

**DENİZLİ'DE TURİZM VE
SAĞLIK SEKTÖRLERİ:
YATIRIM SÜREÇLERİ İLE
DESTEKLER**

Güvenli Yatırım İçin
DENİZLİ,
Yerinde Destek İçin
DENİZLİ YDO,
Hep Sizin Yanınızda...

www.geka.gov.tr

Hazırlayanlar

Ayşe Esin Başkan / *Koordinatör* (Koordinasyon/Konsept ve İçerik Hazırlama)

Nilay Akay / *Uzman* (İçerik Hazırlama ve Bilgi Derleme)

Katkıda Bulunan

İrfan Sezgin / *Uzman* (Bilgi Derleme ve Kontrol)

Çalışmanın tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir. Yararlanılan kaynaklar kitabın kaynakça kısmında sunulmuştur.

**DENİZLİ'DE TURİZM VE
SAĞLIK SEKTÖRLERİ:
YATIRIM SÜREÇLERİ İLE
DESTEKLER**

Kasım 2016

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
TURİZM YATIRIMI MI YAPMAK İSTİYORSUNUZ?	1
BİLMENİZİN YARARLI OLDUĞU TERİMLER NELERDİR?.....	2
BELGE VERİLEBİLECEK YATIRIM TÜRLERİ NELERDİR?.....	3
YATIRIM YERİNİ NASIL SEÇECEKSİNİZ?.....	5
TURİZM YATIRIMI BELGESİ NEDİR?.....	7
TURİZM YATIRIMI BELGESİ NASIL ALINIR?.....	7
TURİZM İŞLETME BELGESİ NEDİR?	8
TURİZM İŞLETME BELGESİ NASIL ALINIR?.....	9
TURİZM YATIRIMI BELGESİ NASIL ALINIR? (DİYAGRAM NO:1).....	10
TURİZM İŞLETME BELGESİ NASIL ALINIR? (DİYAGRAM NO:2).....	11
TURİZM TESİSLERİ İŞLEMLERİNE İLİŞKİN İLGİLİ MEVZUAT NELERDİR?.....	12
TURİZM BELGENİZİN SAĞLADIĞI HAKLAR NELERDİR?.....	12
SAĞLIK TURİZMİ NEDİR ?	15
TÜRKİYE'DE SAĞLIK TURİZMİ.....	16
DENİZLİ'DE SAĞLIK VE TERMAL TURİZM.....	16
DENİZLİ'DE HİZMET VEREN SAĞLIK KURULUŞLARI İLE FAALİYET ALANLARI.....	18
ÜNİVERSİTE VE DEVLET HASTANELERİ	18
İLÇE HASTANELERİ.....	21
AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI.....	23
DİYALİZ MERKEZLERİ	24
ÖZEL HASTANELER.....	24
AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI.....	26
GÖZ SAĞLIĞI.....	28
ORTOPEDİ VE FİZİK TEDAVİ.....	30
KULAK BURUN BOĞAZ SAĞLIĞI.....	32
DİYALİZ MERKEZLERİ	33

İÇİNDEKİLER

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI (TEŞVİKLER)	35
TURİZM YATIRIMLARINDAKİ TEŞVİKLER NELERDİR?	36
YARARLANABİLECEĞİNİZ TEŞVİKLER NELERDİR?	37
ÖNCELİKLİ YATIRIM KONULARI KAPSAMINDAKİ TEŞVİKLER NELERDİR?	40
DENİZLİ'DEKİ KTKGB VE TM NERELERDİR?	40
TERMAL TURİZM TESİSLERİNİN GENEL NİTELİKLERİ (DİYAGRAM NO:3)	41
TERMAL TURİZM YATIRIMLARI İÇİN TEŞVİK BELGESİ ALINMASI SÜRECİ (DİYAGRAM NO:4)	42
DENİZLİ'DE TERMAL TURİZM YATIRIMLARI İÇİN TEŞVİK BELGESİ BAŞVURU SÜRECİ	43
YATIRIM TEŞVİK BELGESİ EVRAKLARI KONTROL LİSTESİ	45
SAĞLIK SEKTÖRÜ YATIRIMLARINDAKİ TEŞVİKLER NELERDİR ?	49
BANKA KREDİLERİ	55
TÜRKİYE KALKINMA BANKASI KREDİLERİ NELERDİR?	56
TÜRKİYE SİNAİ KALKINMA BANKASI (TSKB) KREDİLERİ NELERDİR?	60
EXIMBANK KREDİLERİ NELERDİR?	65
ZİRAAT BANKASI KREDİLERİ NELERDİR?	70
HALK BANKASI KREDİLERİ NELERDİR?	71
VAKIFBANK KREDİLERİ NELERDİR?	72
EKONOMİ BAKANLIĞININ TURİZME VE SAĞLIK SEKTÖRÜNE YÖNELİK DESTEKLERİ	75
EKONOMİ BAKANLIĞI YURT DIŞI FUARLARINA KATILIM DESTEĞİ NEDİR?	76
EKONOMİ BAKANLIĞININ DÖVİZ GETİRİCİ HİZMET SEKTÖRÜNÜN DESTEKLENMESİ KAPSAMINDA SAĞLIK TURİZMİ SEKTÖRÜNE; SAĞLIK KURULUŞLARINA, SAĞLIK TURİZMİ ŞİRKETLERİ VEYA İŞBİRLİĞİ KURULUŞLARINA YÖNELİK DESTEKLERİ	78
EKONOMİ BAKANLIĞININ DİĞER DESTEKLERİ NELERDİR?	86
2634 SAYILI TURİZMİ TEŞVİK KANUNU İLE SAĞLANAN TEŞVİKLER	89
2634 SAYILI TURİZMİ TEŞVİK KANUNU İLE SAĞLANAN TEŞVİKLER NELERDİR?	90
TAŞINMAZ MALLARIN TURİZM AMAÇLI KULLANIMI AMACIYLA YAPILAN TAHSİSLER NELERDİR?	90
ELEKTRİK, HAVAGAZI VE SU ÜCRETLERİNE İLİŞKİN TARİFELER NASILDIR?	90

İÇİNDEKİLER

ORMAN FONUNA KATKININ TAKSİTLENDİRİLMESİ NASILDIR?.....	91
HABERLEŞME KOLAYLIKLARI NASILDIR?.....	91
YABANCI PERSONEL VE SANATKAR ÇALIŞTIRILMASI NASILDIR?.....	92
EMLAK VERGİSİ MUAFİYETİ NASILDIR?.....	92
ÇEVREYE DUYARLILIK KAMPANYASI (YEŞİL YILDIZ) NEDİR?.....	93
TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU IPARD DESTEKLERİ	97
TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU IPARD DESTEKLERİ NEDİR?.....	98
IPARD II KAPSAMINDA TURİZME YÖNELİK DESTEKLER NELERDİR?.....	99
GELECEK TURİZMDE SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM DESTEK FONU	101
GELECEK TURİZMDE SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM DESTEK FONU NEDİR?.....	102
KOSGEB DESTEKLERİ	107
KOSGEB DESTEKLERİ NELERDİR.....	108
KOBİ PROJE DESTEK PROGRAMI NEDİR?	111
GENEL DESTEK PROGRAMI NEDİR?.....	112
İŞBİRLİĞİ GÜÇBİRLİĞİ DESTEK PROGRAMI NEDİR?.....	113
AR-GE, İNOVASYON VE ENDÜSTRİYEL UYGULAMA DESTEK PROGRAMI NEDİR?.....	115
TEMATİK PROJE DESTEK PROGRAMI NEDİR?.....	117
KOSGEB KREDİ FAİZ DESTEĞİ NEDİR?.....	118
GELİŞEN İŞLETMELER PİYASASI KOBİ DESTEK PROGRAMI NEDİR?.....	119
KOBİ GELİŞİM DESTEK PROGRAMI (KOBİGEL) NEDİR?.....	120
İŞKUR UYGULAMALARI	121
İŞKUR UYGULAMALARI NELERDİR?.....	122
KAYNAKÇA	124

ÖNSÖZ

Kutsal Hac Yolu kabul edilen Efes-İzmir yolunun sonunda yer alan önemli bir uygarlık beşiği olan Denizli'nin ev sahipliği yaptığı doğal, tarihi ve kültürel zenginlikler dikkate alındığında, kentin turizm konusunda ne kadar önemli bir potansiyele sahip olduğu görülmektedir.

Denizli'de doğa harikası, UNESCO tarafından "Dünya Miras Listesi"ne alınmış olan eşsiz değer Pamukkale ve döneminde "Kutsal Kent" olarak anılan güzelleşmenin ve sağlığın merkezi Hierapolis turistleri çeken önemli cazibe merkezleridir. Ancak Denizli'deki turizm potansiyeli bu alanlar ile sınırlı kalmamaktadır.

Geçmişten günümüze uzanan yüksek bir alternatif turizm potansiyeline sahip Denizli, önemli kalıntıların açığa çıkarıldığı Laodikya'dan kazı çalışmaları sürdürülen bir diğer antik kent Tripolis'e, Attuta'dan ilk Hristiyanların yaşadığı yer olduğuna inanılan ve İncil'de "Koloselilere Mektuplar" şeklinde yer alan Colossae'ya kadar birçok antik kenti bünyesinde barındırmaktadır. Kentte toplam 19 antik kent bulunmaktadır.

Denizli; Pamukkale'nin yüzlerce yıllık nama sahip şifalı sularının yanı sıra, Mısır Kraliçesi Cleopatra'nın yıkandığı ve çamur banyosu yaptığı kaplıcalar olarak bilinen "Kırmızı Su" diye de anılan Karahayıt Kaplıcaları'na, çeşitli dertlere iyi gelen Sarayköy Babacık Kaplıcası'ndan Çizmeli (Yenice) Kaplıcaları ile Beylerli Kaplıcaları'na, şifalı termal su ve çamurları ile sağlık ve güzellik sunan Sarayköy Tekkeköy termal çamurlarına, Gölemezi Çamur Kaplıcaları'na kadar uzanan şifalı termal su ve çamur varlığı ile zengin bir termal ve sağlık turizmi potansiyeline sahiptir. Kentteki hastaneler, sağlık ve tedavi merkezleri, göz hastaneleri, diş poliklinikleri, termal turizm hizmeti sunan oteller, pansiyonlar, kaplıcalar ile tip merkezleri bu potansiyeli sizlerle buluşturan vasıtalarlardır.

Denizli; doğal, tarihi, kültürel zenginliğin jeomorfolojik yapıyla harmanlandığı mitolojik hikayeleri ile ziyaretçilerini karşılayan Ege Bölgesinin en yüksek noktası Honaz Dağı'ndan kış sporları merkezi Bozdağ'a, efsanelere konu Keloğlan Mağarası'ndan Tokalı Kanyon'a, Türkiye'deki önemli rafting merkezlerinden biri olan Bekilli Deresi'nden tabiat anıtı Güney Şelalesi'ne, yayla ile bağ alanlarından geleneksel lezzetlerin/ürünlerin üretim merkezlerine kadar uzanan önemli zenginliklere ev sahipliği yapmaktadır.

Su kenti Denizli'nin belki denizi yoktur ama zengin flora ve faunaya sahip birçok canlıyı bağrında barındıran, muhteşem görsel şölenler sunan, kuş gözlemi yapabileceğiniz, çeşitli ekonomik faaliyetlere imkan veren gölleri bulunmaktadır. Özetle Denizli termal ve sağlık turizminden eko turizme, yayla turizminden kış turizmine, inanç ve kültür turizminden agro turizm ve kuş gözlemciliğine uzanan geliştirilmeye açık bir alternatif turizm potansiyeline sahiptir.

Elinizde tutmakta olduğunuz kitapta söz konusu potansiyelin harekete geçirilmesine ve daha etkin şekilde kullanılmasına katkı sunmak üzere Denizli'de turizm ve sağlık sektörüne verilen destekler, yatırım süreçleri açıklayıcı diyagramlar ile birlikte sunulmuştur. Çalışma ile Denizli yatırım ortamının iyileştirilmesi, ilgili desteklerin duyurulması, desteklerden faydalanma oranının artması ile yatırımcı çekilmesine destek olunması hedeflenmektedir.

Çalışma her ne kadar Denizli turizmine yönelik yapılmış olsa da bu alanda Türkiye'nin farklı lokasyonlarında yatırım yapmayı planlayanlara da yardımcı olabileceği düşünülmektedir. Çalışmamızın amacı doğrultusunda yatırımcılara ve sektör temsilcilerine katkı sağlayarak yatırım süreçlerini kolaylaştırıp hızlandırmasını temenni ederim.

Dr. Ahmet ALTIPARMAK
Denizli Valisi

TURİZM YATIRIMI MI YAPMAK İSTİYORSUNUZ?

Sağlık ve termal turizminden eko turizme, inanç turizminden agro turizmine, kış sporları turizminden yayla turizmine, deniz turizminden yat turizmine kadar birçok turizm alanında yatırım yapmayı planlıyor olabilirsiniz.

Bu kapsamda, Türkiye'nin herhangi bir lokasyonunda etkin bir turizm yatırımı yapmak ve turizm sektörüne sağlanan teşviklerden yararlanmak için öncelikle Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yatırımınızın belgelenmesi gerekmektedir.

İlgili Mevzuat Nedir?

Yeni turizm tesisi türlerinin gelişmesine olanak sağlanması, mevcut turizm yatırım ve işletmelere ait tesislerin geliştirilmesi, turizm tesislerinin asgari niteliklerinin belirlenmesi, bu tesisler arasında standart birliğinin sağlanması ve kalitenin yükseltilmesi amacıyla Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik hazırlanmıştır.

Söz konusu yönetmelik çerçevesinde, turizm tesislerine turizm yatırımı ve turizm işletmesi belgelerinin verilmesine, bu tesislerin yönetim, personel ve işletme özellikleri ile uymak zorunda oldukları fiziki şartlara, işletmecilik esaslarına, uygulanacak fiyat tarifelerinin hazırlanmasına ve onaylanmasına ilişkin hükümler yürütülmektedir.

Bilmenizin Yararlı Olduğu Terimler Nelerdir?

Bir turizm yatırımı yapılmadan önce yatırım hazırlıklarınız kapsamında karşınıza çıkabilecek bazı özel tanımlamaları incelemede fayda bulunmaktadır. Söz konusu terimlerden bazıları aşağıda bilginize sunulmuştur. (**İlgili mevzuat ile kastedilen, Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik**'tir.)

Türk veya yabancı uyruklu, gerçek veya tüzel kişilerce, birlikte veya ayrı ayrı gerçekleştirilen ve turizm tesislerinde faaliyet gösteren ticari işletmeler **turizm işletmeleridir**.

Turizm yatırımı kapsamında bulunan veya turizm işletmesi faaliyetinin yapıldığı tesisler ve bunların ayrıntıları ile tamamlayıcı unsurlar **turizm tesisidir**.

Turizm belgesi; turizm yatırımı belgesi, ana turizm yatırımı belgesi, turizm işletmesi belgesi veya kısmi turizm işletmesi belgesini ifade etmektedir.

İlgili mevzuatta nitelikleri belirtilen tesis için Kültür ve Turizm Bakanlığınca yatırım aşamasında verilen belge, **turizm yatırımı belgesidir**.

İlgili mevzuatta nitelikleri belirtilen tesis için Kültür ve Turizm Bakanlığınca işletme aşamasında verilen belge, **turizm işletmesi belgesidir**.

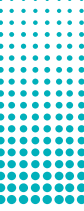
İlgili mevzuatta nitelikleri belirtilen faaliyeti gösteren, tür ve sınıfının gerektirdiği zorunlu üniteleri yapılmış tesis için, yapılacak olan diğer üniteleri yatırım kapsamında tutularak Kültür ve Turizm Bakanlığınca verilen belge, **kısmi turizm işletmesi belgesidir**.

Tarihî ve kültürel değerlerin yoğun olarak yer aldığı ve/veya turizm potansiyelinin yüksek olduğu yöreleri korumak, kullanmak, sektörel kalkınmayı ve plânlı gelişimi sağlamak amacıyla değerlendirmek üzere sınırları Kültür ve Turizm Bakanlığı önerisi ve Bakanlar Kurulu kararıyla tespit ve ilân edilen bölgeler, **Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri (KTKGB)' dir**.

Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri içinde veya dışında, öncelikle geliştirilmesi öngörülen; yeri, mevkii ve sınırları Kültür ve Turizm Bakanlığı önerisi ve Bakanlar Kurulu kararıyla tespit ve ilân edilen, turizm hareketleri ve faaliyetleri yönünden önem taşıyan yerleri veya bölümlerini ifade eden merkezler, **Turizm Merkezleri (TM)'dir**.

1/25.000 veya daha alt ölçekli plân ile belirlenen, içinde turizm türleri ile kültür, eğitim, eğlence, ticaret, konut ve her türlü teknik ve sosyal alt yapı alanlarından bir veya daha fazlasını kapsayan, kendi içinde alt alanlara ayrıştırılabilen araziler, **Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Alt Bölgesidir**.

Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ve Turizm Merkezlerinde turizm sektörünün ekolojik ve ekonomik verimliliği ve sürdürülebilir turizm ilkesi doğrultusunda kültür ve turizme dönük kullanımların ağırlıklı olduğu bölgelerdeki koruma ve gelişmeyi sağlamak, kısa ve uzun dönemli ilke ve hedefler ile mekansal stratejileri belirlemek üzere hazırlanan bu yönetmelikte tanımlanan çeşitli ölçeklerde fiziksel planlar, **İmar Planlarıdır**.

Belge Verilebilecek Yatırım Türleri Nelerdir?

Aşağıda tablo halinde sunulan yatırım türlerine ilişkin detaylı bilgi için “Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmeliği” inceleyebilirsiniz.

Asli Konaklama Tesisleri	Oteller Moteller Tatil Köyleri Pansiyonlar Kampinger Apart Oteller Hosteller
Yeme - İçme ve Eğlence Tesisleri	Lokantalar Kafeteryalar (Müstakilen belgelendirilememektedir) Eğlence Yerleri (Müstakilen belgelendirilememektedir)
Sağlık ve Spor Tesisleri	Termal Turizmi Tesisleri * Termal Konaklama Tesisleri * Termal Kür Tesisleri Sağlıklı Yaşam Tesisleri Yüzme Havuzları Spor Tesisleri Golf Tesisleri
Kongre ve Sergi Merkezleri	
Rekreasyon Tesisleri	Eğlence Merkezleri Temalı Parklar Günübirlik Tesisleri Kış Sporları ve Kayak Merkezleri Mekanik Tesisleri
Kırsal Turizm Tesisleri	Çiftlik Evi-Köy Evi Yayla Evi Dağ Evi
Özel Tesisler	Özel Tesisler (Tescilli Kültür Varlığı niteliğindeki yapılarda gerçekleştirilenler dışındaki özel tesislere Turizm Yatırımı Belgesi verilmez) Butik Oteller

Bileşik Tesisler	Turizm Kentleri Turizm Kompleksleri Tatil Merkezleri Zincir Tesisler Personel Eğitim Tesisleri
Diğer Tesisler	Mola Noktaları Yüzer Tesisler Tatil Siteleri ve Villaları * B Tipi Tatil Siteleri * A Tipi Tatil Siteleri (Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde veya Turizm Merkezleri içinde yer almayan tatil sitelerine Turizm Yatırımı Belgesi verilmez.)
Yat Turizmi Tesisleri (Yat Turizmi Kapsamında)	Yat Yatırımı ve İşletmeciliği Yat Limanları Yatırımı ve İşletmeciliği

Seyahat Acentaları (1618 Sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu Kapsamında)

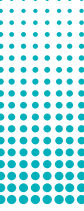
Örneğin, bir termal turizm tesisi kurmak istiyorsunuz;

Kurmayı planladığınız termal turizm tesisi, Kültür ve Turizm Bakanlığının yukarıda belirtilen yönetmeliği kapsamında turizm belgesi verilebilecek yatırım türleri olarak belirlediği yatırım türlerinden **Sağlık ve Spor Tesisleri Yatırım Türüne** girmektedir.

Sağlık ve Spor Tesisleri

Termal Turizmi Tesisleri (bkz. Yönetmelik 3. Bölüm Sağlık ve Spor Tesisleri Madde 29)

Termal Konaklama Tesisleri
Termal Kür Tesisleri
Sağlıklı Yaşam Tesisleri
Yüzme Havuzları
Spor Tesisleri
Golf Tesisleri

Yatırım Yerini Nasıl Seçeceksiniz?

Gerçekleştirmeyi planladığınız yatırım için ilk önemli adım yatırım yerinin belirlenmesidir. Her olası yatırım yeri sizin yatırımınız için ideal yatırım alanı olmayabilir ve yatırımınızın geleceğini doğrudan etkileyecek öneme sahiptir. Bu yüzden yatırım yeri seçimi konusunda özel bir hassasiyet gösterilmesi gerekmektedir.

(a) Yatırımı Kendi Sahip Olduğunuz Arsa Üzerinde Gerçekleştirecek iseniz,.....

Öncelikle sahip olduğunuz arazinizin imar planları açısından durumunu öğrenmeniz gereklidir. Bu bilgi;

- ➔ Belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde Belediyelerden,
- ➔ Belediye ve mücavir alan sınırları dışında ilgili İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğünden,

elde edilebilmektedir.

*Hangi ölçekte olursa olsun imar planlarında turizm kullanımına ayrılmamış olan alanlarda **turizm tesisi yapılamaz.***

Eğer araziniz, hiç bir plan sınırına girmiyor ise öncelikle, turizm yatırımının gerçekleştirilmesini sağlayacak imar planının yapılması şarttır. Bunun için;

Eğer Araziniz herhangi **bir Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi** ve/veya **Turizm Merkezi içerisinde kalıyor ise** (arazinizin herhangi bir Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi ve/veya Turizm Merkezi içinde kalıp kalmadığını resmi olarak öğrenmek için arazinizin yerini öncelikle 1/25.000 olmak üzere herhangi bir ölçekli plan veya halihazır üzerine işaretleyip Kültür ve Turizm Bakanlığına talebinizi içeren bir dilekçe ile iletmeniz gerekmektedir.) “Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde ve Turizm Merkezlerinde İmar Planlarının Hazırlanması ve Onaylanmasına İlişkin Yönetmelik” çerçevesinde **planlama çalışmalarının başlatılması gerekmektedir.**

Araziniz herhangi bir Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi ve/veya Turizm Merkezi içerisinde kalmıyor ise tabi olduğu yürürlükteki diğer mevzuata göre işlem yürütülmesi gerekmektedir.

Yatırım planınız kapsamında bu işlemler için Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü'ne başvurularak görüş alınması faydalı olacaktır.

Eğer araziniz, onaylı planlarda turizm kullanımına

(b) Yatırım İçin Arazi Satın Alacaksınız,

Turizm yatırımı amacı ile özel olarak arazi satın almak, yatırımcının ayrıca dikkat etmesi gereken bir konudur. Çünkü arazilerin fiziksel özelliklerinin turizm yatırımına uygun olması gerekliliğinin yanı sıra imar planında da turizm kullanımına ayrılmış olmaları gerekmektedir. Satın alınacak arazinin, konumu, büyüklüğü, ulaşım imkânları, özellikle dış turizm açısından havalimanlarına olan mesafe, mevcut ve geliştirilmesi gereken altyapısı gibi hususlar arazi seçiminde önemli faktörlerdir.

ayrılmış alanda bulunuyor ise veya sizce hazırlanarak onaylatılan plan ile bu durum gerçekleşmiş ise yapmayı planladığınız turizm yatırımı için araziniz hazır durumdadır.

Bu kapsamda, onaylı imar planında araziniz (imar parseliniz) için verilen yapılaşma koşulları uyarınca (alanı, izin verilen inşaat alanı, kat adedi veya yüksekliği, vb.) projelendirme faaliyetlerini başlatabilir ve yatırımınız için bir adım daha atabilirsiniz.

Bahse konu nedenlerden dolayı arazi seçimi aşamasında arazi yerini belirleyen ölçekli hâlihazırda harita üzerine işlenmiş kroki veya mevcut durum (ve yanında da var ise, tapu, çap, kroki vb.) ile Bakanlığın Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğüne başvurularak görüş alınması faydalı görülmektedir.

Arazinin satın alınmasından sonra, bir önceki Yatırımı Kendi Sahip Olduğunuz Arsa Üzerinde Gerçekleştirecek iseniz kısmında anlatılan hususları dikkate almanız gerekmektedir.

Yukarıdaki hususların dışında yatırım yeri belirleme çalışmaları kapsamında,

(c) Herhangi bir Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi (KTKGB) ve Turizm Merkezi (TM) içindeki Kamu Arazilerinin Tahsisi konusunda,

(d) Herhangi bir KTKGB ve TM Dışındaki Hazine Arazilerinin Tahsisi konusunda,

(e) Herhangi bir KTKGB ve TM Dışındaki Orman Arazilerinin Tahsisi konusunda da, girişimde bulunabilirsiniz.

Turizm Yatırımı Belgesi Nedir?

21.06.2005 tarih ve 25852 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren **Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğe** göre Turizm Yatırımı Belgesi Kültür ve Turizm Bakanlığınca turizm tesislerine yatırım aşamasında verilen belgeyi ifade etmektedir.

Turizm Yatırımı Belgesi Nasıl Alınır?

Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğüne bahse konu yönetmelikte istenen belgelerle birlikte başvurulması halinde; başvurular, başvuru belgelerinin Bakanlığa eksiksiz tesliminden itibaren **60 gün** içinde sonuçlandırılır. (Bkz. Diyagram 1)

Gerekli Belgeler Nelerdir?

(Ayrıntılı bilgi ve Ek'lere ulaşmak için bkz. Turizm İşletmesi ve Turizm Yatırımı Belgesi Başvuru Kılavuzu)

Gerçek Kişiler İçin	Tüzel Kişiler İçin
> Dilekçe (Ek-1)	> Dilekçe (Ek-1)
> Tesis Tanıtım Raporu (Ek-2)	> Tesis Tanıtım Raporu (Ek-2)
> İmza Beyannamesi	> İmza Sirküleri

Başvurunun Niteliğine Göre Gerekli Belgeler Nelerdir?

- ➔ İşlemler vekaleten yürütülüyor ise vekaletname ve vekalet verilen kişinin İmza Beyannamesi,
- ➔ İsim tescili yapılmış ise tescile ilişkin belge,
- ➔ Tesis tescilli kültür varlığında kurulacaksa buna ilişkin belge,
- ➔ Yatırımın kamu taşınmazı üzerinde yer alması hâlinde ilgili kurumun tür, sınıf ve kapasite konularında uygunluk yazısı,
- ➔ Termal Tesis Başvurularında İl Sağlık Müdürlüğünden alınacak "Termal Tesis İzin Belgesi",
- ➔ Özel Tesis için başvuruluyorsa yatırımın tamamlanmış halini yansıtan görsel doküman.

Önemli Notlar:

- » Özel tesis başvurularında, hazırlanması gereken CD'lerin; tüm mahalleri içerecek şekilde, gece ve gündüz çekimlerini içermesi, çekimlerin 5-7 dakika arasında ve AVI uzantılı olmasına dikkat edilmelidir. (Yönetmeliğin 42. maddesi kapsamında değerlendirilebilmesi için tesisin özelliğine ilişkin detaylı bilgi ve belge sunulmalıdır.)
- » Tescilli kültür varlığı niteliğindeki yapılarda yer almayan özel tesislere, tatil sitelerine, butik tatil villalarına, müstakil apart otellere ve pansiyonlara turizm yatırımı belgesi verilemez.

İşlem Süreci Nasıl Gerçekleşmektedir?

Yatırımcı, yönetmelikte belirtilmiş ve ayrıntıları yönetmeliğin Uygulama Tebliğinde açıklanmış olan evraklar ile Bakanlığa başvuru yapmalıdır. Yapılması planlanan yatırım, talep edilen tür ve varsa sınıfı için yönetmelikte tanımlanmış her tesis türü hakkında ayrı ayrı belirtilen asgari niteliklere uygun olarak gerçekleştirilmelidir. Ayrıca yönetmelik çerçevesinde tüm tesisler için belirtilmiş genel nitelikler bölümündeki hususlara da uygun olarak, belirlenmiş sürelerde yatırımın tamamlanması gerekmektedir. Bakanlıkça incelenerek uygun bulunan başvurular sonucunda; Genel

Müdürlük onayının alınması ve belgeye ilişkin gereken vergi/harçların yatırılmasının ardından **“Turizm Yatırım Belgesi”** düzenlenmektedir.

Yönetmelikte belirtilmiş bazı tesisler için yatırım belgesi verilmesi ise, **“Değerlendirme Kurulu”**nun kararına bağlıdır. Yatırım belgeli olan, yatırım süresi sona ermiş ancak bu süre içerisinde yatırım belgesi süre uzatımı veya turizm işletme belgesine geçme talebiyle başvuruda bulunulmamış yatırımlara ilişkin belgeler ise, dosya incelemesi sonucunda 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun ilgili hükümleri uyarınca iptal edilmektedir.

Turizm İşletme Belgesi Nedir?

21.06.2005 tarih ve 25852 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğe göre **Turizm İşletmesi Belgesi** Kültür ve Turizm Bakanlığınca turizm tesislerine işletme aşamasında verilen belgeyi ifade eder.

Turizm İşletme Belgesi Nasıl Alınır?

- ➔ İlgili yönetmelikçe istenen belgelerle birlikte Bakanlığa başvurulması halinde başvurular, başvuru belgelerinin eksiksiz olarak Bakanlığa tesliminden itibaren 60 gün içinde sonuçlandırılır. Bakanlıkça başvurusu uygun bulunan tesisler denetim programına alınarak denetim sonucu olumlu olanlar belgelendirilir. (Bkz. Diyagram 2)
- ➔ Yapılan denetimlerde tesiste tamamlanabilir eksiklikler bulunması halinde tamamlanması için başvurana Bakanlıkça süre verilebilir. İlgilinin tesisteki eksikliğin tamamladığını bildirmesinden itibaren 60 gün içerisinde başvuru sonuçlandırılır.
- ➔ Doğrudan turizm işletmesi belgesi taleplerinde ilk denetim tarihinden itibaren üst üste yapılan iki denetim sonucunda talebi uygun görülmeyenlerin bir sonraki başvurusu, en son denetimin sonucunun tebliğ tarihinden itibaren 6 ay geçmiş olması halinde işleme konulabilmektedir.

Gerekli Belgeler Nelerdir?

(Ayrıntılı bilgi ve Ek'lere ulaşmak için bkz. Turizm İşletmesi ve Turizm Yatırımı Belgesi Başvuru Kılavuzu)

Gerçek Kişiler İçin	Tüzel Kişiler İçin
> Dilekçe (Ek-1) > Tesis Tanıtım Raporu (Ek-2) > İmza Beyannamesi > İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı	> Dilekçe (Ek-1) > Tesis Tanıtım Raporu (Ek-2) > İmza Sirküleri > İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı

Başvurunun Niteliğine Göre Gerekli Belgeler Nelerdir?

- ➔ İşlemler vekaleten yürütülüyor ise Vekaletname ve vekalet verilen kişinin İmza Beyannamesi,
- ➔ İsim tescili yapılmış ise tescile ilişkin belge,
- ➔ Tesis tescilli kültür varlığında ise buna ilişkin belge,
- ➔ Yatırımın kamu taşınmazı üzerinde yer alması hâlinde ilgili kurumun tür, sınıf ve kapasite konularında uygunluk yazısı,
- ➔ Termal Tesis Başvurularında İl Sağlık Müdürlüğünden alınacak "Termal Tesis İşletme İzin Belgesi",
- ➔ Özel Tesis için başvuruluyorsa tesisin tanıtımına yönelik 5-7 dakikalık gece ve gündüz profesyonel çekim CD'si; varsa tesise ilişkin web adresi ve web sayfasına ilişkin dokümandan oluşan ayrı bir tesis tanıtım CD'si.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı

- ➔ İşyeri açma ve çalışma ruhsatında geçici, şartlı, süreli gibi ifadeler yer almamalı; "Beyana göre verilmiştir" gibi ifadeler olmamalıdır.
- ➔ Ruhsatın faaliyet konusu talep edilen tür ile uyumlu olmalıdır.
- ➔ Ruhsatın tarihi eski ise veyahut alındıktan sonra bir kapasite değişikliği söz konusu ise ruhsatı veren kurumdaki söz konusu ruhsatın "yerinde yapılan tetkik sonucu" tesisin son durumu ile uyumlu olduğuna ilişkin yazı alınarak başvuru belgelerine eklenmelidir.

TURİZM YATIRIMI BELGESİ NASIL ALINIR?

TÜZEL KİŞİ YA DA ORTAKLIK

GERÇEK KİŞİ

TİCARET SİCİL NUMARASI VE VERGİ SİCİL NUMARASINI
İÇEREN BAŞVURU DİLEKÇESİ VE TESİS TANITIM RAPORU

TC NUMARASININ YER ALDIĞI BAŞVURU DİLEKÇESİ VE
TESİS TANITIM RAPORU

İMZA SİRKÜLERİ VEYA İMZA BEYANNAMESİ

İSİM TESCİLİ YAPILMIŞ İŞE TESCİLE İLİŞKİN BELGE

TERMAL TESİS BAŞVURULARINDA İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜNDEN ALINACAK "TERMAL TESİS İZİN BELGESİ"

YATIRIMIN YERİ, TÜR VE SINIFI, KAPASİTESİ, MÜLKİYET DURUMU İLE KÜLTÜR VE TURİZM KORUMA VE GELİŞİM
BÖLGELERİ VEYA TURİZM MERKEZLERİNDE YER ALIP ALMADIĞINA İLİŞKİN BEYANLARI İÇEREN RAPOR

YATIRIMIN KAMU TAŞINMAZI ÜZERİNDE YER ALMASI HALİNDE İLGİLİ KURUMUN TÜR, SINIF VE
KAPASİTE KONULARINDA UYGUNLUK YAZISI

TESİS TESCİLLİ KÜLTÜR VARLIĞINDA KURULACAKSA BUNA İLİŞKİN BELGE

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞINA (YATIRIM VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ) BAŞVURU YAPILMASI

BAŞVURULARIN 60 GÜN İÇİNDE SONUÇLANMASI

Kaynak: Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No:2005/1)

Diyagram No:2

Kaynak: Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No:2005/1)

Turizm Tesisleri İşlemlerine İlişkin İlgili Mevzuat Nelerdir?

- 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu
- Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik
- Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Tebliğ (No: 2011/1)
- Kamu Taşınmazlarının Turizm Yatırımlarına Tahsis Hakkında Yönetmelik

Turizm Belgenizin Sağladığı Haklar Nelerdir?

- Taşınmaz malların turizm amaçlı kullanımı (2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu Madde 8)
- Turizm kredileri (Madde 14)
- Orman fonuna katkının taksitlendirilmesi (Madde 15)
- Elektrik, havagazı ve su ücretlerinin bölgede uygulanan en düşük tarife üzerinden ödenmesi (Madde 16)
- Haberleşme kolaylıkları (Madde 17)
- Personel çalıştırılması (Madde 18)
- Alkollü içki satışı (Madde 19)
- Yat turizminde hak ve kolaylıklar (Madde 26-29)
- 1618 Sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu ile sağlanan kolaylıklar

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

➔ Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü
<http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR,9539/turizm-yatirimlarinin-yonlendirilmesi.html>
<http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR,9538/mevzuat.html>

Turizm İşletmesi ve Turizm Yatırımı Belgesi Başvuru Kılavuzunu Nereden Temin Edebilirsiniz?

➔ Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü
<http://yigm.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/641,kilavuzpdf.pdf?0>

Sağlık Turizmi Nedir ?

Antik çağlardan beri süregelen, son yıllarda sağlıklı ve kaliteli yaş alma ile antiaging uygulamalarının dünyada ve ülkemizde yaygınlaşmasıyla hızla gelişen önemli bir alternatif turizm çeşidi olan **sağlık turizmini**, ikamet edilen yerden başka bir yere (yurtiçi ve/veya yurtdışı) herhangi bir sebeple (tedavinin ekonomikliği, daha kaliteli sağlık hizmeti alınması, bekleme süresi vb.) sadece tedavi amaçlı gidilmesi olarak tanımlayabiliriz. Tedavi olmak amacıyla giden kişiye de **sağlık turisti** denilmektedir. Sağlıklı yaşam ve sağlıklı yaş almaya yönelik hizmetlerin sunulduğu sağlık turizmi aşağıdaki ana başlıklarda değerlendirilmektedir.

- ➔ **Tıp Turizmi** (*Hastanelerde tedavi ve ameliyat vb. işlemler*)
- ➔ **Termal Turizm** (*Termal tesislerde rehabilitasyon ve dinlenme vb. hizmetler*)
- ➔ **Yaşlı ve Engelli Turizmi** (*Geriatrik tedavi merkezi veya yaylalarda sosyal aktivitelerle birlikte uzun süreli konaklamalar*)

Türkiye’de Sağlık Turizmi

Sağlık turizminin parlayan yıldızı olan Türkiye’de 42 adet uluslararası standartlarda akreditasyon kalite belgesi (Uluslararası Ortak Komisyon; JCI) ile akredite olmuş sağlık kuruluşu mevcut olup birçok hastanede onkolojik tedavi, kardiyovasküler cerrahi, ortopedi, beyin cerrahisi, çocuk cerrahisi, estetik cerrahisi, göz ve dişte ileri teknoloji ile sağlık hizmetleri verilebilmektedir. Bununla birlikte cyberknife, robotik cerrahi, MR hizmetleri, kemik iliği ve organ transplantasyonu yapılabilmektedir. Türkiye’de birçok hastanenin hizmet kalitesi dünyaca ünlü akreditasyon kuruluşlarınca onaylanmış durumdadır.

Sağlık Bakanlığı verilerine göre, Denizli’nin de içerisinde bulunduğu bu alandaki altyapısını güçlendiren illerimizdeki hastaneler tarafından uluslararası hasta kabul edilmektedir.

Günümüzde termal kaynaklara bağlı sağlık turizmi de dünyada ve Türkiye’de önemli bir yer tutmaktadır. Türkiye jeotermal kaynaklar açısından dünyada ilk yedi ülke arasında yer alırken; Avrupa’da kaynak potansiyeli açısından birinci, kaplıca uygulamaları konusunda ise üçüncü sırada yer almaktadır. Bu alanda donanımlı ve modern termal turizm hizmeti sunan tesis ve otellerin sayısı hızla artış göstermektedir.

Denizli’de Sağlık ve Termal Turizm

Termal kaynaklar açısından oldukça zengin olan Denizli’nin UNESCO dünya mirası listesinde yer alan Pamukkale Hierapolis termal suyunun tedavi edici özelliği, çok eski çağlardan beri bilinmekte olup yüzyıllar sonra şifa niteliği bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Kaynaklar etrafında dini ayinler yapılmış, şenlikler düzenlenmiş, büyük devlet adamları, zengin kişiler diğer kent sakinleri antik dönemde tedavileri için “**Kutsal Kent**” olarak adlandırılan Hierapolis’e gelmiştir. Döneminde sağlık ve güzelleşmenin yanı sıra günümüz tabiriyle bir nevi **geriatri merkezi** olarak hizmet sunmuştur. Kent özellikle Roma döneminde önemli bir tıbbi merkez haline gelmiştir.

Denizli termal su kaynakları bakımından dünyanın en zengin alanları içinde gösterilmektedir. Diğer turizm türleri ile entegre olabilecek ve destinasyon oluşturabilecek kapasiteye sahip olan, öncelikli geliştirilecek bölgeler içinde yer alan Denizli’de, Çardak Beylerli; Buldan Yenicekent-Bölmekaya; Sarayköy Tekkeköy, İnsuyu, Babacık ve Kızıldere Bölgesi; Gölemezli Bölgesi Kültür ve Turizm Bakanlığınca 2006/11354 sayılı karar ile 16 Aralık 2006 tarihinde “Termal Turizm Merkezi” ilan edilmiştir.

Kültür ve Turizm Bakanlığınca Termal Turizm Master Planı (2007-2023) çerçevesinde, Termal Turizm Kentleri Projesi çalışmaları başlatılmış olup bu kapsamda ülkemizde 3 (üç) ayrı bölge belirlenmiştir. Söz konusu bölgelerden biri olan Ege Bölgesi içerisinde Denizli’nin de olduğu 4 (dört) il ele alınmıştır.

Pamukkale Termal Suları; Denizli’ye 18 km uzaklıkta bulunan Çürüksu vadisi ve orman alanları arasında pamuksu beyaz travertenlere sahip 300 lt/sn debide 35°C sıcaklığındadır. Söz konusu su doktor muayenesini takiben hastanın durumuna uygun olarak kalp-damar sertliği, tansiyon, romatizma, raşitizm, felç, deri, göz, sinir sistemi ve damar hastalıkları, damar iltihabı ve reyno rahatsızlıklarının tedavisinde önerilmektedir. Pamukkale’deki su ılık olarak içildiği takdirde mide spazmı, idrar söktürme ve iltihap, böbrek ve kum taşlarının tedavisine de katkı sağlamaktadır.

Karahayıt Kaplıcaları (Kırmızı Su); Kent merkezine 20 km, Pamukkale’ye 5 km mesafede bulunan Türkiye’nin en önemli termal turizm merkezlerinden birisidir. Mısır Kraliçesi Kleopatra’nın yıkandığı ve çamur banyosu yaptığı kaplıcalar olarak bilinen Karahayıt, yaklaşık 5.000 yıllık bir şifa kaynağıdır. Radyoaktifliği yüksek olan Karahayıt Kaplıca suları üç kaynaktan çıkmaktadır.

Kaplıcanın maden suyunun içindeki maden oksitlerinden renk alan kırmızı, yeşil ve mavi travertenler doğa harikası bir görüntü oluşturmaktadır. Kendine has kırmızı renge sahip yılın her mevsiminde ana kaynağından çıkan şifalı termal suyun ve termal çamurun sıcaklığı 58°C’dir. Termo mineral özellikli şifalı sular magnezyum, kalsiyum, karbondioksit, sülfat ve bikarbonat karışımlarıyla birçok alanda tedavi için elverişli olup doğal olarak oluşan termal çamurlar ise tedavi ve güzellik amacıyla yüzyıllardan beri kullanılmaktadır.

Termal suyun kaynaklarda; kas ve iskelet sistemi hastalıkları, kronik ağrı durumları, romatizmal hastalıklar, ankilozan spondilit, romatoid artrit, psöriatik artrit, dejeneratif eklem hastalıkları (artrozlar), omurganın dejeneratif hastalıkları, bel ve boyun fıtıkları osteoporoz, fibromiyalji sendromu, spor yaralanmaları, kaza sonrası operasyonlar, nörolojik hastalıklar sonrası rehabilitasyon, (hemipleji, pleji, parapleji), multiple skleroz, parkinson, psöriazis, ekzama, nörodermit gibi cilt hastalıkları, hipertansiyon, diyabet, mide ülseri ve kabızlık gibi kronik gastrointestinal hastalıklar, kronik ürogenital hastalıklara iyi geldiği belirtilmektedir.

Tablo 1. Termal Su Bileşimindeki Mineraller (mg/lt)

Sodyum	114,590	Metafilikat Asit	17,650
Potasyum	32,883	Serbest Karbondioksit	730,400
Kalsiyum	446,000	Klorür	30,000
Magnezyum	131,344	Florür	2,280
Demir	24,450	Sülfat	830,000
Alüminyum	0,850	Hidrofosfat	0,700
Metaburik Asit	66,420	Bikarbonat	1,339,569

Kaynak: Pam Termal-Nobel Tıp Merkezi.

DENİZLİ'DE HİZMET VEREN SAĞLIK KURULUŞLARI İLE FAALİYET ALANLARI

ÜNİVERSİTE VE DEVLET HASTANELERİ

Pamukkale Üniversitesi Hastaneleri:

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Uygulama ve Araştırma Hastanesi, Denizli'de Kınıklı'daki kampüs alanı içerisinde hizmet vermektedir. Toplam yatak sayısı 690 olan hastane, 83.603 m² kapalı alanda faaliyet göstermektedir. Faaliyet gösterilen ve hizmet verilen alanlar aşağıda listelendiği şekildedir.

Acil Tıp	Kadın Hastalıkları ve Doğum
Adli Tıp	Kalp ve Damar Cerrahisi
Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi	Kardiyoloji
Aile Hekimliği	Kulak Burun Boğaz Hastalıkları
Anesteziyoloji ve Reanimasyon	Nöroloji
Beyin ve Sinir Cerrahisi	Nükleer Tıp
Çocuk Cerrahisi	Organ Nakli Ünitesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları	Ortopedi ve Travmatoloji
Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları	Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi
Deri ve Zührevi Hastalıklar	Psikiyatri
Enfeksiyon Hastalıkları	Radyasyon Onkolojisi
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon	Radyoloji
Genel Cerrahi	Tıbbi Biyokimya
Göğüs Cerrahisi	Tıbbi Genetik
Göğüs Hastalıkları	Tıbbi Mikrobiyoloji
Göz Hastalıkları	Tıbbi Patoloji
Halk Sağlığı	Üroloji
İç Hastalıkları	

Denizli Devlet Hastanesi:

Denizli Devlet Hastanesi 2016 yılı haziran ayı itibarıyla 66 adet tıbbi birimi ile faaliyet vermektedir. Faaliyet gösterilen ve hizmet verilen alanlar aşağıda listelendiği şekildedir.

Ağrı Polikliniği	Evde Sağlık Hizmetleri	Nöroloji
Aile Planlaması Ve Aile Eğitim Merkezi	Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon	Nükleer Tıp
Anestezi	Gastro Cerrahi	Ortopedi
Beyin Cerrahisi	Gastroenteroloji	Parazitoloji
Biyokimya	Gebe Okulu	Pataloji
Büyük Acil	Genel	Plastik Cerrahi
Cildiye	Genel Cerrahi	Psikiyatri
Çocuk Acil	Göğüs Cerrahi	Psikolog
Çocuk Alerji	Göğüs Hastalıkları	Radyasyon Onkolojisi (Radyoterapi Merkezi)
Çocuk Cerrahisi	Göz Hastalıkları	Radyoloji
Çocuk Endokrinoloji	Hematoloji	Romatoloji
Çocuk Enfeksiyon	İç Hastalıkları (Dahiliye)	Ruh Sağlığı ve Hastalıkları (Psikiyatri)
Çocuk Gastroenteroloji,Hepatoloji Ve Beslenme	İnfertilite Merkezi	Sağlıklı Yaşam ve Egzersiz Polikliniği
Çocuk Hematoloji	Kadın Hastalıkları ve Doğum	Sigara Bırakma Merkezi
Çocuk Kardiyoloji	Kalp-Damar Cerrahisi	Sigara Bıraktıra Polikliniği
Çocuk Nefrolojisi	Kanser Erken Teşhis Tarama ve Eğitim Merkezi (KETEM)	Spor Hekimliği
Çocuk Nörolojisi	Kardiyoloji	Talasemi Merkezi
Çocuk Psikiyatrisi	Kulak Burun Boğaz	Tıbbi Sarf Deposu
Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları	Medikal Onkoloji	Toplum Ruh Sağlığı Merkezi
Diyaliz Ünitesi	Mikrobiyoloji Ve Klinik Mikrobiyoloji	Uyku Laboratuvarı
Endokrinoloji	Nefroloji	Üroloji
Enfeksiyon Hastalıkları	Neonatoloji Birimi	Yanık Ünitesi

Denizli Servergazi Devlet Hastanesi:

1 Ağustos 2005 tarihinden itibaren yeni binasında hizmet vermeye başlayan hastanenin ismi 20 Eylül 2005 tarihinde “Denizli Servergazi Devlet Hastanesi” olarak değiştirilmiştir. Mevcut haliyle hastane, 304 yatak kapasitesine sahiptir. Faaliyet gösterilen ve hizmet verilen alanlar aşağıda listelendiği şekildedir.

Beyin Cerrahi Polikliniği	Kadın Doğum Polikliniği
Biyokimya Uzmanı	Kalp Damar Cerrahi Polikliniği
Cildiye Polikliniği	Kardiyoloji Polikliniği
Çocuk Cerrahi Polikliniği	Kulak Burun Boğaz Polikliniği
Çocuk Hastalıkları Polikliniği	Mikrobiyoloji Uzmanı
Dahiliye Polikliniği	Nöroloji Polikliniği
Diyetisyen Polikliniği	Onkoloji Polikliniği
Enfeksiyon Hastalıkları Polikliniği	Ortopedi Polikliniği
Fizik Tedavi Polikliniği	Patoloji Uzmanı
Genel Cerrahi Polikliniği	Plastik Cerrahi Polikliniği
Göğüs Cerrahi Polikliniği	Psikiyatri Polikliniği
Göğüs Hastalıkları Polikliniği	Radyoloji Uzmanı
Göz Polikliniği	Üroloji Polikliniği

İLÇE HASTANELERİ

Denizli’de Pamukkale ve Merkezefendi ilçelerinde yer alan hastanelerin dışında Acıpayam, Buldan, Honaz, Kale, Sarayköy, Tavas, Çal, Çameli ve Çivril ilçelerinde de birer adet devlet hastanesi mevcut olup hizmet sunmaktadır. İlgili sağlık kuruluşlarında faaliyet gösterilen ve hizmet verilen alanlar aşağıda listelendiği şekildedir.

Acıpayam Devlet Hastanesi;

Acil Servis	Göğüs Hastalıkları Polikliniği
Anestezi Polikliniği	Göz Polikliniği
Biyokimya ve Klinik Biyokimya Uzmanı	Kadın Doğum Polikliniği
Cildiye Polikliniği	Kardiyoloji Poliklinik
Çocuk Hastalıkları Polikliniği	Kulak Burun Boğaz Polikliniği
Dahiliye Polikliniği	Nöroloji Polikliniği
Diş Poliklinik	Ortopedi Polikliniği
Enfeksiyon Hastalıkları Polikliniği	Psikiyatri Polikliniği
Fizik Tedavi Polikliniği	Radyoloji Polikliniği
Genel Cerrahi Polikliniği	Üroloji Polikliniği

Buldan Göğüs Hastalıkları Hastanesi;

Acil Servis	Göz Hastalıkları
Ameliyathane	İç Hastalıkları
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları	Kadın Hastalıkları ve Doğum
Diş Poliklinikleri	Kulak Burun Boğaz
Enfeksiyon Hastalıkları	Laboratuvar
Genel Cerrahi	Röntgen
Göğüs Hastalıkları	Yatan Hasta Servisleri

Çameli Devlet Hastanesi;

Acil Servis	Diş Polikliniği
Aile Hekimliği Polikliniği	Evde Bakım
Dahiliye Polikliniği	Yataklı Servis

Çal Devlet Hastanesi;

Acil Poliklinik	Evde Bakım Polikliniği
Aile Hekimliği Polikliniği	Genel Cerrahi Polikliniği
Çocuk Polikliniği	Laboratuvar
Dahiliye Polikliniği	Röntgen
Diş Poliklinikleri (3 Adet)	Servis
Eczane	

Çivril Devlet Hastanesi;

Anesteziyoloji ve Reanimasyon	Kadın Doğum Polikliniği
Beyin ve Sinir Cerrahisi Polikliniği	Kardiyoloji Polikliniği
Çocuk Hastalıkları Polikliniği	Kulak Burun Boğaz Polikliniği
Diş Poliklinikleri (7 Adet)	Nöroloji Polikliniği
Fizik Tedavi Polikliniği	Ortopedi Poliklinikleri (2 Adet)
Genel Cerrahi Polikliniği	Psikiyatri Polikliniği
Göz Polikliniği	Radyoloji
İç Hastalıklar (3 Adet)	Üroloji Poliklinik
İntaniye Polikliniği	

Honaz Devlet Hastanesi;

Acil Servis	Diş Polikliniği
Anesteziyoloji ve Reanimasyon	Genel Cerrahi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları	İç Hastalıkları

Kale Devlet Hastanesi;

Acil Servis	Eczane
Aile Hekimliği Polikliniği	Evde Bakım Polikliniği
Dahiliye Polikliniği	Kale Devlet Hastanesi
Diş Poliklinikleri (2 Adet)	

Sarayköy Devlet Hastanesi;

Nöroloji Polikliniği	Evde Bakım Polikliniği
Göz Polikliniği	Genel Cerrahi Polikliniği
Kulak Burun Boğaz (KBB) Polikliniği	Kadın Hastalıkları Polikliniği
Acil Polikliniği	Çocuk Polikliniği
Göğüs Hastalıkları Polikliniği	Dahiliye Polikliniği

Tavas Devlet Hastanesi;

Acil Servis	Kadın Hastalıkları ve Doğum
Ağız, Diş Sağlığı ve Hastalıkları	Kardiyoloji
Anesteziyoloji ve Reanimasyon	Kulak-Burun-Boğaz Hastalıkları
Biyokimya ve Klinik Biyokimya	Nöroloji
Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları	Ortopedi ve Travmatoloji
Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji	Radyoloji
Genel Cerrahi	Ruh Sağlığı ve Hastalıkları
Göz Hastalıkları	Üroloji
İç Hastalıkları	

AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI

Denizli Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi:

Halihazırda 24 saat açık olan acil diş kliniği 5 hasta yatağı, ameliyathanesi ile 90 ünite sahip hastanede kliniklerin tamamı entegre sistemle çalışmakta olup kliniklerde, hastaların teşhis ve tedavi planlamasından başlayarak tüm tanı ve tedavi işlemleri aynı hekim tarafından yürütülmektedir. Bununla birlikte, merkeze bağlı olmak üzere Çardak, Serinhisar ve Sarayköy’de ağız ve diş sağlığı hizmetleri verilmektedir. Faaliyet gösterilen ve hizmet verilen alanlar aşağıda listelendiği şekildedir.

Çene Cerrahisi	Endodonti
Çocuk Diş Hekimliği (Pedodonti)	Protez
Diş Eti Hastalıkları (Periodontoloji)	Tedavi

DIYALİZ MERKEZLERİ

Denizli il ve ilçelerinde 3 tane devlet hastanesinde ve 1 tanesi üniversite hastanesinde olmak üzere 4 tane devlete bağlı hizmet sunan diyaliz merkezi faaliyet göstermektedir. Diyaliz merkezlerine ilişkin bilgi aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Acıpayam Devlet Hastanesi Diyaliz Merkezi	Denizli Devlet Hastanesi Diyaliz Merkezi
Çivril Devlet Hastanesi Diyaliz Merkezi	PAÜ Eğitim Araştırma Hastanesi Diyaliz Merkezi

ÖZEL HASTANELER

Denizli’de sağlık alanında hizmet veren birçok özel hastane, poliklinik, tıp ve diyaliz merkezi ile ağız ve diş sağlığı, göz, fizik tedavi gibi özel ihtisas alanlarına yönelik faaliyet gösteren sağlık kuruluşu bulunmaktadır. Ayrıca Pamukkale Kür Kentinde de kaplıcalı tedavi ve rehabilitasyon kürlerini odağına alarak fizik tedavi ve rehabilitasyon hizmeti vermekte olan bir sağlık kuruluşu bulunmaktadır. Söz konusu sağlık kuruluşlarının hizmet sundukları faaliyet alanları gruplandırılmış şekilde aşağıda yer almaktadır.

Acil Sağlık Hizmetleri	EEG	Kan ve İdrar Tahlilleri	Portör Muayenesi
Acil Servis	Ehliyet Raporu	Kardiyoloji	Psikolog
Akciğer Grafisi	EKG	Kaza Sonrası Sakatlıklar	Psikolojik Danışmanlık
Akupunktur	EMG	Kılcal Damar Tedavisi	Radyasyon Onkolojisi
Ameliyathane	Endokrinoloji ve Metabolizma	Klinik Biyokimya	Radyoloji
Analiz Çevre	Enfeksiyon Hastalıkları	Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları	Rehabilitasyon
Anesteziyoloji ve Reanimasyon	Enjeksiyon, Pansuman, Serum Takma	Koruyucu ve Önleyici Hekimlik	Romatizmal Hastalıklar
Anjiyo Ünitesi	Estetik, Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi	Kulak Burun Boğaz (KBB)	Röntgen

Aşı Hizmetleri	Evde Sağlık	Küçük Cerrahi Müdahaleler	Ruhsal Gerginlik ve Genel Stress Ağrıları
Bel Boyun Fıtıkları ve Ağrıları	Evlenme Raporu	Laboratuvar Hizmetleri	Saç Ekimi
Beslenme ve Diyet Polikliniği	Felçler (Hemipleji, Parapleji)	Lazer Epilasyon	Sağlık Raporları
Beyin ve Sinir Cerrahi	Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon	Lazer Tedavileri	Solunum Fonksiyon Testi
Biyokimya ve Laboratuvar	Gastroenteroloji	Medikal El - Ayak Bakımı	Spor Sakatlıkları
Bölgesel Zayıflama	Genel Cerrahi	Medikal Estetik Anti-Aging	Sünnet
Cerrahi	Göğüs Hastalıkları	Mobil Röntgen	Transkraniyel Doplar USB
Check Up	Göz Hastalıkları	Mobil Sağlık Tarama Aracı	Tükenmişlik Sendromu
Cildiye	Hasta Muayenesi	Nefroloji	Ultherapy
Cilt Tedavileri	Hemşirelik Hizmetleri	Nöroloji	Uyku Laboratuvarı
Cilt Yenileme	Hidroterapi	Obezite	Üroloji
Çocuk Cerrahisi	İç Hastalıkları	Obezite ve Metabolizma Cerrahisi	Yenidoğan Yoğun Bakım
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları	İlkyardım Eğitim Merkezi	Odyometri	Yoğun Bakım
Dahiliye	İntaniye	Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimi	Yumuşak Doku Hastalıkları
Deri ve Zührevi Hastalıkları	İşe Giriş Sağlık Raporu	Ortopedi ve Travmatoloji	Zayıflama
Dermatoloji	İşyeri Hekimliği	Osteoporoz	
Diyetisyen	Kadın Hastalıkları ve Doğum	Pigmentasyon-Leke	
Diz Kalça Omuz Ağrıları ve Kireçlenmeleri	Kalp ve Damar Cerrahi	Plastik ve Rekonstrüktif (Estetik) Cerrahi	

AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI

Denizli’de ağız ve diş sağlığı alanında hizmet sunan özel sağlık kuruluşlarının faaliyet gösterdiği ve hizmet verdiği alanlar yanda listelendiği şekildedir.

Acil Yardım	Gömülü Dişler	Oral Diagnoz
Ağız Kanseri Taraması	Görüntüleme	Ortodonti
Ağız Kokusu Kliniği	Gülüş Tasarımı	Panoramik Görüntüleme
Ağız ve Çene Cerrahisi	Hareketli Protezler	Pedodonti
Ağız ve Diş Bakımı	Hemen Yüklenen İmplantlar	Periodontoloji
Botoks ve Dermal Dokular	Horlama Tedavisi	Prostetik Diş Hekimliği
Çene Eklemi Tedavileri	İlk Muayene	Protetik Diş Tedavisi
Çene Kemiğini Güçlendirme (Kemik Ekleme)	İmplant	Protez
Çene Kist Operasyonları	Kanal Tedavisi	Röntgen (Radyoloji)
Çene ve Yüz Estetik Cerrahisi	Kısa İmplantlar	Sabit Protezler
Çocuk Diş Hekimliği	Konservatif Diş Dolgu Tedavisi	Sedasyon
Dental Fobi	Konservatif Diş Tedavisi	Sefalometrik Görüntüleme
Diş Beyazlatma	Koruyucu Diş Hekimliği	Sinüs Lifting İşlemi
Diş Eti Estetik Operasyonları	Kuron ve Köprü	Tamamen Dişsiz Hastalar
Diş Eti Hastalıkları	Laminate Veneer	Temporomandibular (Çene) Eklem Rahatsızlığı
Diş Fırçalama	Lamine Porselenler	Total Parsiyel Protezler
Dudak ve Damak Yarığı Rehabilitasyonu	Lazer	Üç Boyutlu Tomografik Görüntüleme
Endodonti	Lazer Destekli Çocuk Diş Tedavileri	Yüz Gençleştirme
Estetik Diş Hekimliği	Lazer Destekli Diş Beyazlatma	Zirkonyum
Genel Anestezi	Lazer Destekli Dişeti Tedavileri	
Genel Diş Hekimliği	Lazer Destekli İmplant Cerrahisi	
Gömülü 20 Yaş Diş Operasyonları	Lazer Dolgular	

GÖZ SAĞLIĞI

Denizli'de göz sağlığı alanında hizmet sunan özel sağlık kuruluşlarının faaliyet gösterdiği ve hizmet verdiği alanlar yanda listelendiği şekildedir.

Argon Lazer	Göz Tikleri ve Blefarospazm	Pentacam
Biometri	Gözyaşı Yolları Hastalıkları	Ptergium Ameliyatları
Çocuk Göz Hastalıkları	Katarakt ve Göz İçi Lens , Fako Ameliyatları	Retina Hastalıkları ve Cerrahisi
Çocuk Oftalmolojisi	Keratokonus (Crosslink-CCL)	Sarı Nokta Hastalığı Tedavisi
Diabetik Retinopati Tedavisi	Kontakt Lens	SLT
Excimer Lazer (wavefront)	Kornea-Konjktival Hastalıkları ve Cerrahisi	Şalazyon Ameliyatları
FFA	Lasek	Şaşılık Tedavisi ve Cerrahisi
Genel Göz Muayenesi	Lasik	Tetkikler
Glokom	Lazer Tedavileri (PRK)	Ultrasonografi
Görme Alanı	Multidiod Lazer ile Gözyaşı Kanalı Ameliyatı	Üvea Hastalıkları
Göz Kapağı Düşüklüğü	Nöro-Oftalmoloji	Vitrektomi Tedavisi
Göz Kapağı Rahatsızlığı	OCT	Yag Lazer
Göz Kapaklarındaki Habis Tümörler	Okuloplastik	
Göz Tansiyonu Ölçümü ve Ameliyatları	Pakimetri	

ORTOPEDİ VE FİZİK TEDAVİ

Denizli’de ortopedi ve fizik tedavi alanında hizmet sunan özel sağlık kuruluşlarının faaliyet gösterdiği ve hizmet verdiği alanlar yanda listelendiği şekildedir.

Açık MR	Gebelik Rehabilitasyon	Nörolojik Rehabilitasyon
Ameliyathane	Geriatrik Rehabilitasyon	Obstetrik Ultrasonografi
Artroskopik Cerrahi	Görüntüleme Sistemleri	Omurga Cerrahisi
Balance Trainer	Hil Terapi	Ortopedik Rehabilitasyon
Bebeklerde Detaylı Ultrason USG	İkili Test	Pediyatrik Ortopedi
Bebeklerde Kalça USG	İleri Düzey Renkli Doppler Ultrasonografi	Pediyatrik Rehabilitasyon
Dil ve Konuşma Sorunları ve Tedavisi	İleri Düzey Ultrason	PRP
Dorn Terapi	Kemik Dansitometri	Röntgen
Eklem Enjeksiyonları	Kemik Taraması	Servis Hizmetleri
Ekstremitte MR	Kırık&Çıkık Cerrahisi	Skolyoz Tanı ve Tedavisi
El Rehabilitasyonu	Klinik Masaj	Spor Rehabilitasyonu
El ve Mikrocerrahi	Kupa Terapisi	Spor Yaralanmaları
EMG	Kuru İğneleme ve Kinezyolojik Bantlama	Tomografi
Ergoterapi	Lenfodem Tedavisi	Troid
Fetal Eko	Manuel Terapi	Ultrasonografi
Fizik Tedavi Rehabilitasyon	MR	Varis

KULAK BURUN BOĞAZ SAĞLIĞI

Denizli’de devlet hastaneleri ile özel hastanelerde Kulak, Burun ve Boğaz (KBB) alanında hizmet sunulmakla birlikte bir de ihtisaslaşmış özel bir sağlık kuruluşu bulunmaktadır. Söz konusu kuruluşta faaliyet gösterilen ve hizmet verilen alanlar aşağıda listelendiği şekildedir.

Çocuklarda Kulak Burun ve Boğaz Hastalıkları	Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi
Göz	Uyku Apnesi ve Horlama
Kulak Burun Boğaz	

DIYALİZ MERKEZLERİ

Denizli'de devlet hastaneleri bünyesinde bulunan diyaliz merkezleri dışında özel hastane bünyesinde veya ayrıca faaliyet gösteren diyaliz merkezleri tarafından da hizmet sunulmaktadır.

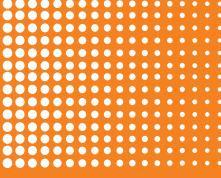
Önemli Not:

» Faaliyet göstermekte olan ve özet bilgileri yukarıda sunulan hastanelerin yanı sıra Denizli'de 2 adet daha hastanenin kurulması ve hizmet vermesi söz konusudur. Bunlardan bir tanesi Hacıeyüplü dolaylarında 1.000 yatak kapasiteli **Bölge Hastanesi**, diğeri ise termal turizm bölgesi Pamukkale/Karahayıt'da kurulması planlanan 100 yatak kapasiteli **Pamukkale Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesi**'dir.

TURİZM VE SAĞLIK SEKTÖRÜNE YÖNELİK DESTEKLER

Yatırımlarda Devlet Yardımları (Teşvikler)

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI (TEŞVİKLER) NELERDİR ?

■ Turizm Yatırımlarındaki Teşvikler Nelerdir?

2012 yılında yayımlanan Yatırımlarda Devlet Yardımlarına İlişkin Karar ve Uygulama Tebliği çerçevesinde turizm sektörüne yönelik önemli teşvikler bulunmaktadır. Söz konusu destekler kapsamında Türkiye’de 6 bölge için sektörler, asgari yatırım tutarları ve destek tür ile oranları belirlenmiştir.

Denizli **2. Bölgede** yer almaktadır.

Yatırımcılar,

- ➔ 19 Haziran 2012 tarihli ve 28328 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2012/3305 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (BKK),
 - ➔ 20 Haziran 2012 tarihli ve 28329 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ,
- kapsamında yapacakları yatırımlar için sunulan devlet yardımlarından yararlanabilmektedir.

Ayrıntılı Bilgi Nereden Ulaşabilirsiniz?

Ekonomi Bakanlığının internet sayfasından ilgili mevzuat ve güncel bilgiye ulaşabilirsiniz.

http://www.ekonomi.gov.tr/portal/faces/home/yatirim/yatirimTesvik/yatirimTesvik-YatirimTesvikMevzuati?_afLoop=1391635326263585&_afWindowMode=0&_afWindowId=ilameilxs_52#!%40%40%3F_afWindowId%3Dilameilxs_52%26_afLoop%3D1391635326263585%26_afWindowMode%3D0%26_adf.ctrl-state%3Dilameilxs_106

Yararlanabileceğiniz Teşvikler Nelerdir?

7 Eylül 2016 tarihinde revize edilen yukarıda bahse konu mevzuattaki kriterleri sağlayan turizm yatırımları, **genel teşvik uygulamaları, bölgesel teşvik uygulamaları** veya **öncelikli yatırım alanları kapsamında ise 5. Bölge desteklerinden** faydalanabilmektedir.

Genel Teşvik Uygulamaları Nedir?

Genel teşvik uygulamaları kapsamında; **Gümrük Vergisi Muafiyeti** ve **Katma Değer Vergisi (KDV)** istisnasından yararlanılabilmektedir.

Bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımlar ile (BKK EK-4'te yer alan) teşvik edilmeyecek yatırım konuları ve teşviki için (EK-4'te) öngörülen şartları sağlayamayan yatırım konuları hariç olmak üzere, (BKK 5. maddede) belirtilen sabit yatırım tutarları ve üzerindeki yatırımlar bölge ayrımı yapılmaksızın genel teşvikten yararlanabilmektedir. 2. Bölgede yer alan Denizli için asgari yatırım tutarı **1 Milyon TL**'dir.

Teşvik Edilmeyenler Nelerdir?

BKK EK-4'de hizmetler sektörüne ilişkin teşvik edilmeyecek yatırım konuları;

- ➔ Turizm yatırım/işletme belgeli oteller, butik oteller, tatil köyleri, özel konaklama tesisleri ve dağ/yayla evleri **dışında kalan turizm konaklama tesisleri,**
- ➔ Lokantalar, kafeteryalar, eğlence yerleri, günübirlik tesisler, termal kür tesisleri, sağlıklı yaşam tesisleri, yüzme havuzları,
- ➔ Karayolları dinlenme tesisi yatırımları, mola noktaları, olarak belirtilmektedir.

BKK EK-4'de hizmetler sektörüne ilişkin teşviki belirli şartlara bağlı yatırım konuları,

- ➔ Kültür yatırımları için, Kültür ve Turizm Bakanlığından alınacak kültür belgesine istinaden teşvik belgesi düzenlenebilmektedir. Ancak, münhasıran bu amaçla inşa edilenler dışında, yeme-içme, spor, eğlence ve satış üniteleri gibi birimler kapsama dâhil edilmemektedir.
- ➔ Kültür ve Turizm Bakanlığından alınacak turizm belgesini haiz eğlence merkezi ve temalı tesis gibi konaklama içermeyen turizm yatırımları teşvik belgesine bağlanabilmektedir. Ancak, münhasıran bu amaçla inşa edilenler dışında, yeme-içme, spor, eğlence ve satış üniteleri gibi birimler kapsama dâhil edilmemektedir.
- ➔ Kültür ve Turizm Bakanlığından alınacak **Kültür veya Turizm Belgesini haiz fuar, kongre, sergi ve gösteri merkezi yatırımları** için teşvik belgesi düzenlenebilmektedir. Fuar ve sergi merkezlerinde, otopark hariç asgari kapalı alanın 5.000 m², kongre merkezlerinde asgari koltuk sayısının 1.000, gösteri merkezlerinde ise asgari koltuk sayısının 2.500 olması şartı aranmaktadır.

Bölgesel Teşvik Uygulamaları Nedir?

BKK EK-2B'de iller itibarıyla karşılarında numaraları belirtilen sektörler, EK-2A'da ilin bulunduğu bölgedeki şartları sağlamaları halinde, bölgesel teşviklerden yararlanabilmektedirler.

Önemli Notlar:

➤ Aşağıdaki tablo, EK-2A "Bölgesel Desteklerden Faydalanabilecek Sektörler ve Bölgeler İtibariyle Asgari Yatırım Tutarları veya Kapasiteleri Tablosu"ndan alınmıştır.

Sektör Kodu	US-97 Kodu	Bölgesel Teşviklerden Yararlanacak Sektörler	2. Bölge
41	5510.1.01, 5510.2.01,5510.3.02, 5510.5.02, 5510.5.04	Oteller	3 yıldız ve üzeri

➤ EK-2B'de Denizli'de desteklerden yararlanabilecek sektörlerin numaraları arasında 41 numaralı sektör kodu da bulunmaktadır. EK-2B'de belirtilen dip notlar kapsamında, turizm yatırım/işletme belgeli özel tesis, yayla/dağ evi ve butik otel yatırımlarında "**3 yıldız ve üzeri**" şartı aranmamaktadır.

Bölgesel teşvik unsurları 2. Bölge için, **KDV İstisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti, Vergi İndirimi, Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği ve Yatırım Yeri Tahsis'i**dir.

US-97 KODLARI (Aşağıdaki tabloda turuncu renkli olarak işaretli olanlar Denizli'de bölgesel olarak desteklenmektedir. Kodlara ilişkin değerler yansıtılırken çalışmaya konu olan turizm ile ilgili kısımlar alınmıştır.)

ULUSAL FAALİYET VE ÜRÜN SINIFLAMASI (US - 97)

Kod	Tanım
H	OTELLER ve LOKANTALAR
55	OTELLER ve LOKANTALAR
551	OTELLER, MOTELLER, PANSİYONLAR, KAMPLAR ve DİĞER KONAKLAMA YERLERİ
5510	OTELLER, MOTELLER, PANSİYONLAR, KAMPLAR ve DİĞER KONAKLAMA YERLERİ
5510.1	LOKANTALI OTELLER ve MOTELLER
5510.1.01	Lokantalı Oteller
5510.1.01.00	Lokantalı Oteller
5510.1.02	Lokantalı Moteller
5510.1.02.00	Lokantalı Moteller

5510.2	Lokantasız Oteller ve Moteller
5510.2.01	Lokantasız Oteller
5510.2.01.00	Lokantasız Oteller
5510.2.02	Lokantasız Moteller
5510.2.02.00	Lokantasız Moteller
5510.3	GENÇLİK HOSTELLERİ ve DAĞ BARINAKLARI
5510.3.01	Öğrenci Yurtları
5510.3.01.00	Öğrenci Yurtları
5510.3.02	Dağ Evleri
5510.3.02.00	Dağ Evleri
5510.3.03	Gençlik Kampları (Hostels)
5510.3.03.00	Gençlik Kampları (Hostels)
5510.4	KAMP YERLERİ (KARAVAN ALANLARI DAHİL)
5510.4.00	Kamping ve Konaklama Alanları
5510.4.00.00	Kamping ve Konaklama Alanları
5510.5	B.Y.S. DİĞER KONAKLAMA YERLERİ
5510.5.01	Çocuk Tatil Kampları
5510.5.01.00	Çocuk Tatil Kampları
5510.5.02	Tatil Köyleri
5510.5.02.00	Tatil Köyleri
5510.5.03	Mobilyalı Ev Kiralama
5510.5.03.00	Mobilyalı Ev Kiralama
5510.5.04	Yayla Evleri
5510.5.04.00	Yayla Evleri

Önemli Not:

» Tablo, US-97 Kod Listesi'nden BKK EK-2 A'da yer alan tablo ile açıklamalar ışığında alınmıştır.

❖ Öncelikli Yatırım Konuları Kapsamındaki Teşvikler Nelerdir?

Bakanlar Kurulu Kararının **öncelikli yatırım konuları** başlıklı 17. Maddesi çerçevesinde öncelikli yatırım konuları arasında yer alan,

Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde (KTKGB) veya termal turizm konusunda **bölgesel desteklerden yararlanabilecek nitelikteki turizm konaklama yatırımları**'dır.

Denizli 2. Bölgede yer almasına rağmen, bu kapsamdaki yatırımlar 5. Bölgede uygulanan bölgesel teşviklerden yararlanabilmektedir.

Dolayısıyla Denizli'de ilgili mevzuatta belirtilen kriterleri sağlayan bir termal turizm yatırımı;

2. Bölge için verilen KDV İstisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti, Vergi İndirimi, Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği, Yatırım Yeri Tahsisi desteğinin yanısıra faiz desteğinden de yararlanabilmekte olup destekler için yararlanacağı oran **5. Bölgedeki** oranlar olmaktadır.

❖ Denizli'deki KTKGB ve TM Nerelerdir?

Adı	Tema	Alan	Resmi Gazete Tarih	Resmi Gazete Sayı	Bakanlar Kurulu Tarih	Bakanlar Kurulu Sayı
Aydın Buharkent Denizli Sarayköy Termal TM	Termal	10.000	16.12.2006	26378	4.12.2006	2006/11354
Denizli Akköy-Gölemesli Termal TM	Termal	6.100	16.12.2006	26378	4.12.2006	2006/11354
Denizli Buldan-Tripolis Termal TM	Termal	10.400	16.12.2006	26378	4.12.2006	2006/11354
Denizli Çardak-Beylerli / Burdur Akgöl Termal TM	Termal	12.500	16.12.2006	26378	4.12.2006	2006/11354
Denizli Tavas Bozdağ KTKGB	Kış	2.579	20.1.2013	28537	17.12.2012	2012/4153
Denizli Termal KTKGB	Termal	31.648	13.3.2008	26815	25.2.2008	2008/13317

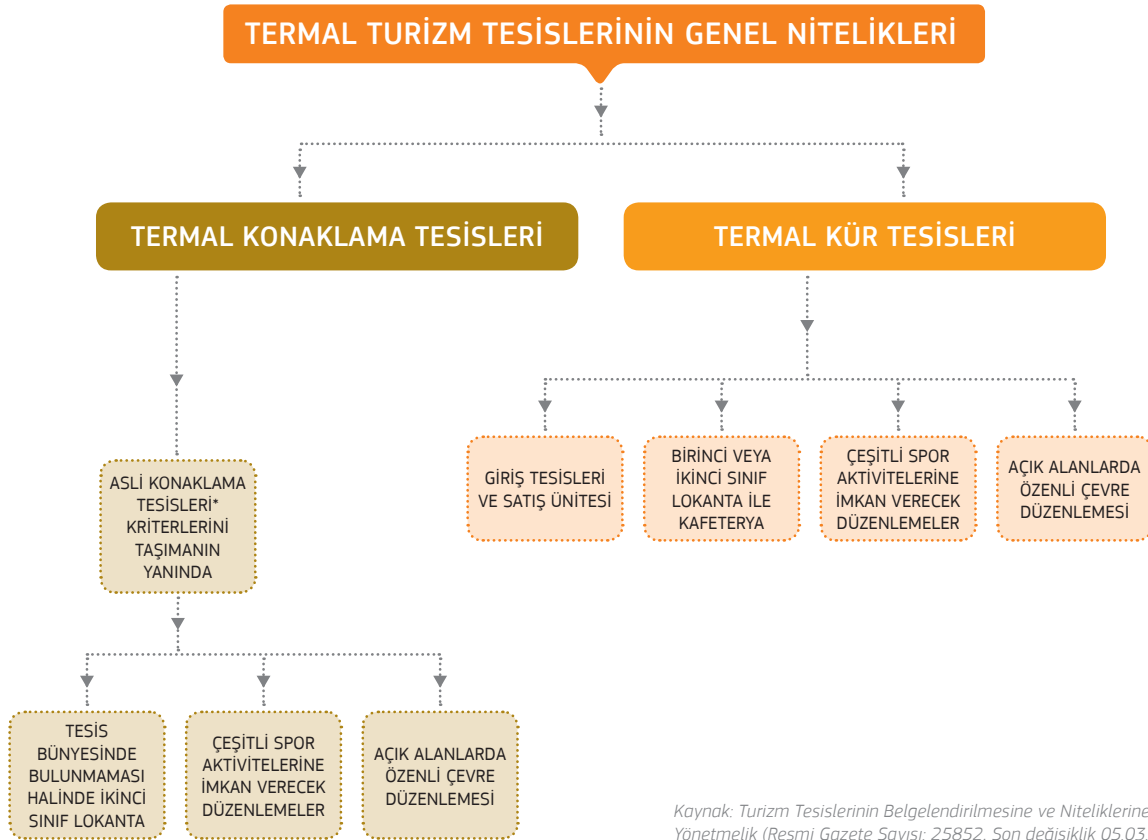

Örneğin, Termal turizm tesisi kurmaya yönelik yatırım planınız var.

Bu kapsamda izlemeniz gereken adımlara ilişkin diyagramlar aşağıda ve ileriki sayfalarda size açıklayıcı olarak sunulmaktadır.

Öncelikle, termal turizm tesislerinin genel niteliklerini aşağıdaki diyagramdan inceleyebilirsiniz. Kurmayı planladığınız tesisin **termal konaklama tesisi** olduğunu kabul edelim.

Diyagram No:3

Kaynak: Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik (Resmî Gazete Sayısı: 25852, Son değişiklik 05.03.2011)

Diagram No:4

TERMAL TURİZM YATIRIMLARI İÇİN TEŞVİK BELGESİ ALINMASI SÜRECİ

DENİZLİ'DE TERMAL TURİZM YATIRIMLARI İÇİN TEŞVİK BELGESİ BAŞVURU SÜRECİ

**1.
ADIM**

YATIRIM KARARININ ALINMASI

**2.
ADIM**

SABİT YATIRIM TUTARININ 1.000.000 TL'NİN ÜZERİNDE OLMASI

**3.
ADIM**

BAŞVURU EVRAKLARININ HAZIRLANMASI* (Açıklaması bir sonraki sayfada yer almaktadır.)

**4.
ADIM**

EKONOMİ BAKANLIĞINA (TEŞVİK UYGULAMA VE YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HİZMETLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI) MÜRAACAT EDİLMESİ

**5.
ADIM**

BAŞVURUNUN İLGİLİ KURUM TARAFINDAN İNCELENMESİ EKSİKLİKLERİN GİDERİLMESİ

**6.
ADIM**

UYGUNLUK KARARI VE ONAYLANMASI

**7.
ADIM**

3 BELGE OLARAK TEŞVİK NÜSHASININ DÜZENLENMESİ

**8.
ADIM**

YATIRIMCIYA BELGENİN ASLININ VERİLMESİ

* Başvuru Evrakları

- ➔ Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişilerce imzalı müracaat dilekçesi, yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişilere ait noter tasdikli imza sirküleri, kamu kurumları ve şahıs şirketleri ile gerçek kişiler için imza beyannamesi, Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğin eki EK-1'deki örneğe uygun olarak hazırlanmış, her sayfası yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişilerce imzalı ve kaşeli yatırım bilgi formu ve taahhütname ile makine ve teçhizat listeleri,
- ➔ Ekonomi Bakanlığına yapılacak müracaatlarda, 400 TL tutarındaki meblağın Bakanlık Döner Sermaye İşletmesine ait, Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğin eki EK-9'da belirtilen hesaba yatırıldığına dair belge,
- ➔ Firmanın son ortaklık yapısını gösterir Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi veya Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi örneği,
- ➔ Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak müracaatlar hariç olmak üzere, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığına veya tecil ve/veya taksitlendirildiğine ya da yapılandırıldığına ve yapılandırmanın bozulmadığına dair Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili birimlerinden alınacak yazı veya Kurumun elektronik bilgi iletişim ortamından alınacak barkodlu çıktı,
- ➔ Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan alınmış, 500 oda üzerindeki otel yatırımları için ÇED Olumlu Kararı; 100-500 oda arası yatırımlar için ÇED Gerekli Değildir Kararı (100 oda altındaki konaklama yatırımları için ÇED ile ilgili yazı aranmaz), teşvik belgesi talebinde bulunulmadan önce yatırımın karakteristiğine bağlı olarak ilgili mevzuat gereği diğer kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gereken ve Tebliğ eki EK-2'de belirtilen bilgi ve belgeler,
- ➔ Stratejik yatırımlar için ayrıca, yatırım konusu ile ilgili olarak sektörel, mali ve teknik analizlerin yanında Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğin 10'uncu maddesinde belirtilen kriterlerin her birinin yerine getirildiğini tevsik eden bilgi, belge, hesap ve tabloları içeren fizibilite raporu,
- ➔ Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Tek Pencere Portal Sistemi üzerinden doldurulacak olan ithal makine teçhizat listesi ve bu listeye ait başvuru numarası,
- ➔ Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan alınan **"Turizm Yatırım Belgesi"**,
- ➔ Denizli Sağlık Müdürlüğünden alınacak **"Termal Tesis İzin Belgesi"**,
- ➔ Yatırımın sektörüne, büyüklüğüne veya teşvik uygulamalarına bağlı olarak Genel Müdürlükçe talep edilebilecek diğer bilgi ve belgeler.

YATIRIM TEŞVİK BELGESİ EVRAKLARI KONTROL LİSTESİ

- » Yatırım Teşvik Belgesi Müracaat Dilekçesi
- » Şirketi Temsile Yetkili Kişilere Ait İmza Sirküleri
- » Yatırım Bilgi Formu ile Eki, Makine-Teçhizat Listeleri ile Beyan ve Taahhüt
- » İmza Sirküleri (Kamu Kurumları ve Şahıs Şirketleri için İmza Beyannamesi)
- » Ekonomi Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Hesabına Yatırılan Teminat Makbuzu (400 TL)
- » Şirketin Son Durumunu Gösteren Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi
- » Çevre ve Şehircilik Bakanlığından Alınmış, 500 Oda Üzerindeki Otel Yatırımları için ÇED Olumlu Kararı; 100-500 Oda Arası Yatırımlar için ÇED Gerekli Değildir Kararı (100 Oda Altındaki Konaklama Yatırımları için ÇED ile İlgili Yazı Aranmaz)
- » SGK Borcu Yoktur Yazısı
- » Kültür ve Turizm Bakanlığından Alınan Turizm Yatırım Belgesi
- » Denizli Sağlık Müdürlüğünden Alınacak "Termal Tesis İzin Belgesi"
- » Yatırım Özelinde Gerekli Diğer Belgeler

Tablo 2. Kaplıcaların Ruhsatlandırılmasına İlişkin Süreç

Sıra No	Hizmetin Adı	Başvuruda İstenen Belgeler	Hizmetin Tamamlanma Süresi (En Geç)
1	Kaplıca Tesisi İşletme Başvurusu	Kaplıca tesislerini işletmek isteyen gerçek ve tüzel kişiler, kaynakta veya çıkış noktasında hiçbir işlem yapmadan kaynağın veya çıkış noktasının yerini tereddüte meydan vermeyecek şekilde belirleyen plan veya kroki ile birlikte Valiliğe müracaat ederler. Başvurunun Sağlık Müdürlüğüne intikali üzerine kaynak veya sondaj-galeri, başvuru sahibi tarafından Sağlık Müdürlüğü elemanlarının kontrolünde numune alınacak şekilde getirtilir.	5 Gün
2	İnceleme ve Tespit Kurulu Oluşturulması	Tesis izninin verilmesi aşamasında İnceleme ve Tespit Kurulu; Sağlık Müdürünün veya görevlendireceği Müdür Yardımcısının başkanlığında, Gıda ve Çevre Kontrol Şube Müdürü, Sağlık Ocağı Tabibi, Jeoloji Mühendisi, İnşaat Mühendisi ve Çevre Sağlığı Teknisyeninden; işletme izni verilmesi aşamasında kurula iştirak etmek üzere katılacak Tıbbi Ekoloji ve Hidroklimatoloji Uzmanı ile Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Uzmanından oluşur.	15 Gün
3	İnceleme ve Tespit Kurulu Raporu (EK1)	İnceleme ve Tespit Kurulu, kaynağı veya çıkış noktasını mahallinde inceleyerek gerekli tespitleri yapar ve Kaplıcalar Yönetmeliği EK -1 deki raporu düzenleyerek imzalar.	2 Gün
4	Analiz Sonuçlarının Tıbbi Değerlendirme Kuruluna Gönderilmesi ve Tıbbi Değerlendirme Kurul Kararı	Alınan numunelerin bakteriyolojik ve kimyasal analizleri, yetkili Halk Sağlığı laboratuvarlarında veya Bakanlıkça yeterli ve uygun görülecek laboratuvarlarda yapılır, pestisit analizleri ise kaplıca suyunun beslenme havzasının tarımsal veya endüstriyel bölgede bulunması halinde yapılır. Analiz sonuçları mineralli su için EK-2 ve EK-3, peletoid (çamur) için EK- 4' deki rapor formatına uygun olarak tanzim edilir. Radyoaktivite analizleri Türkiye Atom Enerjisi Kurumu laboratuvarlarında (Değişik ibare:RG-16/4/2010-27554) veya Bakanlıkça yetkilendirilen kamu laboratuvarlarında yapılır. Analiz sonuçları ilgili Valiliğe (Mülga ibare:R.G.31/7/2009-27305) gönderilir. (Değişik:RG-09/12/2004-25665) Analiz sonuçları ve inceleme ve tespit kurulunun raporu Sağlık Müdürlüğüne incelenerek Valiliğin görüşü ile Tıbbi Değerlendirme Kurulunca incelenmek üzere Bakanlığa gönderilir. Söz konusu belgeler, Tıbbi Değerlendirme Kurulu tarafından incelenir ve EK-5'de bulunan rapor ile inceleme sonucu belgelenir. İnceleme sonucu Valiliğe bildirilir.	1 Ay

5	Tesis izni	Aşağıda belirtilen evraklar tamamlandığında Valilik oluru ile tesis izni verilir. a) İnceleme ve tespit kurulu raporu (EK-1), (R.G 9.12.2004 / 25665) b) Kaplıca tesisine ait doğal tedavi unsurunun analiz raporu (EK-2), (R.G 9.12.2004 / 25665) c) Doğal tedavi unsurunun tıbbi değerlendirme kurulu raporu (EK-5), (R.G 9.12.2004 / 25665) d) Hidrojeoloji konusunda uzman jeoloji mühendisi tarafından hazırlanan kaynak koruma alanlarını da kapsayan hidrojeolojik rapor, (R.G 9.12.2004 / 25665) e) Talassoterapi tesisleri hariç olmak ve kaynak merkez olmak üzere yarı çapı en az 500 metrelik bir daire dahilindeki çevresinin 1/200 ve 1/25000 ölçekli haritası, (R.G 9.12.2004 / 25665) f) Tedavi bölümleri projeleri (1/50 ölçekli), (R.G 9.12.2004 / 25665) g) Kullanılacak doğal tedavi unsuru kaynağının kullanım hakkına sahip olduğunu belirten tahsis belgesi, kira kontratı ve benzeri belgeler (R.G 9.12.2004 / 25665), h) Projelendirilen tesislerin uygun ölçekli imar planı veya ilgili imarın uygun görüşü, (R.G 9.12.2004 / 25665) i) Tesisin kurulacağı alanın tapusu, tahsis belgesi veya kira kontratı. (R.G 9.12.2004 / 25665) Verilen tesis izninin geçerlilik süresi 3 yıldır.	1 Hafta
6	İşletme izni	Tesisin kurulmasını müteakip, işletmeci tesisini tamamladığını Valiliğe yazı ile bildirir. Valilikçe tesisin uygunluğunun belirlenmesi için inceleme ve tespit kurulu görevlendirilir. Kurulca tesisin mahallinde incelenmesi sonucu, bu Yönetmelik hükümlerine ve projelerine uygunluğunun belirlenmesi halinde, tedavi amaçlı kullanım yerlerinden örnekler alınarak aşağıdaki belgeler istenir. Aşağıda belirtilen evraklar tamamlandığında Valilik oluru ile işletme izni verilir. a) Tedavi amaçlı kullanım yerleri analiz raporu (EK-3), (R.G 9.12.2004/ 25665) b) İnceleme ve tespit kurulunca tesisin incelenmesinden sonra düzenlenen (EK-6'da örneği bulunan) uygunluk bildirim formu, (R.G 9.12.2004/ 25665) c) Mesul müdür sözleşmesi, (R.G 9.12.2004/ 25665) d) Bulundurulması gereken zorunlu sağlık personelinin sözleşmeleri ve Sağlık Müdürlüğüne onaylı diplomaları, (R.G 9.12.2004/ 25665) e) İçme ve kullanma suyunun ne şekilde temin edildiğinin belgelendirilmesi, (R.G 9.12.2004/25665) f) Atık suların ne şekilde bertaraf edileceğinin belgelendirilmesi. (R.G 9.12.2004 / 25665) Bu belgeler ile birlikte Valilikçe yapılan inceleme sonucunda Kaplıcalar Yönetmeliğinde belirtilen şartları taşıyan işletmelere işletme izni verilir.	1 Ay

Tablo 3. Peloidlerin Ruhsatlandırılmasına İlişkin Süreç

Sıra No	Hizmetin Adı	Başvuruda İstenen Belgeler	Hizmetin Tamamlanma Süresi (En Geç)
1	Peloidlerin Üretim ve Satışı Hk Ruhsat Başvurusu	Peloid kaynağını işletmek isteyen gerçek veya tüzel kişiler, kaynakta hiçbir işlem yapmadan kaynağın yerini belirten plan veya kroki, kaynağın kullanım hakkına sahip olduğunu belirten tahsis belgesi ve noter tasdikli kira kontratının ekli olduğu bir dilekçe ile Valiliğe müracaat ederler.	7 gün
2	İnceleme ve Tespit Kurulu Oluşturulması	Başvurunun müdürlüğe intikali üzerine kaynak, başvuru sahibi tarafından müdürlük elemanlarının kontrolünde numune alınacak şekilde getirilir. Sağlık Müdürü veya görevlendireceği Müdür Yardımcısı başkanlığında, Gıda ve Çevre Kontrol Şube Müdürü, 1 Tabip, 1 Jeoloji Mühendisi, 2 Çevre Sağlığı Teknisyeni veya Çevre Sağlığı Teknisyeninin bulunmaması durumunda diğer yardımcı sağlık personellerinden oluşan İnceleme ve Tespit Komisyonu oluşturulur.	15 Gün
3	İnceleme ve Tespit Kurulu Raporu (Ek1)	İnceleme ve Tespit Kurulu, kaynağı mahallinde inceleyerek gerekli tespitleri yapar. Kurul tarafından ayrıca, kimyasal, bakteriyolojik ve radyoaktif inceleme amaçlı numuneler alınır ve peloidlerle ilgili bölüm doldurularak Kaplıcalar Yönetmeliği'nde yer alan EK-1 raporu düzenlenir.	7 Gün
4	Analiz Sonuçlarının Tıbbi Değerlendirme Kuruluna Gönderilmesi ve Tıbbi Değerlendirme Kurul Kararı	Alınan numunelerin kimyasal analizleri, İstanbul Halk Sağlığı Müdürlüğü İstanbul 1 Nolu Halk Sağlığı Laboratuvarı , bakteriyolojik analizleri yetkilendirilmiş Halk Sağlığı Laboratuvarlarında veya Bakanlıkça yeterli ve uygun görülecek diğer özel ve resmi laboratuvarlarda yapılır. Analiz sonuçları peloid (çamur) için Yönetmelikte yer alan EK-4 rapor formatına uygun olarak tanzim edilir. Radyoaktivite analizleri Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Laboratuvarlarında yapılır. Analiz sonuçları ilgili Valiliğe ve bilgi için Bakanlığa gönderilir.	1 Ay
5	Üretim izni	Bakanlığın ve İnceleme Komisyonu'nun uygun görüşlerine müteakip aşağıdaki belgelerle beraber üretim izni için Valiliğe müracaat yapılır. Başvurunun müdürlüğe intikali üzerine Sağlık Müdürü veya görevlendireceği Müdür Yardımcısı başkanlığında Gıda ve Çevre Kontrol Şube Müdürü, 1 Tabip, 2 Çevre Sağlığı Teknisyeni veya çevre sağlığı teknisyeninin bulunmaması durumunda diğer yardımcı sağlık personellerinden oluşan İnceleme Kurulu tarafından üretim yerinden kimyasal ve mikrobiyolojik numuneler alınır, teknik ve hijyenik açıdan incelenerek değerlendirilerek rapor düzenlenir. Valilikçe yapılacak inceleme sonucunda bu Peloidlerin Üretimi ve Satışı Hakkında Tebliğ'de belirtilen şartları taşıyan işletmelere üretim izni verilir. a) İnceleme ve Tespit Kurulu Raporu (Yönetmelik Ek-1), b) Kaynak ve üretim yerine ait peloid analiz raporu (Yönetmelik Ek-4), c) Tıbbi Değerlendirme Kurulu Raporu (Yönetmelik Ek-5) , d) İş Akım Şeması, e) Yerleşim Planı, f) İşyeri açma ve çalışma izin belgesi, g) Etiket örneği, h) Mesul müdür sözleşmesi ve diploma.	1 Ay

Not: Analizlerin laboratuvarlarda sonuçlanması ve kuruma intikaline göre işlem süreleri değişmektedir.
Kaynak: Denizli İl Halk Sağlığı Müdürlüğü, 2016.

⚙️ Sağlık Sektörü Yatırımlarındaki Teşvikler Nelerdir ?

2012 yılında yayınlanan ve sonrasında revize edilen yatırımlarda devlet yardımlarına ilişkin karar ve uygulama tebliği çerçevesinde, sağlık sektörüne yönelik teşvikler de bulunmaktadır. Söz konusu destekler kapsamında Türkiye’de 6 bölge için sektörlere yönelik asgari yatırım tutarları, destek tür ile oranları belirlenmiştir.

Teşvikler açısından Denizli **2. bölgede** yer almakta olup Denizli’de yatırım yapmayı planlayan yatırımcılar bu bölge için belirlenmiş kriterler ve oranlar çerçevesinde,

- ➔ 19 Haziran 2012 tarihli ve 28328 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2012/3305 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı,
 - ➔ 20 Haziran 2012 tarihli ve 28329 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ,
- kapsamında yatırımlar için sunulan devlet yardımlarından yararlanabilmektedir.

Denizli’de, asgari 1.000.000 TL tutarındaki hastane ve asgari 100 kişilik huzurevi yatırımları, Bölgesel Teşviklerden faydalanabilmektedir.

Bu destekten faydalanabilecek alt sektörler (sağlık yatırımları) aşağıda yer almaktadır:

Cerrahi hastane hizmetleri, tıbbi hastane hizmetleri, kadın-doğumla ilgili hastane hizmetleri, rehabilitasyonla ilgili hastane hizmetleri, psikiyatri ile ilgili hastane hizmetleri, hastane ile ilgili diğer hizmetler, yerleşik kuruluşlarca yürütülen, yaşlılara yönelik yardım hizmetleri, yerleşik kuruluşlarca yürütülen, fiziksel ve zihinsel özürllülere yönelik yardım hizmetleri, kimsesiz çocuklara bakım merkezleri.

Planlanan sağlık yatırımı üstte belirtilen sektörlerin dışında bir yatırım ise, (teşvik edilemeyecek yatırım konuları hariç) Genel Teşvik desteğinden faydalanabilmektedir. Genel teşvik uygulamaları kapsamında; Gümrük Vergisi Muafiyeti ve Katma Değer Vergisi (KDV) istisnasından yararlanılabilmektedir.

Önemli Not:

- ➔ Poliklinik, muayenehane ve müşterek muayenehane yatırımları teşviklerden faydalanamaz.

US-97 KODLARI (Aşağıdaki tabloda mavi renkli olarak işaretli olanlar Denizli’de bölgesel olarak desteklenmektedir. Kodlara ilişkin değerler yansıtılırken çalışmaya konu olan sağlık sektörü ile ilgili kısımlar alınmıştır.)

ULUSAL FAALİYET VE ÜRÜN SINIFLAMASI (US - 97)

Kod	Tanım
N	SAĞLIK İŞLERİ ve SOSYAL HİZMETLER
85	SAĞLIK İŞLERİ ve SOSYAL HİZMETLER
851	İNSAN SAĞLIĞI ile İLGİLİ HİZMETLER
8511	HASTANE HİZMETLERİ
8511.0	HASTANE HİZMETLERİ
8511.0.01	Cerrahi hastane hizmetleri
8511.0.01.00	Cerrahi hastane hizmetleri
8511.0.02	Tıbbi hastane hizmetleri
8511.0.02.00	Tıbbi hastane hizmetleri
8511.0.03	Kadın-doğumla ilgili hastane hizmetleri
8511.0.03.00	Kadın-doğumla ilgili hastane hizmetleri
8511.0.04	Rehabilitasyonla ilgili hastane hizmetleri
8511.0.04.00	Rehabilitasyonla ilgili hastane hizmetleri
8511.0.05	Psikiyatri ile ilgili hastane hizmetleri
8511.0.05.00	Psikiyatri ile ilgili hastane hizmetleri
8511.0.06	Poliklinikler
8511.0.06.00	Poliklinikler
8511.0.07	Diş tedavi hizmetleri
8511.0.07.00	Diş tedavi hizmetleri
8511.0.08	Ana ve çocuk sağlığı merkezleri

8511.0.08.00	Ana ve çocuk sağlığı merkezleri
8511.0.99	Hastane ile ilgili diğer hizmetler
8511.0.99.00	Hastane ile ilgili diğer hizmetler
8512	TIP ve DİŞÇİLİKLE İLGİLİ UYGULAMA FAALİYETLERİ
8512.1	TIP ile İLGİLİ UYGULAMA FAALİYETLERİ
8512.1.00	Doktor muayenehaneleri
8512.1.00.10	Pratisyen hekimlerce yapılan teşhis ve tedavi hizmetleri
8512.1.00.50	Tıbbi ve cerrahi uzmanlarca yapılan teşhis ve tedavi hizmetleri
8512.2	DİŞÇİLİK ile İLGİLİ UYGULAMA FAALİYETLERİ
8512.2.01	Diş hekimi muayenehaneleri
8512.2.01.10	Ortodonti hizmetleri
8512.2.01.90	Dişçilikle ilgili diğer uygulama hizmetleri
8512.2.02	Kuruluşlara ve hastanelere bağlı ayakta tedavi yerleri
8512.2.02.00	Kuruluşlara ve hastanelere bağlı ayakta tedavi yerleri
8519	İNSAN SAĞLIĞI İLE İLGİLİ DİĞER HİZMETLER
8519.0	İNSAN SAĞLIĞI İLE İLGİLİ DİĞER HİZMETLER
8519.0.01	Ebelik
8519.0.01.00	Ebelik
8519.0.02	Hemşirelik
8519.0.02.00	Hemşirelik
8519.0.03	Psikoterapi (psikologlar)
8519.0.03.00	Psikoterapi (psikologlar)
8519.0.04	Fizyoterapist
8519.0.04.00	Fizyoterapist

8519.0.05	Akupunkturla tedavi merkezleri
8519.0.05.00	Akupunkturla tedavi merkezleri
8519.0.06	Ambulans hizmetleri (insan taşıyan)
8519.0.06.00	Ambulans hizmetleri (insan taşıyan)
8519.0.07	Hastane hizmetleri dışındaki, konaklamalı sağlık hizmetleri
8519.0.07.00	Hastane hizmetleri dışındaki, konaklamalı sağlık hizmetleri
8519.0.08	Tıbbi tahlil laboratuvarları
8519.0.08.00	Tıbbi tahlil laboratuvarları
8519.0.09	Kan, sperm ve organ bankası hizmetleri
8519.0.09.00	Kan, sperm ve organ bankası hizmetleri
8519.0.10	Sağlık memurları (iğneci, pansumancı vb.)
8519.0.10.00	Sağlık memurları (iğneci, pansumancı vb.)
8519.0.11	Röntgen ve Tomografi filmi çekim merkezleri
8519.0.11.00	Röntgen ve Tomografi filmi çekim merkezleri
8519.0.12	Sağlık ocakları
8519.0.12.00	Sağlık ocakları
8519.0.99	İnsan sağlığı ile ilgili diğer hizmetler
8519.0.99.00	İnsan sağlığı ile ilgili diğer hizmetler
8531.0.01	Yerleşik kuruluşlarca yürütülen, yaşlılara yönelik yardım hizmetleri
8531.0.01.00	Yerleşik kuruluşlarca yürütülen, yaşlılara yönelik yardım hizmetleri
8531.0.02	Yerleşik kuruluşlarca yürütülen, fiziksel ve zihinsel özürlülere yönelik yardım hizmetleri
8531.0.02.00	Yerleşik kuruluşlarca yürütülen, fiziksel ve zihinsel özürlülere yönelik yardım hizmetleri
8531.0.03	Kimsesiz çocuklara bakım merkezleri
8531.0.03.00	Kimsesiz çocuklara bakım merkezleri

Önemli Not:

» Tablo, US-97 Kod Listesi'nden BKK EK-2A'da yer alan tablo ile açıklamalar ışığında alınmıştır.

Denizli'de gerçekleştirilecek, yukarıda bahse konu olan mevzuattaki kriterleri sağlayan ve Denizli için belirlenen US-97 Kodları kapsamındaki sağlık sektörüne yönelik yatırımlar **bölgesel teşvik uygulamalarından** faydalanabilmektedir.

Bölgesel teşvik unsurları 2. bölge için, **KDV İstisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti, Vergi İndirimi, Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği ve Yatırım Yeri Tahsis'i**dir.

Sağlık yatırımları için teşvik belgesi başvuru süreci esnasında yatırımın karakteristiğine bağlı olarak alınması gereken belgeler arasında; ön izin alınması zorunlu sağlık yatırımlarında Sağlık Bakanlığından alınan ön izin yazısının onaylı örneği; kamu-özel ortaklığı modeline göre yapılacak yatırımlarda uygulama sözleşmesi vb. yer almaktadır.

TURİZM VE SAĞLIK
SEKTÖRÜNE YÖNELİK DESTEKLER

Banka Kredileri

Önemli Not:

» Çalışmanın bu bölümünde, turizm ve sağlık alanında başvurusu değerlendirilen projelere iç ve/veya dış kaynaklı kredi sağlayan Türkiye Kalkınma Bankası, Türkiye Sınai Kalkınma Bankası, Eximbank ve diğer kamu bankaları tarafından verilen kredilere ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI KREDİLERİ NELERDİR?

Kalkınma Bankası tarafından verilen krediler; **Kalkınma Kaynaklı TL Kredileri** ve **Dış Kaynaklı Krediler** olarak iki grupta verilmektedir.

Kalkınma Kaynaklı TL Kredileri; “**Kalkınma Yatırım Kredisi**”, “**Kalkınma İşletme Kredisi**” ve “**Kalkınma Kısa – Orta Vadeli TL Kredisi**” olarak verilmektedir.

Dış Kaynaklı Kredilerden; “**Avrupa Yatırım Bankası Kaynaklı KOBİ ve Büyük İşletmeler Kredisi**”, ve “**Avrupa Yatırım Bankası Kaynaklı Otel Yenileme ve Enerji Verimliliği Kredisi**” turizm ve sağlık sektörüne yönelik desteklerdir.

KALKINMA YATIRIM KREDİSİ - TL NEDİR?

Ekonomi Bakanlığınca teşvik edilebilir konular ve Bankanın yıllık iş programlarında belirlenen alanlarda yatırım yapan yatırımcıların sabit yatırım tutarı harcamalarının finansmanına yönelik kredidir.

Kimler Yararlanabilir?

Sanayi, **turizm**, eğitim, **sağlık**, enerji sektörlerinde faaliyette bulunan yatırımcılar yararlanabilmektedir.

Kredi Limiti Nedir?

Kredi değerlendirme çalışması sonucunda belirlenmektedir.

Vade ve Kredilendirme Oranı Nedir?

Değerlendirme sonucu belirlenmektedir.

KALKINMA İŞLETME KREDİSİ - TL NEDİR?

Kalkınma Bankasının yıllık iş programlarında belirlenen alanlarda faaliyet gösteren şirketlerin işletme sermayesi ihtiyaçlarının belirli oranda finansmanına yönelik kredidir.

Kimler Yararlanabilir?

Sanayi, **turizm**, eğitim, **sağlık**, enerji sektörlerinde faaliyette bulunan şirketler bankanın Yatırım Kredisi ile birlikte yararlanabilir.

Kredi Limiti Nedir?

Üst sınır azami değerlendirme çalışmalarında hesaplanacak işletme sermayesi miktarında olabilmektedir.

Vade ve Kredilendirme Oranı Nedir?

Değerlendirme sonucu belirlenmektedir.

KALKINMA KISA VE ORTA VADELİ TL KREDİSİ NEDİR?

Kalkınma Kısa-Orta Vadeli TL Kredisi, Kalkınma Bankasının yıllık iş programlarında belirlenen alanlarda faaliyet gösteren şirketlerin finansman ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla kullanılmaktadır.

Kimler Yararlanabilir?

Turizm, sağlık, sanayi, eğitim, enerji sektörlerinde faaliyette bulunan şirketler krediden yararlanabilmektedir.

Kredi Limiti Nedir?

Azami 3 milyon TL.

Vadesi Nedir?

1 ile 3 sene arasındadır.

AVRUPA YATIRIM BANKASI KAYNAKLI KOBİ ve BÜYÜK İŞLETMELER KREDİSİ NEDİR?

Kimler Yararlanabilir?

Türkiye’de yerleşik olan “KOBİ” (çalışan sayısı 250 kişiden az işletmeler) ve “Büyük İşletme” tanımlarına uygun (çalışan sayısı 250 kişiden fazla ve 1500 kişiden az olan) işletmelerin sabit yatırım ve işletme sermayesi ihtiyaçlarının finansmanını sağlamak amaçlanmaktadır. Kredi Kapsamında Değerlendirilecek **KOBİ’lerin** toplam yatırım tutarı:

→ Azami 25 milyon Avro’dur.

→ Kredi tahsis tutarı azami 5 milyon Avro’dur.

Kredi kapsamında değerlendirilecek **Büyük işletmelerin** yatırım tutarı;

→ 25 - 50 milyon Avro aralığında olmalıdır.

→ Büyük işletmeler için yapılacak tahsis tutarı azami 12,5 milyon Avro’dur.

Vade ve Kredilendirme Oranı Nedir?

Kredi değerlendirme çalışması sonucunda belirlenmektedir.

AVRUPA YATIRIM BANKASI OTEL YENİLEME VE ENERJİ VERİMLİLİĞİ KREDİSİ NEDİR?

Kimler Yararlanabilir?

Türkiye’de yerleşik turizm sektörü işletmelerince yürütülen **sürdürülebilir turizme ilişkin proje yatırımlarının** finansmanına yönelik kullanılan kredidir. Kredi kapsamına giren sürdürülebilir proje konularına **mevcut turizm tesisinin optimizasyonu, renovasyonu, enerji verimliliğine yönelik faaliyetler** örnek gösterilebilmektedir. Azami toplam yatırım tutarı 25 milyon Avro’dur.

Kredi Limiti Nedir?

Kredi tutarı, azami 12,5 milyon Avro’dur.

Vade ve Kredilendirme Oranı Nedir?

Kredi değerlendirme çalışması sonucunda belirlenmektedir.

Kredi Tahsis Edilecek Yatırımlarda Aranılan Koşullar Nelerdir?

Bir yatırım projesinin kredilendirilmesi için aranılan koşullar aşağıda sıralanmaktadır;

- ➔ Yatırımcı ticaret şirketi türünün “Anonim Şirket” olması,
- ➔ Belirli bir fondan kredi verilecekse fonun işleyişi ile ilgili kararname ve tebliğde belirtilen koşulları sağlaması,
- ➔ Şirket hakkında yapılacak istihbarat sonuçları ve proje ile ilgili teknik, ekonomik ve mali değerlendirme sonuçlarının olumlu olması,
- ➔ Turizm Bakanlığı’ndan İşletme ve/veya Yatırım Belgesi bulunması (sadece turizm yatırımları için).

Kredi Talepleri Nasıl Değerlendirilmektedir?

- ➔ Talebe istinaden gerçekleştirilen değerlendirme sonuçları olumlu ise şirkete kredi tahsis edilmekte ve kullanılmaktadır.
- ➔ Finansman talepleri **ön inceleme, istihbarat ve proje değerlendirme** olarak üç aşamada değerlendirilmektedir.
- ➔ Kredi Pazarlama Daire Başkanlığı’na ön değerlendirme yapılarak kredi talebinde bulunabileceği belirlenen şirketler, söz konusu birimden temin edecekleri “**Müracaat Formu**”nu doldurarak, bilgi ve belgelerle birlikte Türkiye Kalkınma Bankası Kredi Pazarlama Daire Başkanlığı’na müracaat ederlerse, ön inceleme aşamasından sonra, istihbarat ve Kredi Değerlendirme Birimlerine aktarılan taleplerin değerlendirme çalışmalarının sonuçlanmasından sonra kredi tahsisi yapılabilmektedir.
- ➔ TKB tarafından yapılacak işlemlerin takibinde ve yürütülmesinde asıl olan yatırımcının bizzat kendisinin (şirket Yönetim Kurulu üyelerinin) veya Türk Ticaret Kanunu’nun (TTK) hükümlerine göre Şirketi temsile yetkili kişilerin işi takip etmesi ve yürütmesidir.
- ➔ Yetkili kişilerin yetkilerini, TTK’nda öngörülen hukuki belgeler (Ticaret Sicili Yetki Belgesi ve İmza Sirküleri) ile Bankaya ibrazı gerekli olup bunun dışında kişilerin ve vekaletname ile görevlendirilenlerin Bankaya başvuruları ve iş takibi kabul edilmemektedir.

İstihbarat Süreci Nasıl İşlemektedir?

Bankanın kredi yönetmeliğine aykırı bir durum olup olmadığının araştırılması istihbaratın amacıdır.

Ön inceleme olumlu ise projeler istihbarat çalışması yapılmak üzere değerlendirmeye alınmaktadır. İstihbarat çalışmaları, yerinde yapılan incelemelerde elde edilen gerekli bilgi ve belgeleri temin eden ve gerekli araştırmaları yapan istihbarat elemanları tarafından gerçekleştirilmektedir. İstihbarat çalışmaları kapsamında şirketin büyük ortaklarının faaliyet gösterdiği merkezler, şirket merkezi ve lüzumlu görülürse tesis mahali ziyaret edilmektedir.

Proje Değerlendirme Süreci Nasıl İşlemektedir?

Ön değerlendirme ve istihbarat çalışmasının sonucu **olumlu ise, proje başvurusu teknik, ekonomik ve mali yönden** değerlendirilmektedir.

Nihai inceleme ve değerlendirme çalışmaları, şirket ve tesis mahalline giderek yerinde incelemelerde bulunan, gerekli bilgi ve belgeleri temin eden teknik, ekonomik ve mali uzmandan oluşan ekip tarafından gerçekleştirilmektedir.

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

Kalkınma Kredi Müracaat Formu, Banka tarafından firmalarla yapılan görüşme neticesinde temin edilebilmektedir.

➔ Türkiye Kalkınma Bankası AŞ Kurumsal Pazarlama Daire Başkanlığı

Telefon : 0 312 229 40 00 – 231 49 24

Belgegeçer : 0 312 231 96 27

E-posta : kurumsalpazarlama@kalkinma.com.tr

Web : www.kalkinma.com.tr

❖ TÜRKİYE SİNAİ KALKINMA BANKASI (TSKB) KREDİLERİ NELERDİR?

Kredilendirme ve Proje Finansmanı Nasıldır?

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası kurumsal bankacılık, yatırım bankacılığı ve danışmanlık hizmetleri sağlamaktadır. Kurumsal bankacılık çatısı altında **kurumsal krediler** ile belirledikleri alanlarda ülke ekonomisi ve istihdamına katkıda bulunmakta; kredi geri ödemelerinin projenin yaratacağı nakit akımına dayandığı **proje finansmanı** ile çözümler sunmaktadır. Ayrıca; diğer kredi ürünleri aracılığıyla sunduğu tamamlayıcı kurumsal bankacılık enstrümanları ile firmaların faaliyetlerinin sürekliliğini desteklemektedir.

Kredi Sağlanan Alanlar Nelerdir?

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası tarafından **enerji verimliliğinden enerjiye, çevreden sağlığa, eğitimden sürdürülebilir turizme** birçok alanda kredi sağlanmaktadır.

Sağlık alanında, mevcut hastanelerin yenilenmesi ve modernizasyonu, nitelikli hastane yatırımları, yüksek montanlı cihaz ve ekipman tedariğinde destek sağlanmaktadır.

Sürdürülebilir Turizm alanında, yeşil bina yatırımlarına yönelik finansman ve danışmanlık hizmetleri verilmektedir. Yeşil bina; çevre ve yapı sakinleri için binaların oluşturabileceği olumsuz etkilerin yok edilmesi ya da azaltılması hedeflenerek tasarlanıp inşa edilen ya da iyileştirilen yapılarıdır. Yeşil binaların avantajları arasında işletme maliyetleri ve sera gazı emisyonlarının düşmesi, enerji ve su tasarrufu sağlanması gibi olumlu özellikler bulunmaktadır.

Kredi Başvuru Süreci Nasıl İlerlemektedir?

Başvuru üzerine başlayan kredilendirme süreci ile şirket yapıları, projeleri ve geleceğe yönelik projeksiyonları ayrıntılı bir biçimde incelenmektedir. Değerlendirme ekibi finansal analist, sektör uzmanı ve mühendislerden oluşmaktadır. Kredi başvurusu ile başlayan süreç **finansal, ekonomik ve teknik analiz ve projeksiyonun** yapılmasının ardından yatırıma özel finansman modelinin yapılandırılması ile sonuçlandırılmaktadır.

Şekil 1. Kredi Başvuru Süreci

Kredi Başvurusu	Finansal Analiz	Ekonomik Analiz	Teknik Analiz	Projeksiyon	Yatırıma Özel Yapılandırılmış Finansman Modeli
	> Kârlılık > Fon Yaratımı > Mali Yapı > Risk Analizi	> Ürün > Arz/Talep > Rekabet > Satış/Pazarlama	> Konum > Makine Parkı > Teknoloji > Ürün > Kapasite/İş Gücü > Yönetim > Yatırım Planı > Maliyet > Çevresel Etki > Ekspertiz Değeri	> Yatırım Tutarı > Maliyet > Üretim Kapasitesi > Satış Miktarı > Birim Fiyat > Model > İşletme Sermayesi > Finansman Yapısı	

Kaynak: TSKB, 2016.

Fon Sağlanan Kuruluşlar ve Kaynaklar Nelerdir?

Türkiye Sınai ve Kalkınma Bankası tarafından fon sağlanan kuruluşlar, Hazine Müsteşarlığı garantisi ile temin edilmiş ve garanti olmaksızın temin edilmiş kaynaklar şeklindedir. Turizm sektörüne yönelik ve genel olanların açıklamaları ilgili başlıklar altında verilirken diğerlerinin sadece isimlerine yer verilmiştir. Söz konusu krediler hakkındaki ayrıntılı bilgiyi Bankadan temin edebilirsiniz.

Hazine Müsteşarlığı Garantisi ile Temin Edilmiş Kaynaklar

➔ Avrupa Yatırım Bankası (AYB) Sürdürülebilir Turizm ve Enerji Verimliliği Kredisi

Kapsamı: Türkiye genelinde faaliyet gösteren turizm firmalarının sürdürülebilir turizm ve enerji verimliliğine yönelik yatırım projelerini desteklemek amacıyla gerçekleştirecekleri mevcut turistik tesislerin yenilenmesi ve optimizasyonu, turistik tesislerde enerji verimliliği, doğal kaynakların daha verimli kullanımı veya çevre üzerinde olumlu etki yaratacak nitelikteki küçük ve orta ölçekli yatırımlarına finansman sağlanmasıdır.

Kredi Kriteri: Bir projeye azami olarak yatırım tutarının % 50'si kadar finansman sağlanabilmektedir.

Kredinin Vadesi: Vade yapısı, projenin niteliğine göre belirlenmektedir.

➔ Avrupa Yatırım Bankası (AYB) KOBİ'ler, Orta Ölçekli Şirketler ve Diğer Öncelikler İçin TSKB Kredisi II

Kapsamı: Küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ) ve orta büyüklükteki ('Mid-cap') firmaların Türkiye genelinde gerçekleştirecekleri yatırımlara ve işletme sermayesi ihtiyaçlarına finansman sağlamak amaçlıdır. Kredinin asgari % 40'ı KOBİ'lere tahsis edilecektir.

Kredi Kriteri: Finansman sağlanacak KOBİ projelerinin yatırım tutarlarının **25 milyon Avro**'yu, Mid-Cap projelerinin yatırım tutarlarının ise **50 milyon Avro**'yu aşmaması gerekmektedir. Bir KOBİ'ye tahsis edilebilecek azami kredi tutarı **5 milyon Avro**; bir Mid-cap'e tahsis edilebilecek azami kredi tutarı **12,5 milyon Avro**'dur.

Kredinin Vadesi: Vade yapısı projenin niteliğine göre belirlenmekte olup yatırım kredileri için asgari 4 yıl olmalıdır.

➔ Avrupa Yatırım Bankası (AYB) KOBİ'ler, Orta Ölçekli Şirketler ve İnovasyon Kredisi III

Kapsamı: Küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ) ve orta büyüklükteki ('Mid-cap') firmaların Türkiye genelinde gerçekleştirecekleri yatırımların ve işletme sermayesi ihtiyaçlarının finansmanını sağlamak amaçlıdır. Kredinin asgari % 50'si KOBİ'lere tahsis edilecektir.

Kredi Kriteri: Finansman sağlanacak KOBİ projelerinin yatırım tutarlarının **25 milyon Avro**'yu, Mid-Cap projelerinin yatırım tutarlarının ise **50 milyon Avro**'yu aşmaması gerekmektedir. Bir KOBİ'ye tahsis edilebilecek azami kredi tutarı **5 milyon Avro**; bir Mid-cap'e tahsis edilebilecek azami kredi tutarı **12,5 milyon Avro**'dur.

Kredinin Vadesi: Vade yapısı projenin niteliğine göre belirlenecek olup asgari 2 yıl olmalıdır.

➔ Diğer Krediler (Doğrudan konu ile ilgili olmadıkları için sadece bilgilendirme amacıyla başlıkları belirtilmiştir.)

- İslam Kalkınma Bankası (IsDB) Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Kısıtlı Mudaraba Finansmanı
- Alman Kalkınma Bankası (KfW) Belediye Altyapı Finansmanı
- Alman Kalkınma Bankası (KfW) İklim Koruma Programı Kredisi
- Alman Kalkınma Bankası (KfW) Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Kredisi
- Dünya Bankası (IBRD) Özel Sektör Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Programı Ek Finansman Proje Kredisi
- Avrupa Yatırım Bankası (AYB) Enerji ve Çevre Kredisi
- Dünya Bankası (IBRD) Yenilikçi Finansmana Erişim Kredisi
- Japon Uluslararası İşbirliği Bankası (JBIC) Yeşil TSKB Kredisi

Hazine Müsteşarlığı Garantisi Olmaksızın Temin Edilmiş Kaynaklar

→ Fransız Kalkınma Ajansı (AFD) Sürdürülebilir Turizm ve İnovatif Yenilenebilir Enerji Kredisi

Kapsamı: Türkiye’de yer alan belirli turizm bölgelerinde sürdürülebilir turizm ve Türkiye genelinde inovatif yenilenebilir enerji yatırımlarına finansman sağlamak amacıyla kullanılan kredidir.

Kredi Kriteri: AFD kaynağı ile bir projeye sağlanacak finansman tutarı % 80- % 20 borç-özsermaye yapısında toplam kredi tutarının en az % 25’i kadar olup azami kredi tutarı **10 milyon Avro**’dur.

Kredinin Vadesi: Vade süresi sürdürülebilir turizm alanında yapılacak renovasyon projeleri için asgari 4 yıl, yeni yatırım projeleri ve inovatif yenilenebilir enerji yatırımları için asgari 5 yıl olup vade yapısı finanse edilmesi planlanan projenin niteliğine göre belirlenmektedir.

→ Diğer Krediler (Doğrudan konu ile ilgili olmadıkları için sadece bilgilendirme amacıyla başlıkları belirtilmiştir.)

- » Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) Tarım Temalı KOBİ Kredisi
- » Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) Kaynak Verimliliği Kredisi
- » Uluslararası Finans Kurumu (IFC) Çevre Kredisi
- » Uluslararası Finans Kurumu (IFC) İklim Kredisi
- » Alman Kalkınma Bankası (KfW) Kaynak Verimliliği ve Sanayide Çevresel Önlemler Kredisi
- » Alman Kalkınma Bankası (KfW) Sanayide Kaynak Verimliliği Kredisi
- » Avusturya Kalkınma Bankası (OeEB) Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Kredisi

Proje Finansmanı Nedir?

Projenin yaratacağı nakit akışının esas alınarak kredinin geri ödenmesini sağlayacak bir finansman yapısının oluşturulması ve şirketin değil, projenin varlıklarının verilen krediler için bir teminat olarak değerlendirilmesidir.

Proje finansmanında bir şirketin genel kredi ihtiyacına değil, **tamamen yeni veya büyümeye yönelik yatırım projesi** veya **satın alma/birleşme veya varlık alımı** gibi girişimler sebebiyle doğacak kredi ihtiyacına ve bu projelerin nakit akımlarına odaklanılmaktadır.

Değerlendirme Nasıl Yapılmaktadır?

Değerlendirme faaliyetleri risk/getiri analizi, fizibilite ve proje finansman modeli hakkında olmak üzere 3 ana kısımdan oluşmaktadır. **Risk/getiri analizi kapsamında;** makroekonomik - sektörel - yönetsel riskler, projenin tamamlanamaması ve planlanan kapasiteye/verime ulaşamama riski değerlendirilmektedir. **Fizibilite** kapsamında: mali ve teknik inceleme, sektörel konumlandırma ve büyüme potansiyeli, ürün/ hizmetin potansiyel alıcıları, hukuki çerçeve ve çevresel etki incelenmektedir. **Proje finansmanı modeli** kapsamında: nakit/ gayrinakit kredi paketi, borç/ özkaynak dengesi, teminat paketi, vade ve geri ödeme yapısı incelenmektedir.

Proje Finansmanı Süreci Nasıl İşletilmektedir?

Firmalarca proje finansmanı için yapılacak başvurunun akabinde aşağıdaki süreçler işletilmekte olup değerlendirme sonucunda ilgili projenin tamamlanması için gerekli finansman sağlanabilmektedir:

- » Proje risklerinin tespit edilmesi,
- » Projenin değerlendirilerek finansal fizibilite raporunun hazırlanması,
- » Optimum borç-öz kaynak oranı, vade yapısı ve fiyatlamasının belirlenmesi,
- » Senaryolara göre proje nakit akımlarının oluşturulması,
- » Teminat ve diğer kredi koşullarının belirlenmesi,
- » (Gerekli ise) yurtiçi/yurtdışı bankalarla oluşturulan konsorsiyumlara/sendikasyonlara katılım sağlanması,
- » Kredi sözleşme ve teminat dokümantasyon sürecinin yönetilmesi.

Proje Finansmanı Sağlanan Alanlar Nelerdir?

Enerji

- » Elektrik üretim santralleri,
- » Elektrik dağıtım projeleri,
- » Doğal gaz dağıtım projeleri,
- » Çevre, kaynak ve enerji verimliliğine yönelik projeler,

Altyapı / Ulaştırma

- » Lojistik, Ulaşım projeleri (Liman ve havaalanları),
- » Telekomünikasyon,

Kamu - Özel Sektör Ortaklığı Projeleri (PPP)

» **Entegre Sağlık Kampüsü**

Gayrimenkul Projeleri

- » **Turizm-otel yatırımları,**
- » Ticari Gayrimenkul ve Alışveriş Merkezi Yatırımları (AVM).

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

➔ Türkiye Sınai ve Kalkınma Bankası

Telefon : 0 212 334 50 50

Belgegeçer : 0 212 334 52 34

E-posta : info@tskb.com.tr

Web : <http://www.tskb.com.tr>

Yatırımcı İlişkileri İçin;

Telefon : 0 212 334 52 03

Belgegeçer : 0 212 334 52 34

E-posta : ir@tskb.com.tr

Web : <http://www.tskb.com.tr>

Kurumsal Bankacılık:

Telefon : 0 212 334 53 47

E-posta : krediler@tskb.com.tr

EXIMBANK KREDİLERİ NELERDİR?

Türk Eximbank ihracatçı ve ihracat bağlantılı mal üreten imalatçı firmalara, özellikle ihracata hazırlık döneminde finansman gereksinimlerinin karşılanması amacıyla, kısa vadeli ihracat kredileri tahsis etmektedir. “Döviz Kazandırıcı Hizmetler Kapsamındaki Krediler” kategorisinde, turizm ve sağlık sektörüne destek sağlayabilecek 2 kredi bulunmaktadır; “Turizm Kredisi” ve “Yurt Dışı Fuar Katılım Kredisi”.

Turizm Kredisi Nedir?

Türk Eximbank, ihracat ve yurt dışı müteahhitlik faaliyetlerini kredi, garanti ve sigorta programları ile destekleyerek ülkemizin döviz girdisinin artmasına hizmet etmektedir. Döviz kazandırıcı hizmetler kapsamında verilen kredilerden bir tanesi **Turizm Kredisi**'dir.

Turizm Kredisinden Kimler Yararlanabilir?

Kredilendirme çalışmalarının devamlılığı ve farklılaşması amacıyla uygulamaya konan “Turizm Kredisi” programı ile TL ve döviz cinsinden krediler kullanılmaktadır.

Söz konusu kredi uygulaması ile;

- ➔ **TÜRSAB üyesi A grubu işletme belgesi sahibi seyahat acentaları ile tur operatörleri**, yurtdışından getirilen turistlere yurt içi ve dışında verilen her türlü acentalık faaliyetlerine ilişkin hizmetler karşılığında,
 - ➔ **Özel havayolu şirketleri**, yurt dışından taşınan yolculara verilen her türlü ulaşım faaliyetlerine ilişkin hizmetleri karşılığında,
 - ➔ **Turizm işletmeleri**, yurtdışından getirilen turistlere yurtiçinde verilen her türlü konaklama, yeme-içme, ulaşım, yurtdışı tanıtım ve pazarlama vb. hizmetleri karşılığında,
- kredi imkanından yararlanabilmektedirler.

Firma Limiti Ne Kadardır?

Turizm TL/döviz kredilerinin anapara bakiyeleri toplamı **25 milyon ABD Doları**'nı aşmamaktadır.

Kredinin Vadesi Nedir?

Kredi vadesi döviz kredilerinde 720 gün, TL kredilerde ise azami 360 gündür. (Ayrıca, 120 ve 180 gün vade seçenekleri de mevcuttur.)

Kabul Edilen Teminatlar Nelerdir?

Türk Eximbank tarafından uygun bulunan kredi başvurusu için; kredinin anapara, faiz ve taahhüt riski toplamının % 100'ü oranında yanda dökümü verilen asli teminatlar kabul edilmektedir.

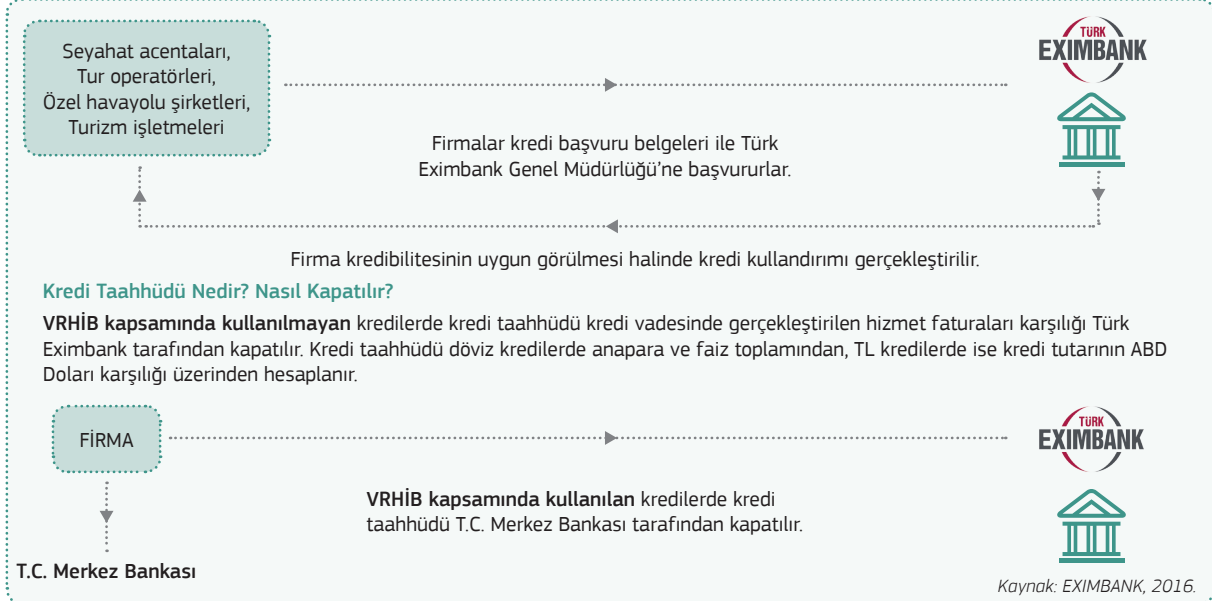
Kredide Uygulanan İstisnalar Nelerdir?

Vergi Resim Harç İstisna Belgesi (VRHİB) kapsamında kullanılan kredilerde, geri ödeme aşamasında tahakkuk eden faiz tutarının % 5'i oranında alınan BSMV (Banka Sigorta Muamele Vergisi) tahsil edilmemektedir. VRHİB'si Ekonomi Bakanlığı tarafından düzenlenmektedir.

Başvuru Süreci Nasıl İşlemektedir?

Firmalar kredi başvuru belgeleri ile Türk Eximbank Genel Müdürlüğü'ne başvuru yaptıktan sonra inceleme neticesinde firma kredibilitesinin uygun görülmesi halinde kredi kullanımı gerçekleştirilmektedir. Başvuru için gereken belgelere aşağıdan ulaşabilirsiniz.

<http://www.eximbank.gov.tr/TR,583/uygulama-esaslari-ve-ekleri.html>

Teminatlar

- » Banka teminat mektubu,
- » Devlet İç ve Dış Borçlanma Senetleri,
- » Kredi Garanti Fonu kefaleti.

Yurtdışı Fuar Katılım Kredisi Nedir?

Kredinin amacı firmaların yurt dışı fuarlara katılım sağlayarak pazarlama ve tanıtım faaliyetlerinde bulunmalarını ve bu yolla ihracatın gelişimini desteklemektir. Böylelikle hedeflenen; firmaların yurt dışı pazar paylarını arttırarak yeni/hedef pazarlara girmeleri, rakiplerini tanımaları, yeni ürünler ve teknolojiler hakkında bilgi edinmeleridir.

Yurtdışı Fuar Katılım Kredisinden Kimler Yararlanabilir?

- ➔ **Organizatör;** yurt dışı fuar organizasyonu gerçekleştiren kuruluşlar,
 - ➔ **Milli Katılımcı;** organizatörler tarafından gerçekleştirilen yurt dışı fuar organizasyonlarına iştirak eden firmalar,
 - ➔ **Bireysel Katılımcı;** T.C. Ekonomi Bakanlığı tarafından ilan edilen yurt dışında düzenlenen uluslararası nitelikteki sektörel fuarlara bireysel katılım sağlayan firmalar,
- kredi imkanından yararlanabilir.

Kredinin Vadesi Nedir?

Sadece TL olarak kullanılan kredi programında vade 360 gündür (*iki taksit*).

Firma Limiti Nedir?

- ➔ A sınıfı belgeye sahip organizatörler için 2.000.000 TL,
- ➔ B sınıfı belgeye sahip organizatörler için 1.500.000 TL,
- ➔ C sınıfı ve Geçici Belgeye sahip organizatörler için 1.000.000 TL,
- ➔ Milli Katılımcı ve Bireysel Katılımcı firmalar için 200.000 TL'dir.

Kredi Tutarı Nasıl Belirlenmektedir?

Firma limitini aşmamak kaydıyla aşağıdaki oranlarda kredi kullanılabilir.

- ➔ **Katılımcı firmalara,** kredi vadesi içerisinde gerçekleştirilmesi taahhüt edilen yurt dışı fuar katılım faaliyetlerine ilişkin kredi başvuru tarihi ile kredi vadesi arasında yapılacak harcamalar toplamının % 80'ine kadar,
- ➔ **Organizatörlere ise,** kredi vadesi içerisinde gerçekleştirilmesi taahhüt edilen yurt dışı fuar organizasyon faaliyetlerine ilişkin kredi başvuru tarihi ile kredi vadesi arasında yapılacak harcamalar toplamının % 30'una kadar.

Kabul Edilen Teminatlar Nelerdir?

Türk Eximbank tarafından uygun bulunan kredi başvurusu için; kredinin anapara, faiz ve taahhüt riski toplamının % 100'ü oranında,

Teminatlar

- » Banka teminat mektubu,
- » Kredi Garanti Fonu Kefaleti,
- » Devlet İç ve Dış Borçlanma Senetleri talep edilir.
- » T.C. Merkez Bankası nezdinde Kesinleşmiş DFİF Alacaklarının Temliki (% 60 Oranında)

Başvuru Süreci Nasıl İşlemektedir?

Ekonomi Bakanlığı tarafından destek kapsamına alınıp her yıl kasım ayında açıklanan listede yer alan fuarlara katılım finanse edilmekte olup katılım, kredi kullandırım tarihi ile kredi vadesi içerisinde gerçekleştirilir.

Başvurular, Türk Eximbank Genel Müdürlüğüne kredi başvuru belgeleri ile firma tarafından yapılır. Firma kredibilitesinin uygun görülmesi halinde kredi kullanımı gerçekleştirilir. Başvuru için gereken belgelere aşağıdan ulaşabilmektedir.

<http://www.eximbank.gov.tr/TR,583/uygulama-esaslari-ve-ekleri.html>

Yurtdışı Fuara Katılacak
Organizatörler /
Katılımcı Firmalar

Ekonomi Bakanlığı tarafından destek kapsamına alınan ve her yıl kasım ayında açıklanan listede yer alan fuarlara katılım finanse edilir. Katılımın kredi **kullandırım tarihi ile kredi vadesi** içerisinde gerçekleştirilmesi esastır.

Firmalar kredi başvuru belgeleri ile Türk Eximbank Genel Müdürlüğü'ne başvururlar. Firma kredibilitesinin uygun görülmesi halinde kredi kullandırımı gerçekleştirilir.

Kredi Taahhüdü Nedir? Nasıl Kapatılır?

Kredi taahhüdü **kredi başvuru tarihi ile kredi vadesi** içerisinde gerçekleştirilen fuar harcamaları ile Türk Eximbank tarafından kapatılır.

FİRMA

Kaynak: EXİMBANK, 2016

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

Turizm Kredisi Uygulama Esasları

<http://eximbank.gov.tr/dosyalar/krediler/31-turizm/turizmue00-ue.pdf>

Yurtdışı Fuar Katılım Kredisi Uygulama Esasları

<https://www.eximbank.gov.tr/TR,650/uygulama-esaslari-ve-ekleri.html>

Pazarlama Müdürlüğü

E-posta : pazarlama@eximbank.gov.tr

Denizli İrtibat Bürosu

Telefon : 0 258 274 61 40

E-posta : denizli@eximbank.gov.tr

❖ ZİRAAT BANKASI KREDİLERİ NELERDİR?

Ziraat Bankası'nın girişimcilere verdiği hizmetler arasındaki nakdi krediler kapsamında "Turizm Destek Paketi", bankanın başvurularını kabul ettiği dış kaynaklı krediler kapsamında ise "Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası (AKKB) Kredileri" yer almaktadır.

Turizm Destek Paketi Nedir?

Turizm ve turizm ile işbirliği içinde çalışan sektörlerle yönelik hazırlanan paket çerçevesinde sektörün yatırım kredileri (yeni yatırım ve yenileme kredileri) desteklenmekte ve kısa, orta ve uzun vadeli işletme finansmanı kredisi de sağlanmaktadır.

Turizm Destek Paketi Kredisinin Özellikleri Nelerdir?

- ➔ Esnek vade ve ödemesiz dönem,
- ➔ Sezon ödemeli işletme finansmanı kredisi,
- ➔ Yenilemeler ve yeni yatırımlarda azami 2 yıl ödemesiz 7 yıl vadeli yatırım kredileri,
- ➔ Konaklama tesisleri, seyahat acenteleri, tedarikçi firmalar ve ulaşım sektörüne hitap eden kredi seçenekleri.

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

Ayrıntılı bilgi ve başvuru için, Ziraat Bankası şubeleri ve internet sayfası ziyaret edilebilir.

[http://www.ziraat.com.tr/
tr/Kobi/Krediler/Pages/
TurizmDestekPaketi.aspx](http://www.ziraat.com.tr/tr/Kobi/Krediler/Pages/TurizmDestekPaketi.aspx)

Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası (AKKB) Kredileri Nedir?

KOBİ'lerin verimli yatırım projeleri ve ilgili işletme sermayesi ihtiyaçlarını karşılamayı, mevcut istihdamı korumayı ve yeni istihdam yaratmayı amaçlamaktadır. Krediler, yatırım ve işletme finansmanı olarak ikiye ayrılmaktadır.

Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası (AKKB) Kredisinden Kimler Faydalanabilir?

- 250'den az çalışan sayısı bulunan,
- Yıllık cirosu 50 milyon Avro'dan, bilanço büyüklüğü ise 43 milyon Avro'dan az olan KOBİ'ler.

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

Ayrıntılı bilgi ve başvuru için, Ziraat Bankası şubelerini ve internet sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

[http://www.ziraat.com.tr/tr/Kobi/DiskaynakliKrediler/
Pages/AvrupaKonseyiKalkinmaBankasiKredileri.aspx](http://www.ziraat.com.tr/tr/Kobi/DiskaynakliKrediler/Pages/AvrupaKonseyiKalkinmaBankasiKredileri.aspx)

HALK BANKASI KREDİLERİ NELERDİR?

Halk Bankası'nın KOBİ'lere sunduğu **“KOBİ Destek Programı”** kapsamında pek çok sektöre ihtiyaçları doğrultusunda kurgulanan paketlerden biri **“KOBİ Turizm Sezonu Destek Paketi”**dir.

KOBİ Turizm Sezonu Destek Paketi Nedir?

Halk Bankası'nın konaklama tesisleri, seyahat acenteleri, turizm belgeli veya belediye işletme belgeli turistik restoranlar, yat turizmi ile uğraşanlar, turizm sektörüne hizmet ve ürün satışı yapan tedarikçi işletmelere nakit akışına uygun ödeme yapılmasını içeren kredi paketidir. Krediler, yararlanıcının durumuna göre aylık eşit taksitli ya da dönemsel taksitli kullanılabilir.

KOBİ Turizm Sezonu Destek Paketinin İçeriği Nedir?

- ➔ Konaklama tesisleri ve turistik restoranlar tadilat ve yenileme,
- ➔ Seyahat acenteleri, turizm tedarikçileri ve **“Turizm İşletme Belgesi”**ne istinaden faaliyet gösteren yat işletmelerine yönelik en fazla 24 ay vadeli kredi,
- ➔ Kalkınma Bankası Turizm Kredisi; Kalkınma Bankası'nın sağlamış olduğu kaynakla kullanılan, turizm konaklama işletmelerinin komple yeni yatırım, yenileme, modernizasyon, sınıf yükseltme ve enerji verimliliğine yönelik yatırımlarına sağlanmakta olan kredidir.

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

Ayrıntılı bilgi ve başvuru için, Halk Bankası şubelerini ve internet sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

<http://www.halkbankkobi.com.tr/channels/KOBİ-lere-Ozel/KOBİ-Destek-Paketleri/KOBİ-Turizm-Sezonu-Destek-Paketi/50>

❖ VAKIFBANK KREDİLERİ NELERDİR?

VakıfBank'ın KOBİ'lere özel düzenlediği sektör paketleri kapsamında "KOBİDOST Turizm Sektörü Destek Paketi" bulunmaktadır. Paketten faydalanabilecekler; turistik belgeye sahip otel, motel, pansiyon, tatil köyü, kamping, kırsal turizm tesisleri, termal turizm tesisleri sahipleri ve işletmecileri, yat işletmeciliği yapan firmalardır.

KOBİDOST Turizm Sektörü Destek Paketi Nedir?

VakıfBank'ın turizm sektöründe faaliyet gösteren firmalara sunduğu kredi ve hizmetler paketidir.

KOBİDOST Turizm Sektörü Destek Paketinin İçeriği Nedir?

- ➔ Turizm destek kredisi: turizm sezonuna hazırlanmak için işletme giderlerinin finansmanına yönelik olarak çeşitli vadelerde ve nakit döngüsüne uygun ödeme imkanı sunulan kredi,
- ➔ İşyeri edindirme kredisi,
- ➔ Dış ticaret paketi: ithalat ve ihracat yapanlara yönelik; avantajlı kur ve komisyon, parite işlemleri, transfer, gümrük vergisi ödemelerini kolaylaştıran kart, ilave faiz indirimleri gibi ihtiyaçlara yönelik dış ticaret ürünleri,
- ➔ Döviz kredisi, yatırım kredisi, ticari araç kredisi, teminat mektubu, toplu ödeme sistemi, çek kullanımı gibi ürünler.

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

Ayrıntılı bilgi ve başvuru için, VakıfBank şubelerini ve internet sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

<http://www.vakifbank.com.tr/kobidost-turizm-sektoru-destek-paketi.aspx?pageID=718>

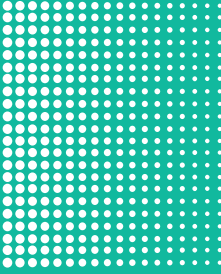

TURİZM VE SAĞLIK SEKTÖRÜNE YÖNELİK DESTEKLER

Ekonomi Bakanlığının Turizme ve Sağlık Sektörüne Yönelik Destekleri

EKONOMİ BAKANLIĞININ TURİZME VE SAĞLIK SEKTÖRÜNE YÖNELİK DESTEKLERİ NELERDİR

■ EKONOMİ BAKANLIĞI YURT DIŞI FUARLARINA KATILIM DESTEĞİ NEDİR?

Sektörel Nitelikteki Uluslararası Fuarlara Bireysel Katılımlara İlişkin Destekler (Tebliğ Kapsamında)

Katılıma ilişkin düzenlenecek faturalarda yer alan boş alan ve stand harcaması kalemleri değerlendirmeye alınmaktadır. Nakliye desteği sadece yurt dışına bedelsiz veya geçici çıkış yoluyla gönderilecek fuara ilişkin ürün ve malzemeler için geçerli olup malın ilk çıkış yeri ile ilk katılım sağlanan fuar yeri arasındaki gidiş veya gidiş-dönüş harcamaları esas alınmaktadır. Detaylı olarak düzenlenecek nakliye faturalarında sigorta, vergi, resim, harçlar, gümrük hizmet bedeli, gümrük komisyonu, elleçleme bedeli ve gümrük teminat bedeli hariç tutulmaktadır. Nakliye desteği, katılımcının ürünlerinin geri getirilmesi durumunda gidiş-dönüş, geri getirilmemesi durumunda yalnızca gidiş olarak hesaplanmaktadır.

ATA karnesi, gümrük beyannameleri ile nakliyeye ilişkin tüm belgelerde, fuara ilişkin ürün ve malzemelerin yurt dışına çıkışını tevsik eden belgeler olduklarına dair bir ibarenin (fuar malı, fuar adı, fuar idaresi adresi veya alıcının fuar idaresinin anlaşmalı nakliyecisi olması vb.) yer alması ve söz konusu ürünlerin **“bedelsiz ihracat”** veya **“geçici çıkış”** yoluyla yurt dışına sevk edilmesi zorunludur.

Ödemelere İlişkin Hususlar Nelerdir?

Yurt dışı fuarlarında katılımcıların yapacağı ödemeler, organizatörlerin tanıtım harcamalarına ilişkin yapacağı ödemelerin **2009/5 sayılı Tebliğde** belirtilen desteklerden yararlanabilmesi için, fatura ve bankacılık sistemi çerçevesinde düzenlenen ödeme belgeleri ile tevsik edilmesi gereklidir. Katılımcı tarafından yapılmayan ödemeler, fuar destek başvurusu kapsamında değerlendirmeye alınmamaktadır.

Katılımcılar, yurt dışındaki fuar iştirakleri kapsamındaki ödemelerini, katılımcılara veya katılımcılar adına harcama yapmaya yetkili kişilere ait banka hesabından destek müracaatı süresi içinde aktarmakla yükümlüdürler.

Katılımcı tarafından yapılan ödemeler, bankacılık sistemi içinde tevsik edilebilmek (belgelenebilmek) ve banka tarafından fuar bitiminden sonraki destek müracaatı süresi içinde hesaba aktarılacak şekilde yapılmak şartlarıyla, firma kredi kartı ile tek çekimde veya taksitlendirilerek ödenebilmektedir. Ancak, söz konusu ödemelerin taksitlendirilmesi durumunda, banka tarafından talep edilmesi muhtemel komisyon tutarının, katılımcı açısından bağımsız bir maliyet unsuru olarak değerlendirilmesi ve ödenen tutara yansıtılmaması gerekir.

Kredi kartı ile ödeme işlemlerinde; katılımcı tüzel kişisine ait kredi kartlarının yanı sıra, bu firma adına harcama yapmaya yetkili kişilere ait kredi kartları ile yapılan ödemeler de kabul edilmektedir. Ödemelerin kredi kartı ile yapılması durumunda bu ödemelere ilişkin kredi kartı hesabının takip edildiği bankadan onaylı **“İşyeri Hesap Ekstresi”**nin veya ödeme yapanın kredi kartı ödemesine ilişkin banka tarafından düzenlenmiş belgenin ödeme belgesi olarak ibrazı gerekmektedir. Harcama yapmaya yetkili kişi olarak, katılımcı tarafından harcama yapma yetkisi verildiği imza sirkülerinde belirtilen şahıslar ile şirket ortakları ve şirket çalışanları kabul edilmektedir.

Banka hesabına elden yapılan ödemeler ve katılımcının verdiği ciro lu çekler ile yapılan ödemeler değerlendirmeye alınmamaktadır. Ancak, katılımcı tarafından banka hesabına elden yapılan ödemelerin katılımcının muhasebe kayıtları ile uyumlu olduğunun Yeminli Mali Müşavirlik (YMM) raporu ile tevsik edilmesi halinde bu şekilde yapılan ödemeler de değerlendirmeye alınmaktadır.

Fuarın bitiş tarihini müteakip **en geç üç ay içerisinde** belirtilen belgelerle birlikte müracaatta bulunulmaması durumunda, ilgili fuar destek müracaatı değerlendirmeye alınmamaktadır.

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

Yurt Dışında Gerçekleştirilen Fuar Katılımlarının Desteklenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2009/5) ile işbu Tebliğ Uygulama Usul ve Esasları

http://www.ekonomi.gov.tr/portal/faces/home/destekler/ihracatDestekleriD?_afzLoop=312207889360081&_afzWindowMode=0&_afzWindowId=334jjcad5_234#!%40%40%3F_afzWindowId%3D334jjcad5_234%26_afzLoop%3D312207889360081%26_afzWindowMode%3D0%26_adf.ctrl-state%3D334jjcad5_337

Desteklenecek Fuarlar, Heyetler ve Destek Programları ile ilgili detaylı bilgiye aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

http://www.ekonomi.gov.tr/portal/faces/home/ihracat/fuarlar?_afzLoop=32591289286127&_afzWindowMode=0&_afzWindowId=null#!%40%40%3F_afzWindowId%3Dnull%26_afzLoop%3D32591289286127%26_afzWindowMode%3D0%26_adf.ctrl-state%3Dk9w4mjb8i_306

Önemli Not:

➤ Fuarlara verilen desteklere ilişkin güncel gelişmeleri, Ekonomi Bakanlığının resmi internet adresinden takip edebilirsiniz.

■ EKONOMİ BAKANLIĞININ DÖVİZ GETİRİCİ HİZMET SEKTÖRÜNÜN DESTEKLENMESİ KAPSAMINDA SAĞLIK TURİZMİ SEKTÖRÜNE; SAĞLIK KURULUŞLARINA, SAĞLIK TURİZMİ ŞİRKETLERİ VEYA İŞBİRLİĞİ KURULUŞLARINA YÖNELİK DESTEKLERİ

Sağlık Kuruluşu: İlgili kamu kurumunun izin ve denetiminde faaliyet gösteren, en az bir yabancı dilde internet sitesi bulunan ve uluslararası hizmet sunum altyapısına sahip özel veya kamu sektörü kuruluşunu ya da üniversite sağlık/bakım kuruluşunu,

Sağlık turizmi şirketi: Ana sözleşmesi ve Türkiye'deki sağlık kuruluşları ile akdettiği sözleşmeler çerçevesinde sağlık turizmi alanında faaliyet gösteren, en az bir yabancı dilde internet sitesine ve uluslararası hizmet sunum altyapısına sahip şirketi,

İşbirliği kuruluşu: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM); Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB); Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK); İhracatçı Birliği; Ticaret ve/veya Sanayi Odası; sektör dernek, birlik, konsey veya kuruluşu; işadamları dernek, birlik veya kuruluşu ya da teknokent ile Ekonomi Bakanlığı tarafından belirlenen hizmet sektörlerindeki diğer kuruluşu,

Genel Müdürlük: Serbest Bölgeler, Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğünü, ifade etmektedir.

İlgili Mevzuat Nedir?

2015/8 Sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Ticaretinin Desteklenmesi Hakkında Karar ile Uygulama Usul ve Esasları Genelgesi

Önemli Not:

» Söz konusu kararın amacı Türkiye'nin döviz kazandırıcı hizmet sektörlerinin uluslararası rekabet gücünün geliştirilmesi, hizmet gelirlerinin artırılması, dış pazarlara açılması ve markalaşmasıdır. Aşağıda sağlık turizminde faaliyet gösteren firmalara yönelik destekler, şartları ve içerikleri belirtilmiştir. (İşbirliği kuruluşlar içinse destekler ve içerikleri farklılık gösterebilmektedir.)

Desteklenecek Unsurlar Nelerdir?

- ➔ Tescil ve korunma desteği,
- ➔ Rapor ve yurtdışı şirket alımına yönelik danışmanlık desteği,
- ➔ Reklam, tanıtım ve pazarlama desteği,
- ➔ Acenta komisyon desteği,
- ➔ Yurtdışı birim desteği,
- ➔ Hasta yol desteği,
- ➔ Tercümanlık hizmetlerinin desteklenmesi,
- ➔ Münhasıran yurtdışına yönelik olarak yurtiçinde gerçekleştirilen tanıtım ve eğitim faaliyetlerinin desteklenmesi,
- ➔ Yurtdışı birim desteği,
- ➔ Belgelendirme desteği,
- ➔ Danışmanlık desteği.

Tescil ve Korunma Desteği Nedir?

Bir ürün/ hizmetin yurtdışında tescil ettirilmesine ilişkin marka/patent bürosu hizmetleri, danışmanlık, ürünün/hizmetin o ülkede başka bir şirket/kuruluş adına tescil ettirilip ettirilmediğine ilişkin olarak yapılacak araştırma, inceleme vb. bütün zorunlu giderlerin desteklenmesidir.

Tescile ilişkin başvurular; tescil işleminin tamamlanmasını müteakip yararlanıcı tarafından “Tescil Desteği Başvuru Belgeleri” ile Genel Müdürlüğe yapılmaktadır. Bu destek kapsamında yurtiçinde tescil ettirilmiş markanın yurt dışında tesciline yönelik marka/patent bürosu hizmetleri, danışmanlık, markanın o ülkede başka bir şirket/kuruluş adına tescil ettirilip ettirilmediğine ilişkin olarak yapılacak araştırma, inceleme vb. bütün zorunlu giderler ile markanın yurtdışında korunmasına ilişkin hukuki danışmanlık giderleri desteklenmektedir. Başvuru yararlanıcı tarafından “Marka Yurtdışı Tescil ve Koruma Desteği Başvuru Belgeleri” ile Genel Müdürlüğe yapılmaktadır. Ürün ve hizmet tesciline ilişkin harcamalar ile yurt içinde tescil ettirilmiş markalarının yurt dışında tescili ve korunmasına ilişkin giderleri, **% 50** oranında ve **yıllık en fazla 50.000 ABD Doları**’na kadar desteklenmektedir.

Rapor ve Yurtdışı Şirket Alımına Yönelik Danışmanlık Desteği Nedir?

Pazar araştırması, sektör, ülke, uluslararası mevzuat, veri madenciliği/veri izleme/değerlendirme faaliyetleri, yabancı şirket veya marka odaklı raporlar (mali ve hukuki raporlar dahil) ile yabancı şirket alımlarına yönelik danışmanlık hizmetlerine (mali ve hukuki danışmanlık dahil) ilişkin giderlerin desteklenmesidir. Bu giderlere **% 60** oranında ve **yıllık en fazla 200.000 ABD Doları**'na kadar destek sağlanmaktadır. Satın alınacak raporların, yayım tarihi itibarıyla **en fazla 2 yıllık olması** gerekmektedir.

Önemli Not:

» Yararlanıcıların raporu veya danışmanlık hizmetini almaya başlamadan önce, "Rapor/Yurtdışı Şirket Alımına Yönelik Danışmanlık Desteği Ön Onay Başvuru Belgeleri" ile birlikte Genel Müdürlüğe başvuru yapmaları ve **ön onay** almaları gerekmektedir. Alıma müteakip başvuru ise "Rapor/Yurtdışı Şirket Alımına Yönelik Danışmanlık Desteği Başvuru Belgeleri" ile yapılmaktadır.

Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Desteği Nedir?

Televizyon, radyo, internet ve havayolu şirketi yayınları gibi kitle iletişim araçları yoluyla, **sadece yabancı dilde gerçekleştirilecek tanıtım harcamalarının** desteklenmesidir. Bu kapsamda desteklerden yararlanmanın esasları: yapılan reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyeti ile doğru hedef kitleye ulaşılması, uygun bir organizasyon mekânının seçilmesi ve tanıtım amaçlı mesajın etkin iletişim yöntemleri kullanılarak verilmesidir. Sağlık turizmi sektöründeki yararlanıcıların başvuruda bulunabildiği desteğe başvurular "Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Desteği Başvuru Belgeleri (EK-8)" ile birlikte doğrudan veya posta ile Genel Müdürlüğe yapılmaktadır.

Katalog, afiş, broşür, el ilanı gibi basılı tanıtım malzemelerinin müstakil olarak desteklenmesine ilişkin başvurular, malzemenin kullanıldığı etkinliğe ilişkin bilgi ve görsel örneklerin sunulması koşuluyla değerlendirilmektedir. Desteğin başlangıç tarihi desteğe konu edilen ilk ay olup destek süresi bu tarihten itibaren **48 ay**'dır.

Reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine ilişkin harcamalar **% 60** oranında ve yıllık en fazla **400.000 ABD Doları**'na kadar desteklenmektedir.

Desteklenen Giderler Nelerdir?

Tv ve Radyo

- Reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetleri
- TV/Radyo reklamları
- TV/Radyo reklam yayın telifi
- TV/Radyo reklam videolarının ülke bazlı adaptasyonu
- TV/Radyo programlarına sponsorluk

İnternet

- E-ticaret sitelerine üyelik
- İnternet ortamında verilen reklamlar
- Online satış sitesi tasarımı/bakımı/güncellemesi
- Sosyal medya tasarımı, bakımı, güncellemesi
- Sosyal medyada verilen reklamlar
- Web sitesi tasarımı/bakımı/güncellemesi/içeriklendirilmesi
- Akıllı cihazlara yönelik uygulama giderleri
- Arama motoru ve dijital platformlarda firma/ürün/hizmet/marka/platform tanıtımı

Basılı Tanıtım

- Afiş, broşür, el ilanı, katalog
- Gazete/dergi reklamları
- Periyodik mağaza dergilerinde/kataloglarında yer alma/reklam verme

Açık Hava

- Açık hava elektronik ekranları
- Billboard/pano/tabela
- Bina/cephe/duvar/çatı reklamı
- Durak/taşıklarda yer alan reklam/giydirmeye
- Totem reklamı

Özel Tanıtım Giderleri

- Defile/show/gala/özel sergi-gösterim/basin tanıtımı/kokteyl/seminer/konferans/gameshow/firma/ürün/hizmet/marka/platform lansmanı faaliyetleri
- Marka promosyon/iletişim/medya takip/danışmanlık/basin ve halkla ilişkiler ajansı ücretleri/komisyonları/genel dağıtım sistemleri/ acente ve temsilcilik gibi danışmanlık ve komisyon harcamaları
- Online olanlar da dahil olmak üzere zincir marketlerin raflarına girmek için bir defaliğine mahsus yapılan ödemeler (Listeleme bedeli)
- Satışa konu olmayan ve üzerinde markanın yer aldığı eşantıyon malzemeleri

Diğer Tanıtım Pazarlama Harcamaları

- Tanıtım filmi/demo bölümü/programı yapımı
- Sinema reklamları
- Sponsorluk
- Toplu e-posta/SMS/MMS gönderimi

Acenta Komisyon Desteği Nedir?

Sağlık turizmi sektöründe ülkemize uluslararası hasta getirilmesine yönelik acentalara yapılan komisyon harcamalarının desteklenmesidir. Başvuru; yararlanıcı tarafından, “Acenta Komisyon Desteği Başvuru Belgeleri (EK-11)” ile birlikte doğrudan veya posta ile Genel Müdürlüğe yapılmaktadır. Desteğin başlangıç tarihi desteğe konu edilen ilk ay olup destek süresi bu tarihten itibaren **48 ay**’dır. Destek oranı **% 50** olup yıllık en fazla **100.000 ABD Doları**’dır.

Önemli Not:

- » Acentelik hizmetine ilişkin olarak alınmış faturalarda, söz konusu faaliyetin niteliğinin belirlenebilir olması gerekmektedir.

Sağlık Turizmi Sektörüne Yönelik Hasta Yol Desteği Nedir?

Türkiye’de tedavi edilen uluslararası hastaların, ekonomi sınıfına karşılık gelen ulaşım giderlerinin desteklenmesidir. Başvurular; Genel Müdürlük ile protokol yapan sağlık kuruluşu veya havayolu şirketi tarafından “Hasta Yol Desteği Başvuru Belgeleri (EK-13)” ile birlikte doğrudan veya posta ile Genel Müdürlüğe yapılmaktadır.

Önemli Not:

- » Destek kapsamında değerlendirilebilmesi için, hastanın sağlık kuruluşuna giriş kaydı ülkeye giriş tarihinden itibaren **en geç 7 gün içinde** yapılmalıdır. Bakanlık ile protokol yapan özel sağlık kuruluşları ya da havayolu şirketleri tarafından hastaların tedavi edilmek üzere;
- ➔ Tarifeli uçak seferi ile Türkiye’ye getirilmesi halinde uçak veya diğer ulaşım giderleri hasta başına **% 50** oranında ve en fazla **1.000 ABD Doları**,
- ➔ Tarifesiz (charter) uçak seferleriyle Türkiye’ye getirilmesi halinde hasta başına **200 ABD Doları**’nı geçmemek kaydıyla ulaşım giderlerinin tamamı, ödenmektedir.

Sağlık Turizmi Sektörüne Yönelik Tercümanlık Hizmetlerinin Desteklenmesi Nedir?

Tercümanlık hizmetlerine yönelik giderlerin desteklenmesi olup başvurular istihdam edilen tercümanın eğitimi, yabancı dil bilgisi ve tecrübesini de dikkate alarak değerlendirilmektedir. Başvurular, sağlık kuruluşları tarafından en az üçer aylık dönemler itibarıyla "Tercümanlık Desteği Başvuru Belgeleri (EK-12)" ile birlikte doğrudan veya posta ile Genel Müdürlüğe yapılmaktadır. Desteğin başlangıç tarihi desteğe konu edilen ilk ay olup; destek süresi bu tarihten itibaren **48 ay**'dır.

En fazla 2 adet personelin aylık brüt ücretleri **% 50** oranında ve personel başına yıllık en fazla **25.000 ABD Doları** veya tercümanlık hizmet alımına yönelik giderleri **% 50** oranında ve yıllık en fazla **50.000 ABD Doları**'na kadar karşılanmaktadır.

Münhasıran Yurtdışına Yönelik Olarak Yurtiçinde Gerçekleştirilen Tanıtım ve Eğitim Faaliyetlerinin Desteklenmesi Nedir?

Yurtdışından davet edilen ve münhasıran yurtdışına yönelik olarak yurtiçinde düzenlenen aşağıdaki hususlar;

- ➔ Kurum temsilcilerinin katılımı ile tanıtım ve pazarlama etkinliklerine ilişkin giderler: **% 50** oranında ve program başına en fazla **50.000 ABD Doları**'na kadar,
- ➔ Akademisyen/uzman/ilgili kişi veya kurum/kuruluş temsilcilerinin katılımıyla eğitim programlarına ilişkin giderler **%50** oranında ve yıllık en fazla **100.000 ABD Doları**'na kadar desteklenmektedir.

Önemli Not:

➤ Ön onay verilmeyen etkinlikler desteklenmemektedir. Bu sebeple; ilgili sağlık kuruluşu tarafından etkinliğin **başlangıç tarihinden en az 1 ay önce** "Yurtiçi Tanıtım/Eğitim Desteği Ön Onay Başvuru Belgeleri (EK-14A)" ile Genel Müdürlüğe ön onay başvurusu yapılmalıdır.

Desteklenen Giderler Nelerdir?

- ➔ Organizasyona iştirak eden yabancı davetlilerin ekonomi sınıfı ulaşım ve transfer giderleri,
- ➔ Organizasyona katılan yabancı davetlilerin günlük **150 ABD Doları**'na kadar konaklama giderleri,*
- ➔ Tercümanlık giderleri*,
- ➔ Tanıtım/eğitim organizasyon giderleri (yer kirası, ilgili teknik araç ve gereçlerin kira giderleri, yemek ve ikram giderleri, vb.)*,
- ➔ Halkla ilişkiler ve danışmanlık hizmeti giderleri,
- ➔ Yurtdışından davet edilen eğitimciye/konuşmacıya ödenen ücret*,
- ➔ Katalog, broşür ve tanıtım malzemeleri giderleri.

Önemli Not: “*” ile işaretli olan gider kalemleri en fazla 5 gün desteklenmektedir.

Yurtdışı Birim Desteği Nedir?

Yurtdışı birimlerin brüt kira (vergi/resmi/harç dahil) ve komisyon giderleri desteklenmekte olup başvurular, kira ödemelerinin ve komisyon harcamalarının gerçekleştirilmesini müteakip sağlık turizmi sektörü yararlanıcıları tarafından “Yurtdışı Birim Desteği Başvuru Belgeleri (EK-9)” ile birlikte doğrudan veya posta ile Genel Müdürlüğe yapılmaktadır. Desteğin başlangıç tarihi desteğe konu edilen ilk ay olup; destek süresi bu tarihten itibaren **48 ay**'dır. Bu madde kapsamında destek oranı **% 60** ve birim başına yıllık en fazla **120.000 ABD Doları**'dır.

Önemli Not:

- Yararlanıcılar, söz konusu Kararın yayımlandığı tarihten (02.06.2015) önce açmış olduğu birimleri için de bu destekten yararlanabilmektedir.

Belgelendirme Desteği Nedir?

Kalite, hijyen, çevre belgelerinin, ilgili ruhsat ve izinler ile bir ülke pazarına girişte zorunlu olarak aranan veya pazara girişte avantaj sağlayan belge ya da sertifikalara ilişkin eğitim, danışmanlık dahil her türlü belgelendirme giderlerinin sertifika veya akreditasyon türü için **% 50** oranında ve en fazla **50.000 ABD Doları** tutarında desteklenmesidir. Danışmanlık/eğitim giderleri, her bir belge için en fazla **15.000 ABD Doları** tutarında desteklenmektedir. Destekten faydalanabilmek için belgelendirmenin çevre, kalite ve insan sağlığı teknik mevzuatına uyum, ön tanı merkezi, ofis açılışı ve işletilmesinin sağlanması amacı olmalıdır.

Destek kapsamındaki belgeler, “Desteklenen Belge ve Sertifikalar Listesi”nde duyurulmaktadır. Başvuru, belgenin alınmasına müteakip sağlık turizmi sektöründe faaliyet gösteren yararlanıcı tarafından **“Belgelendirme Desteği Başvuru Belgeleri”** ile Genel Müdürlüğe yapılmaktadır.

Karşılanan Giderler Nelerdir?

- ➔ Müracaat ve doküman inceleme giderleri, ➔ Belge kullanım ücretleri, ➔ Danışmanlık giderleri, ➔ Yenileme giderleri,
- ➔ Belgelendirme tetkik giderleri, ➔ Zorunlu kayıt ücretleri, ➔ Gözetim giderleri, ➔ Test/ analiz giderleri.

Danışmanlık Desteği Nedir?

Uluslararası pazarlarda rekabet avantajını artırmak için belirli konularda alınacak danışmanlık hizmetlerine yönelik giderlerin desteklenmesidir. Giderler **% 50** oranında ve yıllık en fazla **200.000 ABD Doları** tutarında karşılanır.

Hangi Konularda Danışmanlık Hizmeti Alınabilir?

Sağlık turizmi sektöründe faaliyet gösteren yararlanıcılar; **pazarlama stratejisi, pazara giriş ve yurt dışı pazar yapısı** konularında danışmanlık hizmeti alabilirler.

Önemli Not:

➤ Ön onay verilmeyen danışmanlık giderleri desteklenmemektedir. Bu sebeple; “Danışmanlık Desteği Ön Onay Başvuru Belgeleri (EK-10A)” ile birlikte Genel Müdürlüğe başvuru yapılmalıdır. Ön onay; danışmanlık hizmetini sağlayan kuruluşun tecrübesi, uzmanlık alanı, yapmış olduğu çalışmalar ve danışmanlık hizmetinin içeriği göz önünde bulundurularak verilir. Ön onayın verildiği tarihten sonraki harcamalar destek kapsamındadır.

Destek başvurusu Danışmanlık faaliyetinin gerçekleştirilmesini müteakip **“Danışmanlık Desteği Başvuru Belgeleri (EK-10)”** ile birlikte doğrudan veya posta ile Genel Müdürlüğe yapılmaktadır.

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

Ekonomi Bakanlığı; Serbest Bölgeler, Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğü
www.ekonomi.gov.tr

İlgili mevzuat, uygulama esasları, başvuruda sunulacak belgelere aşağıdaki bağlantıdan ulaşabilirsiniz.

http://www.ekonomi.gov.tr/portal/faces/home/hizmetTicareti/dovizKazan/destekmevzuati?_afLoop=337614516618498#!%40%40%3F_afLoop%3D337614516618498%26_adf.ctrl-state%3D9z0ri 675 e_354

■ EKONOMİ BAKANLIĞININ DİĞER DESTEKLERİ NELERDİR?

Ekonomi Bakanlığı yürüttüğü faaliyetleri kapsamında; özellikle ihracata yönelik Türkiye'deki firmaların hazırlık, pazarlama ve markalaşma gibi süreçlerini hızlandırmaları ile uluslararası pazarlarda rekabet gücünü kazanmalarına yönelik destekler sağlamaktadır. Ekonomi Bakanlığının diğer destekleri ve ilgili mevzuat aşağıda sıralanmış olup uygulama hakkındaki detaylar, gereklilikler, başvuru belgeleri ve ayrıntılı bilgi için Ekonomi Bakanlığı internet sayfası ziyaret edilebilir.

- > 2014/4 Sayılı Sektörel Nitelikli Uluslararası Yurt İçi İhtisas Fuarlarının Desteklenmesine İlişkin Karar,
- > 2014/8 Sayılı Pazara Giriş Belgelerinin Desteklenmesine İlişkin Karar,
- > 2000/1 Sayılı İstihdam Yardımı Hakkında Tebliğ,
- > 2010/6 Sayılı Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ,
- > 2006/4 Sayılı Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY®'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ,
- > 2011/1 Sayılı Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğ,
- > 2010/8 Sayılı Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ,
- > 2008/2 Sayılı Tasarım Desteği Hakkında Tebliğ,
- > 2014/10 Sayılı Teknik Müşavirlik Hizmetlerine Sağlanacak Devlet Yardımları Hakkında Tebliğ,
- > 2016/1 Sayılı Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Yardımlarına İlişkin Karar,
- > Özel Statülü Şirketler (2004/4 Sayılı Dış Ticaret Şirketleri Statüsüne İlişkin Tebliğ, 2004/12 Sayılı Dış Ticaret Sermaye Şirketi Statüsüne İlişkin Tebliğ),
- > 2015/9 Sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Sektörleri Markalaşma Destekleri Hakkında Karar.

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

Ekonomi Bakanlığı tarafından duyurulan ve yürütülen desteklere ilişkin detaylı bilgiye aşağıdaki bağlantıdan ulaşabilirsiniz.

Bununla birlikte yatırımcı ve potansiyel girişimcilerin söz konusu desteklerden daha fazla yararlanmasına katkı sağlamak üzere, Denizli Yatırım Destek Ofisi tarafından hazırlanan Ekonomi Bakanlığı desteklerinin bir araya getirilerek derlendiği **“Ekonomi Bakanlığı Destekleri”** başlıklı çalışmaya bakabilirsiniz. Destek mekanizmalarına ilişkin en güncel bilgi desteği veren ilgili kurumlardan alınabilmektedir.

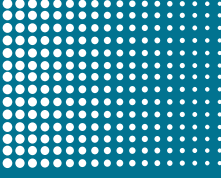
http://www.ekonomi.gov.tr/portal/faces/home/destekler/ihracatDestekleriD?_adf.ctrl-state=9z0ri675e_558&_afLoop=337912427224240&_afWindowMode=0&_afWindowId=9z0ri675e_504#!

TURİZM VE SAĞLIK SEKTÖRÜNE YÖNELİK DESTEKLER

2634 Sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ile Sağlanan Teşvikler

2634 SAYILI TURİZMİ TEŞVİK KANUNU İLE SAĞLANAN TEŞVİKLER NELERDİR

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunun 13'üncü maddesi hükümlerine istinaden turizm sektöründe faaliyet gösteren işletmelere teşvik ve destek sağlanmaktadır. Turizmi Teşvik Kanunun 13'üncü maddesinde; "Turizm sektöründeki teşvik tedbirleri ile turizm yatırım ve işletmelerinin bu teşviklerden yararlanma usul ve esasları, Bakanlığın koordinatörlüğünde ilgili Bakanlıklar ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir. Yatırımlar için öncelik sırası; kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri ve Bakanlıkça tespit edilen diğer yerlerdir. Belgeli işletmelerden Bakanlar Kurulunca her yıl belirlenen döviz miktarını sağlayanlar, ihracatçı sayılırlar." hükümlerine yer verilmiştir. Buna göre 2634 sayılı kanun kapsamında yer alan teşvikler hakkında bilgi aşağıda sunulmuştur.

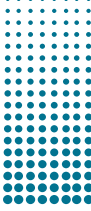
Taşınmaz Malların Turizm Amaçlı Kullanımı Amacıyla Yapılan Tahsisler Nelerdir?

Turizmi Teşvik Kanunu'nun 8'inci maddesine göre, ***hazine ve orman arazilerinin kanunda belirtilen sürelerde turistik tesis yatırımlarına tahsisi*** sağlanmaktadır. Bu konuda 21/07/2006 tarihli ve 26235 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Kamu Taşınmazlarının Turizm Yatırımlarına Tahsisi Hakkında Yönetmelik" ile 22/07/2007 tarihli ve 26470 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "***Orman Arazilerinin Tahsisi Hakkında Yönetmelik***" uyarınca işlem tesis edilmektedir.

Elektrik, Havagazı ve Su Ücretlerine İlişkin Tarifeler Nasıldır?

Turizmi Teşvik Kanunu'nun 16'ncı maddesinde geçen, "***Turizm belgeli yatırım ve işletmeler elektrik, gaz ve su ücretlerini o bölgedeki sanayi ve meskenlere uygulanan tarifelerden en düşüğü üzerinden öderler.***" hükmüne istinaden, işletmelere elektrik enerjisi desteği sağlanmaktadır.

2013/5265 sayılı "Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisi Belgeli İşletmelere Elektrik Enerjisi Desteği Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı" 06.09.2013 tarihinde yayımlanmıştır. Söz konusu Karar, Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan "Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisi Belgesi" almış işletmelerin tükettiği elektrik enerjisi bedellerinin bir kısmının bütçeden karşılanmasını sağlamak amacı taşımaktadır. Bu kapsamda desteğin tutarı; tüketilen elektrik enerjisi giderinin, tesisin bulunduğu ildeki mesken ve sanayi abonelerine uygulanan tarifelerden en düşüğü ile kendi abone grubuna uygulanan tarife arasındaki fark kadar belirtilmiştir.

Orman Fonuna Katkının Taksitlendirilmesi Nasıldır?

Turizmi Teşvik Kanunu'nun 15'inci maddesinde, ***“Ormanlarda yer alacak turizm yatırımı belgeli tesislerin, 6831 sayılı Orman Kanununun Ek-3'üncü maddesinin (c) fıkrası uyarınca ödemek zorunda oldukları bedel, tahsis tarihini takip eden üçüncü yıldan itibaren, beş yıl vade ve beş eşit taksitte alınır.”*** hükmü yer almaktadır.

6831 sayılı Orman Kanunu'nun Ek-3'üncü maddesi 21/02/2001 tarih 4629/1/b sayılı kanun ile yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak aynı kanunun geçici 1'inci maddesinin 5'inci fıkrasının c bendine konulan hükümle bahsi geçen uygulama devam ettirilmektedir.

Söz konusu hükümde “ (a) ve (b) bentlerinde belirtilenler ve bu Kanunla düzenleme yapılanlar dışındaki diğer her türlü fon gelirleri de bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümlere göre tahsil edilmeye devam edilmektedir. Ancak bu gelirler genel bütçe geliri addedilir ve tahsilatı yapan kurumlarca bütçeye gelir yazılmak üzere genel bütçe saymanlıklarına aktarılır. Gerekliğinde bu bent kapsamındaki gelirleri bir yandan genel bütçeye veya katma bütçelere özel gelir, diğer yandan fonların devamında yarar görülen hizmetlerinde kullanılmak üzere ilgili kuruluş bütçelerinde açılacak özel tertiplere Maliye Bakanlığınca özel ödenek kaydedilir. Özel ödeneklerden kullanılmayan miktarlar, ertesi yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydedilir.” ibaresi yer almaktadır.

Ayrıca 22/03/2007 tarihli ve 26470 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Orman Sayılan Alanlarda Verilecek İzinler Hakkında Yönetmeliğin, “Orman köylüleri kalkındırma geliri ile ağaçlandırma ve erozyon kontrolü geliri başlıklı 61'inci maddesinin 1'inci fıkrasında da “31/12/2005 tarihli ve 26040 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Orman Köylüleri Kalkınma Hizmetlerine İlişkin Esas ve Usullerin 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtildiği şekilde, 6831 sayılı Orman Kanunu ve 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu hükümleri gereğince verilecek izin veya irtifak haklarına dayanılarak; Devlet ve diğer kamu tüzel kişileriyle özel hukuk tüzel kişilerin kâr gayesi bulunmaksızın ve kamu yararına hizmetlerde kullanılmak üzere yapılacak tesisler dışındaki her türlü tesisin, proje toplam bedelinden orman sahasına isabet eden kısmından yüzde 3 (% 3) oranında orman köylüleri kalkındırma geliri alınır.” hükmü yer almaktadır.

Yukarda bahsi geçen konularla ilgili olarak her ne kadar 6831 sayılı Orman Kanunu'nun Ek-3'üncü maddesi 21/02/2001 tarih 4629 sayılı kanun ile yürürlükten kaldırılmış olsa da 4629 sayılı kanunun geçici 1/5-c maddesine konulan hükümle ve ***Orman köylüleri kalkındırma geliri ile ağaçlandırma ve erozyon kontrolü geliri*** başlıklı 61'inci maddesinin 1'inci maddesine göre 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun ***15'inci maddesinde bahsi geçen uygulama devam ettirilmektedir.***

Haberleşme Kolaylıkları Nasıldır?

Turizmi Teşvik Kanunu'nun 17'inci maddesindeki “Belgeli yatırım ve işletmelerin telefon ve teleks taleplerine ilişkin her türlü işlem ve tahsis öncelikle yapılır.” hükmüne göre işletmelere haberleşme kolaylığı sağlanmaktadır.

Yabancı Personel ve Sanatkar Çalıştırılması Nasıldır?

Turizmi Teşvik Kanunu’nun 18’inci maddesine göre; “Belgeli işletmelerde, Bakanlık ve İçişleri Bakanlığının görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca verilen izinle yabancı uzman personel ve sanatkârlar çalıştırılabilir...” hükmüne dayanarak yabancı personel ve sanatkar istihdam eden işletmelere destek sağlanmaktadır.

Emlak Vergisi Muafiyeti Nasıldır?

Turizm İşletmeleri **1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu**’nun “Geçici muafıklar” başlıklı 5’inci maddesinin (b) fıkrasında “Turizm Endüstrisini Teşvik Kanunu hükümleri dairesinde turizm müessesesi belgesi almış olan Gelir veya Kurumlar Vergisi mükelleflerinin adı geçen kanunda yazılı maksatlara tahsis ettikleri ve işletmelerine dahil binaları, inşalarının sona erdiği veya mevcut binaların bu maksada tahsisi halinde turizm müessesesi belgesinin alındığı yılı takip eden bütçe yılından itibaren **5 yıl süre ile geçici muafiyetten** faydalandırılır.” hükümlerine göre işletmeler Emlak Vergisinden muaf tutulmaktadır.

#Çevreye Duyarlılık Kampanyası (Yeşil Yıldız) Nedir?

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından, 1993 yılından itibaren talep eden ve aranılan nitelikleri taşıyan konaklama tesislerine **“Çevre Dostu Kuruluş Belgesi (Çam Simgesi)”** sürdürülebilir turizm faaliyetleri kapsamında, turistik tesislerin çevreye olan olumlu katkılarının teşvik edilmesi ve özendirilmesi gibi amaçlarla verilmektedir.

Geçen süreçte, gelişmeler ve ihtiyaçlar doğrultusunda çevreye duyarlı konaklama işletmeleri için uygulanmakta olan sınıflandırma formu güncelleştirilip geliştirilerek **“Turizm İşletmesi Belgeli Konaklama Tesislerine Çevreye Duyarlı Konaklama Tesis Belgesi Verilmesine Dair 2008/3 no’lu Tebliğ”**in ekinde, 22.09.2008 tarih ve 27005 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Enerji, su, çevreye zararlı maddelerin tüketimi ile atık miktarının azaltılması, enerji verimliliğinin artırılması, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının teşvik edilmesi, konaklama işletmelerinin yatırım aşamasından itibaren çevreye duyarlı olarak planlanmaları ve gerçekleştirilmeleri, tesisin çevreye uyumu, çevreyi güzelleştirici düzenleme ve etkinlikler, ekolojik mimari, çevreye duyarlılık konusunda bilinçlendirme, eğitim sağlanması ve ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılması amaçlanmaktadır.

Çevreye duyarlılık konusunda çalışma yapan turistik işletmelerin talebi üzerine, tebliğ ekindeki form uygulama esaslarında belirlenen temel kriterlere sahip olan konaklama tesislerine uygulanmaktadır.

Değerlendirme için asgari puanlar; konaklama işletmelerinin kapasiteleri ve çevreye olan etkileri dikkate alınarak işletmelerin tür ve sınıflarına göre belirlenmiştir. Tür ve sınıfına ilişkin belirlenen asgari puanı aşan tesislerden, simgesi yıldız olan konaklama tesislerinin plakette sınıflarını gösteren yıldızlar yeşil renkli düzenlenmekte olup ayrıca plaket üzerinde **“Çevreye Duyarlı Tesis”** ibaresi yer almaktadır.

Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisleri, hem doğal kaynakların üzerindeki baskının azaltılması ve çevre kirliliğinin önlenmesine katkı sunarken hem de tesislerin tanıtım ve pazarlanmasında duyarlı tüketicilerin farklı beklentilerini karşılayabileceklerdir.

Tebliğ kapsamında, **“Çevreye Duyarlı Konaklama Tesis Belgesi”** sahibi işletmeler **iki yılda bir** yeniden sınıflandırılmaktadır.

Çevreye Duyarlılık Kampanyası Neleri Kapsamaktadır?

- Su tasarrufunu,
- Enerji verimliliğinin artırılmasını,
- Çevreye zararlı maddelerin tüketiminin ve atık miktarının azaltılmasını,
- Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının teşvik edilmesini,
- Konaklama işletmelerinin yatırım aşamasından itibaren çevreye duyarlı olarak planlanmalarını,
- Turistik tesisin çevreye uyumunu, çevreyi güzelleştirici düzenleme ve etkinlikleri, ekolojik mimariyi,
- Çevreye duyarlılık konusunda bilinçlendirmeyi, eğitim sağlanmasını, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılmasını,
- Bakanlığın 1993 yılından itibaren bu konudaki tecrübelerini, ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini ve bu konudaki AB kriterlerinin (Eco-label) genelini içermektedir.

Denizli’deki Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisleri Belgeli Tesisler Hangileridir?

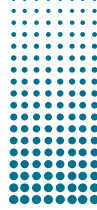
Tesis Adı	İli/İlçesi	Tesis Türü	Sınıfı
Dedeman Park Denizli	Denizli	Otel	4 yıldız
SPA Hotel Colossae Thermal	Denizli/Pamukkale	Termal otel	5 yıldız

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

2634 Sayılı Turizmi Teşvik Kanunu

<http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr/Metin.aspx?MevzuatKod=1.5.2634&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=>

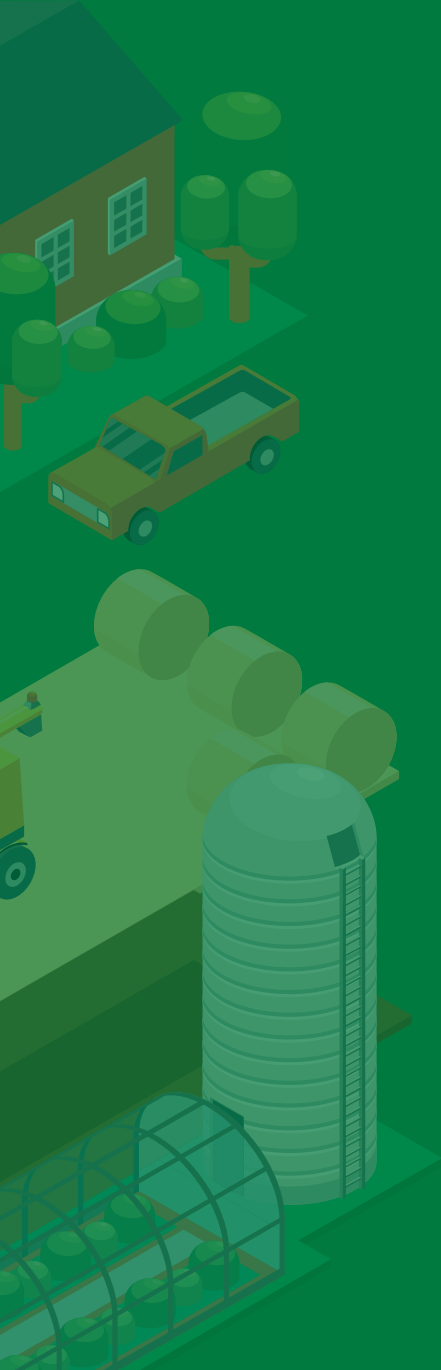
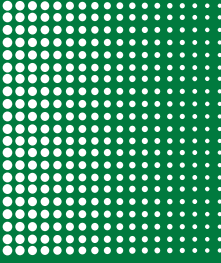

2634 Sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ile Sağlanan Teşvikler

TURİZM VE SAĞLIK SEKTÖRÜNE YÖNELİK DESTEKLER

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu IPARD Destekleri

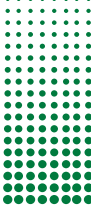
■ TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU IPARD DESTEKLERİ NEDİR?

- ➔ IPARD, Avrupa Birliği (AB) tarafından aday ve potansiyel aday ülkelere destek olmak amacıyla oluşturulan, Katılım Öncesi Yardım Aracı'nın (Instrument for Pre-Accession Assistance-IPA) Kırsal Kalkınma bileşenidir.
- ➔ IPARD desteğinin 2014-2020 dönemini içeren çok yıllık "Kırsal Kalkınma Programı" kapsamında Avrupa Komisyonu ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından birlikte finanse edilecek destek programları uygulanacaktır.
- ➔ Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK), Türkiye Cumhuriyeti adına Avrupa Birliği'nin Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı olan IPA'nın Kırsal Kalkınma Bileşeni kapsamında uygulanacak yatırımlara belirlenen şartlar kapsamında destek vermektedir.
- ➔ 2015 yılı sonu itibarıyla verilmeye başlayan IPARD-II fonları ile kırsal turizm yatırımları desteklenmektedir.

Şekil 2. IPARD 2014-2020'den Yararlanacak Olan İller

Kaynak: <http://www.tkd.gov.tr/Content/File/Ipard/IPARD2.pdf>

IPARD II Kapsamında Turizme Yönelik Destekler Nelerdir?

Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme

302-1 - Bitkisel üretimin çeşitlendirilmesi ve bitkisel ürünlerin işlenmesi ve pazarlanması

302-2 - Arıcılık ve arı ürünlerinin üretimi, işlenmesi ve pazarlanması

302-3 - Zanaatkarlık ve yerel ürün işletmeleri

302-4 - Kırsal turizm ve rekreasyon faaliyetleri

302-5 - Su ürünleri yetiştiriciliği

302-6 - Makine Parkları

302-7 - Yenilenebilir enerji yatırımları

Çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve iş geliştirme tedbiri ile yatırımların modernizasyonu, oluşturulması, genişletilmesi ve yeniden inşası aracılığıyla kırsal faaliyetlerin oluşturulması, çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi hedeflenmektedir. “Kırsal turizm ve rekreasyon faaliyetleri” sektöründe konaklama, yeme-içme tesisleri ve rekreasyon tesisleri faaliyetlerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Yatırımların yeri kırsal alanda olmak zorundadır.

Kırsal Turizm ve Rekreasyonel Faaliyetler;

- ➔ Bu faaliyet kapsamındaki yatırımlar, başvuru sahibinin statüsüne bakılmaksızın kırsal alanda olmalıdır.
- ➔ Konaklama tesisleri, nihai ödeme talebine kadar, Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik uyarınca belgelendirilmelidir.
- ➔ Nihai ödeme talebi esnasında işletmenin kapasitesi maksimum 25 oda olmalıdır.
- ➔ Fırınlar için, yararlanıcı, başvuru sırasında 5996 sayılı Gıda Kanunu hükümlerine uygun olarak gerekli üretim ve kayıt sertifikalarına sahip olmalıdır ve tanınmalıdır.
- ➔ Yeni işletmeler için bu prosedür nihai ödeme talebi sırasında tamamlanmalıdır.

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

<http://www.tkd.gov.tr/> <http://denizli.tkd.gov.tr/Default.aspx>

Başvurular hakkında detaylı bilgiler ve başvuru kurallarının yer aldığı Başvuru Çağrı Rehberleri, Kurumun resmi internet adresinden temin edilebilmektedir.

Ayrıca, başvuru çağrı döneminde TKDK tarafından yapılacak ilave duyuru ve bilgilendirmeler de bu çağrı ilanı kapsamında dikkate alınmalı ve söz konusu duyuru ile bilgilendirmeler, Kurumun ilgili resmi internet adreslerinden takip edilmelidir.

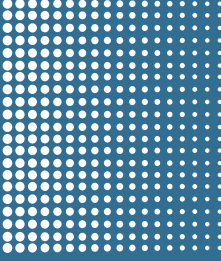
Başvuru esnasında genel ve spesifik uygunluk kriterleri, proje kapsamındaki uygunluk kriterleri, uygun harcamalar gibi hususlara dikkat edilmelidir.

TURİZM SEKTÖRÜNE YÖNELİK DESTEKLER

Gelecek Turizmde Sürdürülebilir Turizm Destek Fonu

GELECEK TURİZMDE SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM DESTEK FONU NEDİR?

- ➔ Gelecek Turizmde fonunun hikayesi 2007 yılında, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Anadolu Efes ortaklığıyla, Çoruh Vadisi'nde turizm eksenli bir yerel kalkınma modeli geliştirilmesi amacıyla Doğu Anadolu Turizm Geliştirme Projesi (DATUR) adı altında başlamış olup proje sayesinde bölgede 20'den fazla ev pansiyonu kurulmuş, turizme hizmet eden birçok sivil toplum kuruluşu faaliyete geçmiş, bisiklet ve yürüyüş rotaları oluşturulmuş, rafting, kuş gözlemi gibi yerel festivaller düzenlenmiş ve tüm bu yatırımlar sayesinde yerli ve yabancı turistlerin bölgeye olan ilgisi artmıştır.
- ➔ Beş yıllık bölgesel deneyimi 2013 yılında ulusal düzeye taşımaya karar veren **T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP)** ve **Anadolu Efes tarafından**, Türkiye'de turizmin alternatif bir sürdürülebilir kalkınma aracı olarak yer edinmesi, girişimciliği teşvik ederek yerel modellerin oluşturulması, kamu, özel sektör, üniversiteler ve sivil toplumu bir araya getirerek turizme katkı sağlamak amacı ile fon desteği sağlayan Gelecek Turizmde hayata geçirilmiştir.
- ➔ Her yıl üç projeye, fon desteğinin yanı sıra eğitim, planlama, teknik destek, iletişim ve danışmanlık gibi uygulama destekleri verilmekte olup projelerin uygulanabilir ve sürdürülebilir olmalarına katkı sağlanmaktadır.
- ➔ Fonlama yapmak üzere her sene başvuru yapan projeler arasından finale kalan 10 projeye saha ziyaretleri gerçekleştirilmekte ve saha ziyareti raporları değerlendirilerek her sene için 3 proje seçilmektedir.

Desteğin Amacı Nedir?

- ➔ Yerel turizm aktörlerinin, sivil toplum örgütlerinin ve üniversitelerin, kamu kuruluşları ve yerel yönetimlerle işbirlikleri geliştirerek kapasitelerinin artırılması, sürdürülebilir turizm alanında iyi örneklerin çoğaltılmasına katkıda bulunulması ve yerel kalkınmaya destek olunmasıdır.
- ➔ Gelecek Turizmde fonu, bu kapsamda yerel aktörlerin ve sivil toplum örgütlerinin sürdürülebilir turizmi geliştirme ilkelerini benimseyen küçük ölçekli yerel ekonomik kalkınmaya destek olabilecek projelerini desteklemektedir.
- ➔ Yerel aktörler ve sivil toplum örgütlerinin desteklenme nedeni bu girişimlerin; belirli bir sektör veya bölgede daha büyük ölçekte ve ulusal etki yaratabilecek gelişmeleri tetikleyecek potansiyele sahip olmalarıdır.

Destek Miktar ve Oranı Nedir?

- ➔ Gelecek Turizmde kapsamında kabul edilen projenin bütçesi, **en az 15.000 TL en fazla 100.000 TL** olabilir. Proje tutarının **% 100**'üne kadar olan kısmı Gelecek Turizmde Fonu tarafından karşılanmaktadır.
- ➔ Toplam proje bütçesinin 100.000 TL'den fazla olması durumunda, hibe faydalanıcısı tarafından söz konusu fazla tutarın nasıl finanse edileceğinin veya nasıl aynı katkı sağlanacağını belirtmesi önemlidir.
- ➔ Fona sunulan projede herhangi bir eş fonlama uygulanmamaktadır.

Desteğin Amacı Nedir?

Gelecek Turizmde Destek Fonuna;

- ➔ Türkiye'de kayıtlı,
- ➔ Tüzel kişiliğe sahip,

kâr amacı gütmeyen Sivil Toplum Kuruluşları, Sivil Toplum Örgütleri ile **bu kuruluşların oluşturduğu** odalar, birlikler, kooperatifler, mesleki dernekler, federasyonlar, dernekler, vakıflar, üniversiteler ve araştırma enstitüleri/merkezleri başvurabilmektedir.

Proje başvurusunun geçerli olabilmesi için başvuru sahibinin,

- ➔ Yukarıda belirtilen kuruluş türleri

ve/veya

- ➔ Yerel otoriteler, belediyeler, yerel yönetimler, muhtarlıklar, kaymakamlıklar, il özel idareleri, valilikler, yerel idari kurumlar, il müdürlükleri ve yerel otoritelerin kurmuş oldukları vakıflar veya derneklerden

en az bir (1) en çok beş (5) kuruluşla ortaklık kurması gerekmektedir.

Başvuru sahibi, projede yürütücü ve sorumlu kuruluş olarak görev alacak ve projesinin seçilmesi durumunda Sözleşme Taraflı ("Hibe Faydalanıcısı") olacaktır.

Gelecek Turizmde'ye başvurabilmek için, başvuru sahiplerinin aracı olarak hareket etmemesi, projenin hazırlanmasında ve yönetiminde aktif olarak yer alması gerekmektedir.

Desteklenen Projelerden Örnekler Nelerdir?

- ➔ Bir derneğin başvuru sahibi olduğu proje ile üretilen lavantaların ürün çeşitliliği sağlanarak bölgedeki istihdam ve girişimcilik potansiyelinin harekete geçirilmesi hedeflenmiştir. Buna ilaveten, gelişen turizm ile bölge ekonomisinde katma değer yaratılması da beklenmektedir.
- ➔ Bir ilçenin geleneksel mutfağının geniş kitlelere ulaştırılması hakkındaki bir başka projenin başvuru sahibi ise bir kooperatiftir. Proje ile yöreye özgü birbirinden farklı tatların markalaştırılması, tüm Türkiye'ye tanıtılması ve yöresel mutfak kültürünün bölgedeki turizmin gelişimine katkı sağlaması amaçlanmıştır. Ayrıca, yöre kadınlarının mutfak kültürlerini ve deneyimlerini ziyaretçilerle paylaşması için atölye kurulmuş olup markalaşan lezzetlerin online alışveriş sitesi aracılığıyla duyurularak geniş kitlelere ulaşması sağlanmıştır.

Dikkat Edilecek Hususlar Nelerdir?

Gelecek Turizmde proje tekliflerinin geliştirilmesi esnasında aşağıdaki faktörler mümkün olduğunca göz önünde bulundurulmalıdır:

Cinsiyet Eşitliği: Evde ve kamusal alanda roller ve sorumluluklar, karar verme sürecinde güç ilişkileri, gelişmeye yönelik imkânlar ve kaynaklara erişim ve yönetim konularında kadın erkek arasındaki sosyal farklılıkların giderilmesi.

Yoksulluğun Azaltılması: Hâlihazırda yoksul olan ve hizmet götürülemeyen insanların yaşam şartlarının iyileştirilmesi.

Çevresel Sürdürülebilirlik: Kaynakların yalnızca şu anda değil, gelecek nesiller için de kullanılabilir olması amacıyla, çevreyi koruyarak insani ihtiyaçların karşılanmasını hedefleyen kaynak kullanımı.

Sosyal İçerme: Hayatta tam kapasitelerine ulaşabilmeleri için, durumları ne olursa olsun, herkese eşit fırsatlar sunulabilmesi için gösterilen çabalar (Bu çabalar herkesin eşit düzeyde kamu hizmetlerine erişimini ve kendi hayatlarını etkileyecek karar alma süreçlerine katılımını destekleyici politika ve eylemleri içerir.)

Turizmin geliştirilmesine yönelik faaliyetler: Projenin gerçekleştirileceği alanda turizm faaliyetlerinin iyileştirilmesi, turizm ürünlerinin çeşitlendirilmesi, yöre halkının geçim kaynaklarının çeşitlendirilmesi, sürdürülebilir ekonomik gelir ve tarihi, doğal ve kültürel turizm değerlerinin korunarak tanıtılmasına yönelik katma değerli faaliyetler.

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

<http://www.gelecekturizmde.com/>

<http://www.gelecekturizmde.com/basvuru/basvuru-rehberi/>

<http://www.gelecekturizmde.com/basvuru/s-s-s/>

Şekil 3. Gelecek Turizmde Sürdürülebilir Turizm Destek Fonu ile Bugüne Kadar Desteklenen Projelerin Harita Üzerinde Gösterimi

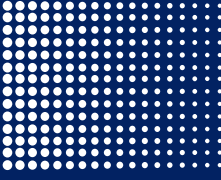

Kaynak: Gelecek Turizmde, 2016.

TURİZM SEKTÖRÜNE YÖNELİK DESTEKLER

KOSGEB
Destekleri

KOSGEB DESTEKLERİ NELERDİR

KOSGEB 1990 yılında 3624 Sayılı Kanun ile İmalat Sanayi İşletmelerinin ekonomideki yerlerinin geliştirilmesi amacıyla kurulmuş bir kamu kuruluşudur. KOSGEB'in 1990-2009 yılları arasında imalat sanayi KOBİ'lerine yönelik yapmış olduğu çalışmalar takdirle karşılanmış ve 2009 yılında imalat sanayi dışında yer alan sektörlerdeki KOBİ'lerin de geliştirilmesi görevi KOSGEB'e verilmiştir. 18 Eylül 2009 tarihinde alınan Bakanlar Kurulu Kararı ile, KOSGEB'in geliştirilmesinden sorumlu olduğu KOBİ sektörleri belirlenmiştir.

2009 yılında ilgili mevzuatta yapılan "küçük ve orta ölçekli sanayi işletmelerinin" ibaresinin "küçük ve orta ölçekli işletmelerin" şeklinde değiştirilmesi ile KOSGEB hizmet ve desteklerinin kapsamı yalnızca sanayi işletmeleri olmaktan çıkartılarak tüm işletmeleri kapsar hale getirilmiştir. Bu kapsamda KOSGEB tarafından destek verilen sektörler (NACE Kodları) arasında turizmle ilgili olarak aşağıdakiler de bulunmaktadır.

Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri

55	Konaklama
55.1	Oteller ve benzer konaklama yerleri
55.2	Tatil ve diğer kısa süreli konaklama yerleri
55.3	Kamp alanları, motorlu karavan ve karavan tipi treyler park hizmetleri
55.9	Diğer konaklama yerleri
56	Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri
56.1	Lokantalar ve seyyar yemek hizmeti faaliyetleri
56.2	Dışarıya yemek hizmeti sunan işletmelerin (catering) faaliyetleri ve diğer yiyecek hizmetleri faaliyetleri
56.21	Özel günlerde dışarıya yemek hizmeti sunan işletmelerin faaliyetleri
56.29	Diğer yiyecek hizmeti faaliyetleri

KOSGEB Destekleri hakkında aşağıda bilgi sunulmuş olup bu desteklerden faydalanabilmek için KOSGEB Veri Tabanına kaydolunması ve **KOSGEB Denizli Müdürlüğüne** başvurulması gerekmektedir.

Ayrıntılı Bilgi Nereden Ulaşabilirsiniz?

<http://www.kosgeb.gov.tr/site>

<http://www.kosgeb.gov.tr/site/tr/genel/detay/176/veri-tabanina-nasil-kayit-olunur>

<http://www.kosgeb.gov.tr/site/tr/genel/liste/3/destekler>

Önemli Not:

» Denizli 2. Bölgede yer almaktadır, bölgelere göre destek oranları değişmektedir.

KOSGEB destek ve hizmetlerinden yararlanmak için Başkanlığa başvuru ve değerlendirme işlemleri online olarak yapılmaktadır. Bu amaçla da KOSGEB'in <http://destek.kosgeb.gov.tr/> resmi internet adresi kullanılmaktadır. **Süreç kısaca şu şekilde işlemektedir:**

NEREDEN BAŞLAYALIM? (Yeni Girişimci Desteğine Başvuranlar Hariç)

1. VERİ TABANINI KAYIT

<http://www.kosgeb.gov.tr> adresinden “E-KOBİ”yi tıklayınız. Çevrimiçi İşlem Merkezinden **KOSGEB’e ilk kayıt** linkini tıklayıp işletmenizin kaydını yapınız.

2. KOBİ BEYANNAMESİ

İşletmenizin KOBİ vasfı taşıyıp taşımadığının tespiti için KOBİ beyannamesini doldurmanız gerekmektedir.

3. BEYANNAME KONTROL

Verilen beyannamenin mevzuata uygunluğu KOSGEB uzmanı tarafından kontrol edilecektir.

4. DESTEKLERE BAŞVURU

Planladığınız desteklere ilgili uzmanla görüşüp başvurabilirsiniz.

➔ KOSGEB'in <http://destek.kosgeb.gov.tr/> adresinde bulunan “**KOSGEB’e İlk Başvuru**” linkinde talep edilen bilgiler doldurularak KOBİ veritabanına kayıt yaptırılır.

➔ Doldurulan formlar ile oluşturulan **KOBİ Beyannamesi ve KOBİ Bilgi Dokümanı çıktıları** alınarak kaşeli ve imzalı olarak bağlı olunan KOSGEB Birimine teslim edilir. Çıktılara ilaveten aşağıdaki belgeler ekinde istenmektedir. Ekinde istenen Belgeler:

1. İmza Beyannamesi/Sirküleri
2. Ticaret Sicil veya Esnaf Sicil Gazetesi
3. Faaliyet Belgesi

➔ Kayıt sonrasında KOSGEB KOBİ Uzmanları başvuruları değerlendirerek, işletme için yol gösterici danışmanlık hizmetlerini sunmaktadırlar.

#KOBİ PROJE DESTEK PROGRAMI NEDİR?

- KOBİ'lerin,
- ➔ Yönetim
 - ➔ Organizasyon
 - ➔ Pazarlama
 - ➔ Dış Ticaret
 - ➔ İnsan Kaynakları
 - ➔ Mali İşler ve Finans
 - ➔ Bilgi Yönetimi

ve bunlar ile ilişkili alanlarda sunacakları projeleri desteklenmektedir. **Programın amacı ve gerekçesi;** işletmelere özgü sorunların işletmeler tarafından projelendirildiği ve projelendirilen maliyetlerin desteklenebildiği bir programa ihtiyaç duyulması, KOBİ'lerde proje kültürü ve bilincinin oluşturulması, işletmelerin proje yapabilme kapasitelerinin geliştirilmesi, ve esnek destekleme sistemine ihtiyaç duyulmasıdır.

Destelenecek Proje Giderleri Nelerdir?

Proje kapsamında desteklenmesi uygun görülen gider gruplarının toplamı Kurul tarafından belirlenmekte ve sabitlenmekte olup her bir proje gider grubunun desteklemeye esas tutarı; makine-teçhizat, hammadde, malzeme için, sabitlenen toplam tutarın **% 10'unu** ve personel, yazılım ve hizmet/diğer gider gruplarının her biri için **% 40'ını geçmeyecek şekilde** belirlenmektedir. Proje bütçe gerçekleşmesindeki değişikliklerin bu tutarları değiştirmeyeceği dikkate alınmalıdır.

Desteklenmeyecek Proje Giderleri Nelerdir?

- ➔ Arsa, bina, inşaat, tadilat, tefrişat vb.,
- ➔ Taşıt aracı, vergi, resim ve harçlar,
- ➔ Sosyal güvenlik primleri,
- ➔ Haberleşme giderleri,
- ➔ Proje ile ilgili olmayan personel giderleri,
- ➔ Enerji, su ve kira giderleri,
- ➔ Finansman giderleri,
- ➔ Proje ile ilişkilendirilmemiş diğer maliyetler.

Program ve Proje Limitleri Nelerdir?

Program Süresi	3 yıl
Proje Süresi	6-24 ay (+12 ay)
Destek Üst Limiti	150.000 TL
Proje Destek Oranı	1. ve 2. Bölgelerde % 50 3., 4., 5. ve 6. Bölgelerde % 60

Önemli Not:

- Bu program kapsamında desteklenecek proje giderlerine Kurul tarafından karar verilmektedir.

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

<http://www.kosgeb.gov.tr/site/tr/genel/detay/1226/kobi-proje-destek-programi>

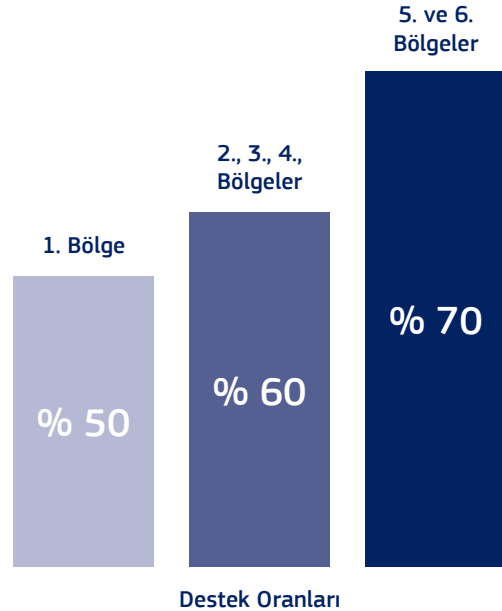

Genel Destek Programı Nedir?

Genel destek programının amacı ve gerekçesine ilişkin bilgiler aşağıda sunulmuştur.

- ➔ Proje hazırlama kapasitesi düşük KOBİ'lerin de mevcut KOSGEB desteklerinden faydalanması,
- ➔ KOBİ'lerin kaliteli ve verimli mal/hizmet üretmelerinin sağlanması,
- ➔ KOBİ'lerin rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek amacıyla genel işletme geliştirme faaliyetlerinin teşvik edilmesi,
- ➔ KOBİ'lerin yurt içi ve yurt dışı pazar paylarını artırmak amacıyla tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinin geliştirilmesidir.

Genel Destek Programı Destekleri	Destek Üst Limiti (TL)
Yurt İçi Fuar Desteği	45.000
Yurt Dışı İş Gezisi Desteği	20.000*
Tanıtım Desteği	25.000
Eşleştirme Desteği	30.000
Bağımsız Denetim Desteği	15.000
Nitelikli Eleman İstihdam Desteği	50.000
Danışmanlık Desteği	22.500
Eğitim Desteği	20.000
Enerji Verimliliği Desteği	75.000
Tasarım Desteği	22.500
Sınai Mülkiyet Hakları Desteği	30.000**
Belgelendirme Desteği	30.000**
Test, Analiz ve Kalibrasyon Desteği	30.000
Gönüllü Uzmanlık Desteği	15.000
Lojistik Desteği	40.000

(*)KOSGEB KOBİ ve Girişimcilik Ödüülleri kapsamında her yıl belirlenen finalistler, KOSGEB tarafından düzenlenen Yurtdışı İş Gezisi Programından bir defaya mahsus olmak üzere üst limitler dikkate alınmaksızın % 100 (yüz) oranında desteklenmektedir.

(**)TSE ve TPE'den alınacak belgeler, bölge farkı aranmaksızın % 100 (yüz) oranında desteklenmektedir.

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

<http://www.kosgeb.gov.tr/site/tr/genel/detay/1230/genel-destek-programi>

#İşbirliği Güçbirliği Destek Programı Nedir?

Programın Amacı ve Gerekçesi Nedir?

- ➔ KOBİ'lerin işbirliği-güçbirliği anlayışında bir araya gelerek "Ortak Sorunlara Ortak Çözümler" üretilmesi,
- ➔ Ortak tedarik, tasarım, pazarlama, laboratuvar, imalat, hizmet sunumu ve benzeri konular ile Orta-Yüksek ve Yüksek Teknoloji alanlarında hazırlayacakları ortak imalata yönelik projelerin desteklenmesidir.

İşbirliği - Güçbirliği Ortaklık Modelleri Nelerdir?

- ➔ Proje ortağı işletmelerin mevcudiyetlerini koruyarak kurulacak olan işletici kuruluşa ortak olmaları,
- ➔ Proje ortağı işletmelerin bir kısmının ya da tamamının kendilerini feshederek kurulacak işletici kuruluşa ortak olmaları,
- ➔ Proje ortağı işletmelerin bir kısmının kendilerini feshederek ortaklardan birinin bünyesinde birleşmesidir.

Önemli Not:

➤ Her bir ortaklık modelinde **en az 5 işletmenin bir araya gelmesi** şartı aranmaktadır. **Orta-Yüksek ve Yüksek Teknoloji** alanında ise, **en az 3 işletmenin** biraraya gelmesi yeterlidir.

Destelenecek Proje Konuları Nelerdir?

- ➔ Hammadde, ara mamul, mamul, lojistik ve diğer hizmetleri daha hızlı ve ucuz temin edebilmeleri amacıyla ortak tedarik,
- ➔ Müşteri istekleri ve pazarın talebi doğrultusunda ürün ve hizmet geliştirmeleri, ürettikleri ürün ve hizmetleri yeni pazarlara sunmaları amacıyla ortak tasarım,
- ➔ Ürün ve hizmet kalitelerini yükseltmek, ulusal ve uluslararası pazar paylarını artırmak, marka imajı oluşturmak, uluslararası pazarın ihtiyaçlarına cevap vermeleri amacıyla ortak pazarlama,
- ➔ Ürün ve hizmet standartlarını geliştirmeleri amacıyla ortak laboratuvar,
- ➔ Üretim ve hizmet kapasitelerini, çeşitlerini, verimliliğini ve kalitelerini artırmak amacıyla ortak imalat ve hizmet sunumu konularında maliyet düşürücü ve rekabet avantajı sağlayıcı nitelikteki projeler ile Orta-Yüksek ve Yüksek Teknoloji alanlarında ortak imalata yönelik gerçekleştirilecek işbirliği-güçbirliği projeleri işletici kuruluş yoluyla desteklenmektedir.

Program ve Proje Limitleri Nelerdir?

Proje Süresi	6-24 ay (+ 12 ay)
Destek Üst Limiti	1.000.000 TL 300.000 TL (Geri Ödemesiz), 700.000 TL (Geri Ödemeli) Orta-Yüksek ve Yüksek Teknoloji Alanlarındaki Ortak İmalata Yönelik Projeler İçin: 1.500.000 TL 300.000 TL (Geri Ödemesiz), (1.200.000 TL) Geri Ödemeli
Proje Destek Oranı	1. Bölgede % 50 2., 3. ve 4. Bölgelerde % 60 5. ve 6. Bölgelerde % 70

Önemli Not:

» Projeye konu satın alınacak makine ve teçhizatın; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 13/09/2014 tarih ve 29118 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan SGM 2014/35 sayılı Yerli Malı Tebliğine uygun olarak alınmış Yerli Malı Belgesi ile tefrik edilmesi durumunda, bu destek oranlarına % 15 (onbeş) ilave edilmektedir.

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

<http://www.kosgeb.gov.tr/site/tr/genel/detay/1228/isbirligi-gucbirligi-destek-programi>

#AR-GE, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı Nedir?

Programın Amacı ve Gerekçesi Nelerdir?

- ➔ Bilim ve teknolojiye dayalı yeni fikir ve buluşlara sahip KOBİ ve girişimcilerin geliştirilmesi,
- ➔ Teknolojik fikirlere sahip tekno-girişimcilerin desteklenmesi,
- ➔ KOBİ’lerde Ar-Ge bilincinin yaygınlaştırılması ve Ar-Ge kapasitesinin artırılması,
- ➔ Mevcut Ar-Ge desteklerinin geliştirilmesi,
- ➔ İnovatif faaliyetlerin desteklenmesi,
- ➔ Ar-Ge ve inovasyon proje sonuçlarının ticarileştirilmesi ve endüstriyel uygulamalara yönelik destek mekanizmalarına ihtiyaç duyulmasıdır.

Proje Süresi Nedir?

- ➔ Ar-Ge ve İnovasyon Programı için en çok **24 (yirmi dört) ay**,
- ➔ Endüstriyel Uygulama Programı için en çok **18 (on sekiz) ay**,
- ➔ Her iki program için de kurul kararı ile **12 (on iki) aya kadar ek süre** verilebilmektedir.

Ar-Ge, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı		Destek Üst Limiti (TL)	Destek Oranı (%)
Ar-Ge ve İnovasyon Programı			
İşlik Desteği		İşliklerden bedel alınmamaktadır	
Kira Desteği		30.000 (Teknopark içi) 24.000 (Teknopark dışı)	75
Makine-Teçhizat, Donanım, Hammadde, Yazılım ve Hizmet Alımı Giderleri Desteği		150.000	75*
Makine-Teçhizat, Donanım, Hammadde, Yazılım ve Hizmet Alımı Giderleri Desteği (Geri Ödemeli)		300.000	75*
Personel Gideri Desteği		150.000	75
Başlangıç Sermayesi Desteği		20.000	100
Proje Geliştirme Desteği	Proje Danışmanlık Desteği	25.000	75
	Eğitim Desteği	10.000	
	Sınai ve Fikri Mülkiyet Hakları Desteği	20.000	
	Proje Tanıtım Desteği	5.000	
	Yurtiçi -Yurtdışı Kongre/Konferans/Fuar Ziyareti/Teknolojik İşbirliği Ziyareti Desteği	15.000	
	Test, Analiz, Belgelendirme Desteği	25.000	
Endüstriyel Uygulama Programı			
Kira Desteği		18.000	75
Personel Gideri Desteği		150.000	75*
Makine-Teçhizat, Donanım, Sarf Malzemesi, Yazılım ve Tasarım Giderleri Desteği		150.000	75*
Makine-Teçhizat, Donanım, Sarf Malzemesi, Yazılım ve Tasarım Giderleri Desteği (Geri Ödemeli)		500.000	75

Önemli Not:

➤ Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca Yerli Malı Tebliği'ne uygun olarak alınmış yerli malı belgesi ile tefrik edilmesi durumunda, destek oranlarına % 15 (*) ilave edilmektedir.

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

<http://www.kosgeb.gov.tr/site/tr/genel/detay/1229/arge-inovasyon-ve-endustriyel-uygulama-destek-programi>

Tematik Proje Destek Programı Nedir?

Programın Amacı Nedir?

- ➔ KOBİ'lerin kendi işletmelerini geliştirmeleri ve Meslek Kuruluşları tarafından küçük ve orta ölçekli işletmelerin geliştirilmesi amacıyla daha fazla proje hazırlamalarının teşvik edilmesi,
- ➔ Makro strateji dokümanlarında işaret edilen öncelikler dikkate alınarak belirlenen tematik alanlarda bölgesel ve sektörel ihtiyaçların karşılanması,
- ➔ KOBİ'lerin uluslararası mevzuat ve önceliklere uyumunun sağlanmasıdır.

Çağrı Esaslı Tematik Program Desteklenecek Proje Giderleri Nelerdir?

- ➔ Personel net ücretleri ve seyahat giderleri,
- ➔ Yeni makine-ekipman, yazılım ve donanım alımı veya kiralanması giderleri,
- ➔ Sarf malzemesi giderleri,
- ➔ Hizmet alım giderleri,
- ➔ Genel idari giderlerdir.

Meslek Kuruluşu Proje Destek Programı Desteklenecek Proje Giderleri;

Kurul tarafından uygun bulunan ve aşağıda belirtilenler dışında kalan giderler destek kapsamındadır; bina inşaat yapımı, tadilatı, gayrimenkul alımı, makine-teçhizat, tefrişat, taşıt aracı, vergi, resim ve harçlar, sosyal güvenlik primleri, haberleşme giderleri, finansman giderleri, proje ile ilgili olmayan personel giderleri, enerji, su, kira giderleri, proje ortaklarından alınan danışmanlık ve hizmet alımı giderleri ve proje ile ilişkilendirilmemiş maliyetler.

Tematik Proje Destek Programı Destek Unsurları Nelerdir?

	Çağrı Esaslı Tematik Program	Meslek Kuruluşu Proje Destek Programı
Başvuru Yapabilecekler	KOBİ'ler ve Meslek Kuruluşları	Meslek Kuruluşları
Program Süresi	Proje Teklif Çağrısında Belirlenir	36 Ay
Proje Süresi		24 Ay (+12 Ay)
Destek Oranı		1. ve 2. Bölgede % 50 3., 4., 5. ve 6. Bölgelerde % 60
Destek Türü		Geri Ödemesiz
Destek Üst Limiti		150.000 TL

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

<http://www.kosgeb.gov.tr/site/tr/genel/detay/1227/tematik-proje-destek-programi>

#KOSGEB Kredi Faiz Desteği Nedir?

Programın Amacı ve Gerekçesi Nedir?

KOBİ'lere program kapsamında uygun şartlarda finansal destek sağlayarak,

- Üretim, kalite ve standartlarını artırmaları,
- Finansman sorunlarının çözümü,
- İstihdam yaratmaları,
- Uluslararası düzeyde rekabet etme

çalışmalarına katkı verilmesidir.

2003 -2008 yılları arasında 3 kamu bankası aracılığıyla sunulan KOSGEB finansal destekleri 2008 yılında revize edilen Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında Türkiye’de faaliyette bulunan kamu bankaları, özel bankalar, katılım bankaları ile yapılan protokoller ile KOBİ'lere kullanılacak kredilerin faiz/kar payı, komisyon vb. giderlerinin program türüne göre karşılanması yoluyla devam ettirilmektedir.

Önemli Not:

- KOSGEB tarafından ilan edilen esaslar çerçevesinde, veri tabanında kaydı onaylanmış ve KOSGEB desteklerinden yasaklı olmayan işletmeler, KOSGEB Kredi Faiz Desteği programından yararlanabilmektedir.
- Diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca desteklenen veya kamu kaynaklarıyla desteklenen krediler için ayrıca KOSGEB Kredi Faiz Desteği **kullanılmamaktadır**.

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

<http://www.kosgeb.gov.tr/site/tr/genel/detay/1233/kredi-faiz-destegi>

#Gelişen İşletmeler Piyasası KOBİ Destek Programı Nedir?

Programın Amacı Nedir?

Gelişme ve büyüme potansiyeline sahip KOBİ'lerin;

- ➔ Borsa İstanbul (BİST) Gelişen İşletmeler Piyasası'nda işlem görmesinin sağlanması,
- ➔ Sermaye piyasalarından fon temin edilmesine imkan sağlanmasıdır.

Destelenecek Giderler Nelerdir?

KOBİ'lerin paylarının işlem görmek üzere halka açılma sürecinde, aşağıdaki maliyetler KOSGEB tarafından geri ödemesiz destek olarak karşılanmaktadır;

- ➔ Piyasa danışmanı danışmanlık hizmet bedeli,
- ➔ Bağımsız denetim hizmeti bedeli,
- ➔ Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) kurul kaydına alma ücreti,
- ➔ Borsa İstanbul (BİST) Listesine kabul ücreti,
- ➔ Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) masrafı,
- ➔ Aracı kuruluşa ödenecek aracılık komisyonu.

Destek Miktar ve Oranları Nedir?

Program kapsamında sağlanan desteğin toplam üst limiti **100.000 (yüz bin) TL** olup destek unsurlarının üst limit ve oranları aşağıda sunulmuştur.

Destek Unsurları	Destek Ödemesi Üst Limiti (TL)	Oranı (%)
Piyasa danışmanı danışmanlık hizmet bedeli (azami 2 yıl)	60.000	75
Bağımsız denetim hizmeti bedeli	20.000	75
SPK kurul kaydına alma ücreti	10.000	100
Borsa İstanbul (BİST) Listesine kabul ücreti		
Merkezi Kayıt Kuruluşu masrafı		
Aracı kuruluşa ödenecek aracılık komisyonu	10.000	75

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

<http://www.kosgeb.gov.tr/site/tr/genel/detay/1232/gelisen-isletmeler-piyasasi-kobi-destek-programi>

#KOBİ Gelişim Destek Programı (KOBİGEL) Nedir?

Programın Amacı ve Gerekçesi Nedir?

- Türkiye'nin ulusal ve uluslararası hedefleri doğrultusunda, küçük ve orta ölçekli işletmelerin, ekonomideki paylarının ve etkinliklerinin artırılması,
- KOBİ'lerin rekabet güçlerinin ve sağladıkları katma değerın yükseltilmesi amacıyla hazırlayacakları projelerin desteklenmesidir.

Önemli Not:

» Açıklanan proje teklif çağrıları incelendiği zaman halihazırda imalat sektörüne yönelik olduğu görülmekle birlikte önümüzdeki süreçte değişebileceği ihtimali göz önüne alınarak söz konusu desteğe çalışmada yer verilmiştir.

Destek Unsurları Nelerdir?

Destek unsurları, Proje Teklif Çağrısı özelinde konunun nitelikleri göz önünde bulundurularak değişiklik arz etmektedir.

Proje Süresi	En az 6 En Fazla 36 Ay (+6) Ay
Destek Üst Limiti	Geri Ödemesiz Destek - En fazla 300.000 TL Geri Ödemeli Destek - En fazla 700.000 TL
Proje Destek Oranı	1. ve 2. Bölgelerde en fazla % 60 3., 4., 5. ve 6. Bölgelerde en fazla % 80

Desteklenecek Proje Giderleri Nelerdir?

- Desteklenecek proje giderleri "Proje Teklif Çağrısı" ile belirlenmekte olup belirlenen esaslar çerçevesinde giderler kurul tarafından kararlaştırılmaktadır.
- Gayrimenkul alım, bina inşaat, tefrişat, taşıt aracı alım ve kiralama, proje ile ilişkilendirilmemiş personel giderleri ve diğer maliyetler ile vergi, resim, harç ve sosyal güvenlik primleri **desteklenmemektedir**.

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

<http://www.kosgeb.gov.tr/site/tr/genel/detay/3288/kobigel-kobi-gelisim-destek-programi>

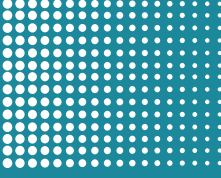

Önemli Not:

- » Personel giderleri, net ücret (asgari geçim indirimi, ikramiye, prim vb. ek ödemeler hariç) üzerinden desteklenmektedir.
- » Başvuru koşulları (hedef bölge, hedef sektör, ölçek vb.) ve uygun proje konuları Proje Teklif Çağrısı ile ilan edilmektedir.
- » Proje kapsamında desteklenmesi uygun görülen gider grupları toplamı ile destek türleri, Proje Teklif Çağrısında belirlenen üst limit, oran ve varsa gider kısıtlarını geçmeyecek şekilde Kurul tarafından belirlenmektedir.

TURİZM SEKTÖRÜNE YÖNELİK DESTEKLER

İŞKUR Uygulamaları

#İŞKUR UYGULAMALARI NELERDİR?

İŞKUR işverenlere işbaşı eğitimi ve teşvikler gibi hizmetler sunmaktadır. İşveren statüsünde İŞKUR sistemini internet üzerinden kullanabilmek için işveren ya da işveren temsilcisi adına sistem üyeliği yapılması gerekmektedir. İşverenler bu yolla iş ilanı verebilmekte ve uygun gördükleri elemanları davet ederek personel edinebilmektedirler.

İş Başı Eğitim Programı Nedir?

Bu program; işveren mevcut çalışan sayısının 1/10'u oranında katılımcı için azami 320 fiili gün ve haftalık 45 saate kadar katılımcı zaruri gideri (günlük 50 TL) ve sigorta prim giderlerinin (İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası Primi ile Genel Sağlık Sigortası Primi Giderleri) İŞKUR tarafından karşılanmasıdır. Böylelikle; işveren katılımcıyı işin başında görme imkânı bularak kendi ihtiyacına göre yetiştirebilmektedir.

Önemli Not:

➤ İhtiyaç duyulan kişi sayısının daha fazla olması halinde % 50 istihdam taahhüdü vererek çalışan sayınızın % 30'una kadar katılımcı için programdan faydalanabilmek mümkündür.

Programdan Hangi İşverenler Yararlanabilirler?

En az iki sigortalı çalışanı olan ve İŞKUR'a kayıtlı olan işyerleri programdan faydalanabilmektedir.

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri ile hizmet merkezlerine başvuru yaparak ayrıntılı bilgi alabilirsiniz.

<http://www.iskur.gov.tr/tr-tr/sveren/isbasiegitim.aspx>

http://www.iskur.gov.tr/Portals/0/dokumanlar/isveren/10_soruda_isbasi_egitim_programi.pdf

İşverenler için İstihdam Teşvikleri Nelerdir?

31.12.2016 tarihine kadar başlayan işbaşı eğitim programını tamamlayan katılımcıların işe alınması durumunda SGK işveren priminin karşılanmasıdır.

Teşvik, farklı yaş grupları ve sektörler için değişiklik arz etmektedir.

18 yaşından büyük, 29 yaşından küçük kişilerin program sonrasında 3 ay içinde işe alınması durumunda;

- ➔ İmalat sanayi sektöründe faaliyet gösteriyorsa 42 ay,
- ➔ Diğer sektörlerde faaliyet gösteriyorsa 30 ay süre ile SGK İşveren Primi İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanmaktadır.

30 yaşından büyüklerin istihdam edilmesi durumunda;

- ➔ Katılımcının cinsiyetine göre 6 aydan 30 aya kadar işveren sigorta primi İŞKUR tarafından karşılanmaktadır.

Önemli Not:

➤ Programa katılan kişilere İŞKUR'un yaptığı ödemeler dışında programın düzenlendiği işveren tarafından yapılan ve aylık asgari ücretin yarısını geçmeyen fiili ödemelerin gelir vergisi kanunu gereğince vergi matrahından indirilmesi imkânı bulunmaktadır.

Şartları Nelerdir?

- ➔ İşe alınan kişinin son 6 ay içinde SGK'ya bildirilmemiş olması,
- ➔ İşe girdiği işyerindeki son 6 aylık personel ortalamasına ilave olarak işe alınması gerekmektedir.

Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri ile hizmet merkezlerine başvuru yaparak ayrıntılı bilgi alabilirsiniz.

<http://www.iskur.gov.tr/tr-tr/isveren/tesvikler.aspx>

http://www.iskur.gov.tr/Portals/0/dokumanlar/isveren/ek6_iep_isveren.pdf

http://www.iskur.gov.tr/Portals/0/dokumanlar/isveren/isvereneyonelikhizm_4krm.pdf

Kaynakça.....

- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Turizm Yatırımlarının Yönlendirilmesi, <<<http://www.ktbayatirimisiletmeler.gov.tr/TR,9539/turizm-yatirimlari-nyonlendirilmesi.html>>>>, (21.10.2016).
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Turizm, Yatırımı Kendi Sahip Olduğunuz Arsa Üzerinde Gerçekleştireceksiniz, <<<http://www.ktbayatirimisiletmeler.gov.tr/TR,9543/a-yatirimi-kendi-sahip-oldugunuz-arsa-uzerinde-gercekle-html>>>>, (21.10.2016).
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Teftiş Kurulu Başkanlığı, Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik <<<http://teftis.kulturturizm.gov.tr/TR,14518/turizm-tesislerinin-belgelendirilmesine-ve-niteliklerin-html>>>>, (28.06.2016).
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Sağlık ve Termal Turizmi Tanımı, <<<http://www.ktbayatirimisiletmeler.gov.tr/TR,11492/saglikve-termal-turizmi-tanimi.html>>>>, (21.10.2016).
- Başkan, Ayşe Esin, Bir Denizli Seyahati, Güney Ege Kalkınma Ajansı, Denizli Yatırım Destek Ofisi, 3. Baskı, 2014, Denizli.
- Türkiye Sağlık Turizmi Derneği, Sağlık Turizmi Genel Bilgi, <<<http://www.saglikturizmi.org.tr/tr/saglik-turizmi/genel-bilgi>>>>, (21.10.2016).
- T.C. Sağlık Bakanlığı, Sağlık Turizmi El Kitabı, 2012 <<<https://www.saglik.gov.tr/SaglikTurizmi/dosya/1-75590/h/saglik-turizmi-el-kitabi-08052012.pdf>>>>, (21.10.2016).
- Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, <<<http://www.pamukkale.gov.tr/tr/Termal-Saglik-Turizmi>>>>, (21.10.2016).
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Termal Turizm Master Planı 2007-2023, <<<http://www.ktbayatirimisiletmeler.gov.tr/TR,11481/termal-turizm-master-planı-2007-2023.html>>>>, (09.06.2016).
- Visit Turkey for Health Care, <<<http://visitturkeyforhealthcare.com/63-a-denizli.html>>>>, (02.06.2016).
- Özel Nobel Tıp Merkezi, Bölgenin Kırmızı Suyu, <<<http://www.nobeltermal.com/nobel-tm/tr/bolgenin-kirmizi-suyu>>>>, (09.08.2016).
- Pamukkale Üniversitesi Hastaneleri, <<<http://www.pau.edu.tr/hastane/tr>>>>, (04.06.2016).
- Denizli Devlet Hastanesi, <<<http://www.denizlidh.saglik.gov.tr/Birimler.aspx?tur=1>>>>, (22.06.2016).
- Denizli Servergazi Devlet Hastanesi, <<<http://www.servergazidh.saglik.gov.tr/Anasayfa.aspx>>>>, (04.06.2016).
- T.C. Sağlık Bakanlığı, Denizli İl Sağlık Müdürlüğü, Sağlık Kurumları, <<<http://www.denizlisaglik.gov.tr/ilsaglikkana/tr/sayfa/saglik-kurumlari>>>>, (21.10.2016).
- Denizli Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi <<<http://denizli.adsn.saglik.gov.tr/Anasayfa.aspx>>>>, (04.06.2016).
- Denizli İl Sağlık Müdürlüğü, Şubeler, Özel Sağlık Hizmetleri Eczacılık ve Tıbbi Cihaz Şubesi, Özel Sağlık Kuruluşları, <<<http://www.denizlisaglik.gov.tr/ozelsaglik/tr/sayfa/ozel-saglik-kuruluslari>>>>, (31.10.2016).
- T.C. Ekonomi Bakanlığı, <<<http://www.ekonomi.gov.tr>>>>, (30.05.2016).
- T.C. Ekonomi Bakanlığı, Destekler, <<http://www.ekonomi.gov.tr/portal/faces/home/destekler/anasayfa?_afLoop=30703813056419&_afWindowMode=0&_afWindowId=1cysd0t7st_66#%40%40%3F%40%40%3D1cysd0t7st_66%26_afLoop%3D30703813056419%26_afWindowMode%3D0%26_adf.ctrl-state%3D1cysd0t7st_134>>>, (05.10.2016).
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, KTKGB ve Turizm Merkezleri, <<<http://www.ktbayatirimisiletmeler.gov.tr/TR,9669/ktkgb-veturizm-merkezleri.html>>>>, (26.05.2016).
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Turizm Yatırımı Belgesi Talebi, <<<http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR,9581/turizm-yatirimibelgesi-talebi.html>>>>, (26.05.2016).
- T.C. Başbakanlık, Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü, Çevresel Değerlendirme Yönetmeliği, <<<http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.20235&MevzuatIlski=0&sourceXmlSearch=%C3%87evresel%20Etki>>>>, (26.05.2016).
- Denizli İl Sağlık Müdürlüğü ile gerçekleştirilen görüşmeler, (20.06.2016).
- Türk Eximbank, <<<http://www.eximbank.gov.tr>>>>, (28.06.2016).
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Mevzuat, 2634 Sayılı Turizm Teşvik Kanunu, <<<http://teftis.kulturturizm.gov.tr/TR,14247/turizm-tesvik-kanunu.html>>>>, (05.10.2016).
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile gerçekleştirilen görüşmeler, (03.06.2016).
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Çevreye Duyarlılık Kampanyası, <<<http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR,11596/cevreyeduyarlilik-kampanyasi-yesil-yildiz.html>>>>, (21.10.2016).
- Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu, Destekler, <<<https://www.tkd.gov.tr/Tedbir/ciftlik-faaliyetlerinin-cesitlendirilmesi-ve-is-gelistirme-4>>>>, (05.10.2016).
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gelecek Turizmde <<<http://www.gelecekturizmde.com/desteklenen-projeleri>>>>, (17.06.2016).
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gelecek Turizmde Sürdürülebilir Turizm Destek Fonu, Başvuru, <<<http://www.gelecekturizmde.com/basvuru/basvuru-rehberi>>>>, (05.10.2016).
- Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB), Destekler, <<<http://www.kosgeb.gov.tr/site/tr/genel/liste/3/destekler>>>>, (05.10.2016).
- Türkiye İş Kurumu, İŞKUR, İşveren, Teşvikler, <<<http://www.iskur.gov.tr/tr-tr/isveren/tesvikler.aspx>>>>, (05.10.2016).

Not: Çalışmada yararlanılan diğer kaynakçalara ilgili başlıkların altında, “Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşabilirsiniz?” kısımlarında yer verilmiştir. Çalışmada yer alan fotoğraflar MACART Ajans arşivinden alınmıştır.

DENİZLİ YATIRIM DESTEK OFİSİ (YDO)

Sizin için ne yapabilir?

- Kentin ve yatırım olanaklarının tanıtımı,
- Yatırım arazisi araştırması ve alternatif yatırım alanları konusunda bilgilendirme yapılması,
- Yerli ve yabancı yatırımcıların ağırlanması, saha ziyaretleri ve incelemelerde bulunulması,
- Firma ziyaretleri ve yatırımcıların eşleştirilmesi, girişimci-melek yatırımcı buluşturması; izin ve ruhsat işlemlerinin takibi,
- Sektörel destek mekanizmalarına ilişkin rapor, broşür, akış diyagramları hazırlanması,
- Türkiye'deki destek mekanizmaları hakkında bilgilendirme, yönlendirme ve danışmanlık (Ajans, Ekonomi Bk.lığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bk.lığı, TKDK, KOSGEB, TÜBİTAK vb. destekler),
- Teşvikler hakkında danışmanlık hizmeti sunulması, teşvik belgesi düzenlemesi, tamamlama ekspertizi ve vizesinin yapılması,

konularında sizlere yardımcı olabiliriz.

"Bu çalışma Ajansımızın, kaynakların sürdürülebilir kullanımı ve çevreye duyarlılık yaklaşımı çerçevesinde sınırlı sayıda basılmıştır. Lütfen okuduğunuz çalışmaların geri dönüşüm kutusuna atmak yerine konu ile ilgili olabilecek kişilerle paylaşınız. Çalışmanın dijital haline www.geka.gov.tr adresli internet sitemizden ulaşabilirsiniz."

T.C. Güney Ege Kalkınma Ajansı (Merkez)

Aydın Yatırım Destek Ofisi (Aydın YDO)
Ata Mahallesi Denizli Blv. No:18
Aydın Ticaret Borsası Hizmet Binası
Kat:6 / AYDIN
Tel : +90 256 211 0 216-217
Faks : +90 256 211 0 213
e-posta : aydin@geka.gov.tr

Denizli Yatırım Destek Ofisi (Denizli YDO)
Pamukkale Teknokent Çamlaraltı Mh. Hüseyin
Yılmaz Cd. No:67 B Blok Kat:2 20070
Pamukkale / DENİZLİ
Tel : +90 258 371 88 44
Faks : +90 258 371 88 47
e-posta : info@geka.gov.tr-denizli@geka.gov.tr

Muğla Yatırım Destek Ofisi (Muğla YDO)
Şeyh Mahallesi Turgutreis Caddesi
Belediye Kapalı Otoparkı Kat:1 / MUĞLA
Tel : +90 252 213 17 92
Faks : +90 252 213 17 82
e-posta : mugla@geka.gov.tr